

Økonomiministeriet

4. maj 2023

Samlenotat vedrørende rådsmødet (ECOFIN) den 16. maj 2023

- 1) Revision af forordning om europæisk markedsinfrastruktur (EMIR)
KOM (2022) 697, KOM (2022) 698 2
Materialet er udarbejdet af Økonomiministeriet og Erhvervsministeriet
- 2) Implementering af genopretningsfaciliteten
KOM(2020)408, KOM(2022)231 15
Materialet er udarbejdet af Økonomiministeriet og Finansministeriet
- 3) Indberetningspligt for oplysninger vedr. kryptoaktiver og e-penge (DAC8)
KOM 2022 (707) 29
Materialet er udarbejdet af Økonomiministeriet og Skatteministeriet
- 4) Revision af rammer for krisehåndtering af nødlidende kreditinstitutter og nationale indskydergarantiordninger (CMDI)
KOM (2023) 225, KOM (2023) 226, KOM (2023) 227, KOM (2023)228, KOM (2023)229 43
Materialet er udarbejdet af Økonomiministeriet og Erhvervsministeriet
- 5) Økonomiske konsekvenser af Ruslands krig i Ukraine
KOM-dokument foreligger ikke 57
Materialet er udarbejdet af Økonomiministeriet, Skatteministeriet og Udenrigsministeriet
- 6) Internationale møder: Opfølgning på G20- og IMF-møder, 12.-14. april 2023
KOM-dokument foreligger ikke 64
Materialet er udarbejdet af Økonomiministeriet
- 7) Kommissionens forslag til makrofinansiel assistance til Nordmakedonien 2023-2024
KOM (2023) 74 69
Materialet er udarbejdet af Økonomiministeriet
- 8) Kommissionens forslag til makrofinansiel assistance til Moldova 2023-2024
KOM (2023) 53 75
Materialet er udarbejdet af Økonomiministeriet

Dagsordenspunkt 1: Revision af forordningen om europæisk markedsinfrastruktur (EMIR)

KOM(2022)697, KOM(2022)698

1. Resume

Rådet forhandler aktuelt om en pakke af forslag fremsat af Kommissionen 7. december 2022 vedr. europæisk markedsinfrastruktur (EMIR), der fastlægger rammer i EU for clearing af handel med afledte finansielle instrumenter (derivater), dvs. instrumenter hvis værdi afhænger af udviklingen i et underliggende aktiv fx aktier, obligationer, valutaer mv.

Sagen er ikke på ECOFIN 16. maj 2023, men der sigtes muligvis efter enighed i 1. halvår eller 2. halvår 2023. Der er endnu ikke fremlagt et kompromisforslag. Efter enighed i Rådet skal forslaget forhandles med Europa-Parlamentet.

Formålet med forslagene er at styrke EU's interne system for udførelse (clearing) af handel med derivater. Forslaget fastlægger regler mhp. at reducere europæiske selskabers handel med derivater, som cleares igennem såkaldte centrale modparter (CCP'er) fra tredjelande. Centrale modparter er en finansiell virksomhed, der understøtter clearing af finansielle transaktioner mellem to handelsparter og påtager sig modpartsrisikoen i tilfælde af, at en af handelsparterne i en kontrakt ikke kan betale i henhold til aftalen.

Kommissionen foreslår dels at introducere krav til virksomheder om clearing af en andel af systemisk vigtige derivater i EU-CCP'er, dels at lempe ansøgningsprocedurer for at udvide EU-CCP'ers forretning mhp. at tiltrække mere clearing af derivater til EU. Kommissionen foreslår desuden at styrke det fælleseuropæiske tilsyn med EU-CCP'er og at øge tilsynet med ikke-finansielle virksomheders brug af derivater.

Der er ingen CCP'er i Danmark, og danske virksomheder bruger i stedet udenlandske CCP'er, herunder særligt dem i Storbritannien. Derivater anvendes bl.a. af ikke-finansielle virksomheder til at afdække risici ved valutakursudsving i forbindelse med grænseoverskridende handel. Energi-producenter anvender ofte en bestemt type af derivater, såkaldte futurekontrakter, der indebærer, at producenten skal sælge en enhed energi, fx 1 Megawatt time (MWh), på et fremtidigt tidspunkt og til en forudbestemt pris. Derudover anvender pensionselskaber derivater til at afdække risici ved renteusving over for de pensionskunder, som modtager en garanteret fast rentebetaling.

Forslagene ventes at have positive og negative samfundsøkonomiske konsekvenser og negative erhvervsøkonomiske konsekvenser. Der ventes ikke at være direkte statsfinansielle konsekvenser.

Regeringen støtter formålet om på længere sigt at tiltrække mere aktivitet til EU og reducere overdreven afhængighed af tredjelands CCP'er, og er åben for at drøfte, hvilke tiltag, der bedst muligt kan opnå dette formål. Regeringen støtter intentionen om at gøre EU-CCP'er mere konkurrencedygtige ved at skabe mere lempelige procedurer i EU mhp. at tiltrække mere clearingaktivitet til EU.

Regeringen finder det samtidig vigtigt, at udformningen af sådanne tiltag til at opnå formålet er foreneligt med, at selskaber i EU fortsat har adgang til clearing på de globale finansielle markeder for at understøtte omkostningseffektiv eksekvering af derivater og for ikke at give såkaldte clearingmedlemmer/brokers i EU, som på vegne af deres kunder formidler clearing til CCP'er, en

konkurrencemæssig ulempe. Regeringen understreger, at eventuelle krav om obligatorisk clearing af en vis andel af derivater i EU skal vurderes på basis af en afvejning af potentielle konsekvenser for den finansielle stabilitet i EU-landene, konkurrencesituationen og de samlede omkostninger for EU's selskaber og forbrugere. Regeringen finder det i den forbindelse vigtigt at minimere de samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske omkostninger. Clearingmedlemmer i EU, primært større EU-banker, kan risikere at miste kunder, som vil søge til banker uden for EU for at opnå bedre handelspriser og undgå kravet om obligatorisk clearing i EU-CCP'er.

Regeringen finder, at det eksisterende tilsynssamarbejde for EU-CCP'er generelt har været velfungerende og sikret en klar og velprioriteret ansvarsfordeling. Regeringen finder, at ændringer til det eksisterende nationale tilsynsansvar for EU-CCP'er vil skulle adressere udfordringer med den nuværende struktur og samtidig fastholde en klar fordeling af ansvar og beføjelser.

Der tages stilling til et kommende kompromisforslag på baggrund af danske prioriteter.

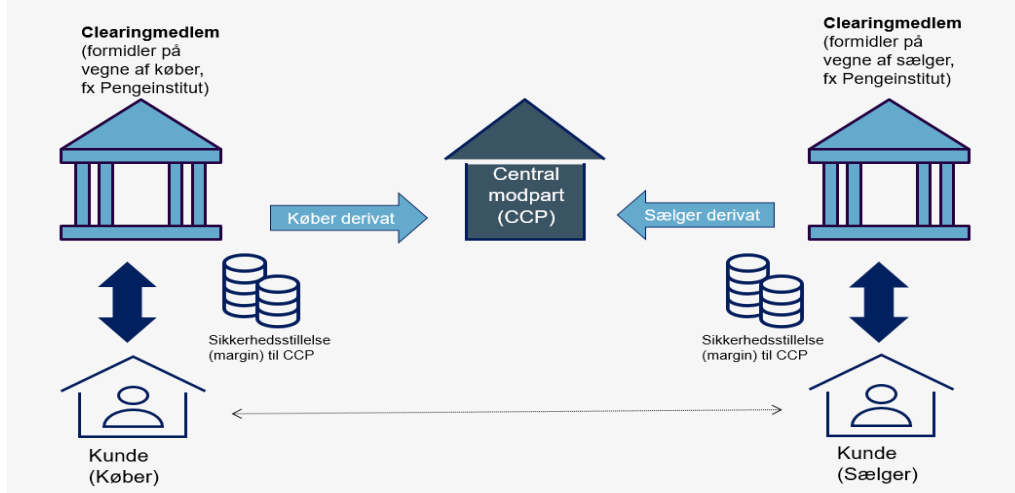
2. Baggrund

Kommissionen præsenterede den 7. december 2022 en lovgivningspakke med det formål at styrke EU's interne system for udførelse (clearing) af handel med afledte finansielle instrumenter (såkaldte derivater). Pakken indeholder primært ændringer af forordningen om over-the counter (OTC)-derivater, centrale modparter og transaktionsregistre (*European Market Infrastructure Regulation – EMIR*). Derudover foretages der mindre ændringer til kapitalkravsforordningen, pengemarkedsforeningsforordningen, kapitalkravsdirektivet, fondsmæglerdirektivet og direktivet om visse institutter for kollektiv investering i værdipapirer (investeringsinstitutter) (UCITS).

Et derivat er et finansielt instrument, hvis værdi afhænger af udviklingen i et underliggende aktiv, eksempelvis aktier, obligationer, valuta eller lignende. Derivater anvendes af finansielle og ikke-finansielle virksomheder til eksempelvis at afdække risici ved renteudsving og valutakursudsving mv. Pensionselskaber anvender bl.a. derivater til at afdække deres risiko over for ("forsikre sig imod") renteudsving og hermed afdække risikoen over for de pensionskunder, som modtager en pension med en garanteret fast månedlig renteudbetaling. Energiproducenter anvender ofte en bestemt type af derivater, såkaldte futurekontrakter, der indebærer, at producenten skal sælge en enhed energi, fx 1 Megawatt time (MWh), på et fremtidigt tidspunkt og til en forudbestemt pris. Kontrakten bidrager bl.a. til, at energiproducenterne kan sikre deres driftsindtægter, idet kontrakten er en slags forsikring mod at markedsprisen falder. Derivater anvendes af ikke-finansielle virksomheder til at afdække risici ved valuta-kursudsving i forbindelse med grænseoverskridende handel.

En derivataftales værdi ændrer sig løbende baseret på udviklingen i markedspriser og indebærer dermed en "modpartsrisiko", idet den ene part til derivataftalen kan lide tab, hvis den anden part ikke opfylder sin del af derivataftalen. Derivataftaler kan derfor udføres (clears) igennem en såkaldt central modpart ("Central Counter Party" - CCP), som er en finansiell virksomhed, der garanterer derivataftalers overholdelse ved at indtræde i handlen som køber for sælger og sælger for køber. CCP'en påtager sig samtidig modpartsrisikoen i tilfælde af, at en af handelsparterne i en kontrakt går konkurs og ikke kan betale i henhold til aftalen. Denne proces omtales som central clearing, jf. figur 1.

Figur 1
Central clearing af derivater

Anm.: Clearingmedlemmer og/eller Clearingbrokers er virksomheder, primært pengeinstitutter, som på vegne af deres kunder formidler adgang til clearing i en CCP. Det bemærkes, at visse kunder også kan være et clearingmedlem og klare direkte hos CCP'en, fx Ørsted.

Kilde: Egen tilvirkning.

For at beskytte CCP'en mod økonomiske tab, indsamler CCP'er sikkerhedsstillelse i form af kontanter og værdipapirer fra deres kunder. Sikkerhedsstillelsen er proportional med den risiko, som kundens eventuelle konkurs vil udgøre for CCP'en. Der er ingen CCP'er i Danmark, og danske virksomheder bruger i stedet udenlandske CCP'er, herunder særligt dem i Storbritannien, hvor en stor andel af clearing af derivater i dag foregår. Der er flere EU-CCP'er, men disse har begrænsede markedsandele.

I kølvandet på finanskrisen i 2008, hvor flere større finansielle virksomheder var i økonomiske vanskeligheder, blev der rettet fokus på at styrke den finansielle stabilitet, herunder øge gennemsigtigheden med handel med de såkaldte OTC derivater, som ikke handles på et egentligt marked, men direkte mellem to parter, fx to banker. G20-landene blev i september 2009 enige om, at alle standardiserede OTC-derivatkontrakter, dvs. kategorier af derivater og som handles i et stort omfang, skulle klare via en CCP senest ved udgangen af 2012.

EU vedtog derfor i 2012 EMIR, som bl.a. fastsætter krav om hvilke typer af derivater, som skal klare gennem en CCP, og at alle derivataftaler skal rapporteres til myndighederne. EMIR fastsætter derudover grænseværdier for hvornår virksomheder (baseret på deres handlede omfang i OTC-derivater) er omfattet af kravet om økonomisk sikkerhedsstillelse og central clearing i en CCP, når de handler OTC-derivater. Hvis omfanget af handel er under grænseværdierne skal OTC-derivater således ikke klare i CCP'er.

EMIR har været revideret to gange siden 2012. Dels for at reducere uforholdsmæssigt store byrder og omkostninger ved reglernes efterlevelse, og dels for at styrke

Den Europæiske Værdipapir- og Markedstilsynsmyndigheds (ESMA) tilsynsbeføjelser, herunder over for tredjelands-CCP'er, særligt i lyset af Brexit.

Retsgrundlaget for forordningsforslaget er artikel 114 i Traktat om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF). Retsgrundlaget for direktivforslaget er artikel 53 stk. 1 i TEUF. Europa-Parlamentet og Rådet er medlovgivere. Rådet træffer beslutning med kvalificeret flertal.

3. Formål og indhold

Formålet med forslagene er at styrke EU's interne system for clearing af derivater ved at mindske europæiske selskabers eksponeringer mod centrale modparter fra tredjelande og derved sikre, at en større andel foretages igennem EU-CCP'er.

3.1 Forslag til revision af EMIR

De væsentligste elementer af forslaget til ændring af EMIR gennemgås nedenfor. Derudover henvises til Erhvervsministeriets grund- og nærhedsnotat om sagen oversendt til Folketingets Europaudvalg 16. februar 2023.

Obligatorisk brug af EU-CCP

Forslaget stiller krav om, at større selskaber skal klare en andel af deres derivater, som er systemisk vigtige for den finansielle stabilitet i EU, igennem konti oprettet hos CCP'er hjemmehørende i EU (EU-CCP'er) (et såkaldt "aktive konti" krav).

Hvilke derivater, som er systemisk vigtige derivater, er baseret på en vurdering fra ESMA og består af udvalgte derivater, bl.a. såkaldte *rentederivater*, hvis værdi afhænger af udviklingen i en underliggende rente. Rentederivater anvendes bl.a. af selskaber til afdække risici vedr. renteusving, og en stor andel af særligt rentederivater cleares i dag i CCP'er i Storbritannien.

Kommissionen kan gennem delegerede retsakter og på baggrund af en vurdering fra ESMA udvide hvilke typer af derivater, der betragtes som systemisk vigtige for EU.

ESMA skal endvidere lede udarbejdelsen af en regulatorisk teknisk standard, som skal fastsætte den præcise andel af systemisk vigtige derivater, som skal cleares i EU-CCP'er. Formålet er at clearing af derivater i tredjelands-CCP'er reduceres til et punkt, hvor denne ikke har et betydeligt systemisk vigtigt omfang for EU.

Kommissionen foreslår, at selskaber, der er omfattet af kravet om obligatorisk clearing i EU-CCP'er, årligt skal dokumentere, at de overholder kravet ved at rapportere omfanget af deres clearing af derivater til EU-CCP'ens nationale tilsynsmyndighed. Endvidere skal alle selskaber, der foretager clearing i tredjelands-CCP'er, indberette omfanget til deres nationale tilsynsmyndigheder.

Den fælles overvågningsmekanisme

Forslaget etablerer en såkaldt ”fælles overvågningsmekanisme”, som ledes af ESMA og inkluderer repræsentanter fra flere andre EU-myndigheder¹. Den fælles overvågningsmekanisme skal bl.a. overvåge implementeringen af de nye krav om obligatorisk clearing i EU-CCP'er og gives brede beføjelser til via ESMA at indhente oplysninger direkte hos EU-CCP'er samt deres kunder.

Hurtigere ansøgningsprocesser for EU-CCP'er

Med forslaget lempes de nuværende procedurer for EU-CCP'ers ansøgning om tilladelser under EMIR, herunder en lempelse for oprettelsen af en CCP, lancering af nye produkter mv. Kommissionen foreslår særligt at reducere behandlingsfrister på CCP'ens ansøgninger hos tilsynsmyndigheder.

Forslaget indebærer derudover, at ansøgninger frem over ikke skal sendes direkte til de nationale tilsynsmyndigheder. Ansøgninger skal i stedet sendes til en central database vedligeholdt af ESMA, hvorfra ansøgningerne vil blive viderekommunikeret til CCP'ens nationale myndighed og tilsynskollegiet. Tilsynskollegiet er et forum af tilsynsmyndigheder og centralbanker i de EU-lande, hvor CCP'en udøver virksomhed. Kollegiet koordinerer tilsyn og udveksler information. ESMA gives hertil mandat til at udarbejde nye tekniske standarder, der fastsætter de dokumentationskrav, som en CCP skal opfylde, når den sender en ansøgning.

Tilsynsansvar for EU-CCP'er

Forslaget giver ESMA en række yderligere beføjelser i tilsynet med EU-CCP'er, som i dag varetages af den nationale tilsynsmyndighed i det land, hvor CCP'en er etableret, herunder bl.a.:

- ESMA overtager formandskabet i tilsynskollegierne og tildeles samtidig stemmeret på lige fod med andre medlemmer i kollegiet.
- ESMA og medlemmer af tilsynskollegierne får beføjelser til at stille spørgsmål direkte til CCP'en ifm. behandlingen af ansøgninger.
- ESMA får en styrket koordinationsrolle i nødsituationer, hvor en CCP's levedygtighed er påvirket fx pga. store markedsbevægelser eller et stort medlem i CCP'en går konkurs.

Derudover etableres der et ”fælles tilsynshold”, som består af ESMA, udvalgte centralbanker, EU CCP'ens og de største kunders nationale tilsynsmyndigheder. Det fælles tilsynshold får bl.a. til opgave at deltage i inspektioner af de enkelte CCP'er.

Skærpede krav til og tilsynet med ikke-finansielle virksomheder

Forslaget indebærer, at CCP'er skal stille skærpede deltagerkrav til ikke-finansielle virksomheder for, at de kan blive kunder, herunder krav mhp. at sikre at de har tilstrækkelig med finansielle resurser. Derudover indføres der større rapporterings-

---

¹ Repræsentanter fra Den Europæiske Banktilsynsmyndighed (EBA), Den Europæiske Tilsynsmyndighed for Forsikrings- og Arbejdsmarkedspensionsordninger (EIOPA), Kommissionen, Det Europæiske Udvalg for Systemiske Risici (ESRB) og Den Europæiske Centralbank (ECB).

krav vedr. ikke-finansielle virksomheders transaktioner med derivater, samt de nationale myndigheders overvågning af disse selskabers handelsaktivitet med OTC-derivater.

Derudover får ESMA et mandat til at revidere grænseværdierne i EMIR for hvornår ikke-finansielle virksomheder (baseret på deres handlede omfang af derivater, som ikke cleares i en CCP) er undtaget:

- krav om rapportering af deres handelsaktivitet,
- krav om hvornår derivaterne skal cleares centralt hos en CCP,
- kravet om at skulle stille penge eller værdipapirer som bilateral økonomisk sikkerhed, når de handler med derivater, som ikke cleares i en CCP.

Øget gennemsigtighed om sikkerhedsstillelse i en CCP

Selskaber, hovedsageligt pengeinstitutter, som på vegne af deres kunder formidler adgang til clearing i en CCP (såkaldte clearingmedlemmer), pålægges at sikre større gennemsigtighed for deres kunder, som handler med derivater. Kravet indebærer bl.a. at kunderne skal have et større indblik i og bedre mulighed for at planlægge hvad de må forventes at skulle betale som økonomisk sikkerhed afhængig af hvordan markedspriser udvikler sig. Ændringen skal ses i lyset af de nylige likviditetsudfordringer, der har ramt visse energiselskaber i forbindelse med, at de stigende gas- og elpriser medførte, at energiselskaber skulle stille meget store beløb som økonomisk sikkerhed.

Proportionalitet og effektivisering af tilsynet med tredjelands-CCP'er

Forslaget indeholder en række ændringer for at effektivisere ESMA's tilsyn med tredjelands-CCP'er, herunder at skabe mere proportionalitet i kravene til samarbejdet med tilsynsmyndigheder vedr. tilsyn af tredjelands-CCP'er, som er vurderet mindre vigtige for EU. Dertil gives ESMA bedre mulighed for at give offentlige påtaler til CCP'er.

Garantier som kollateral

Forslaget indfører en mulighed for, at finansielle selskaber kan benytte bankgarantier som sikkerhedsstillelse i CCP'er. Kommissionen foreslår endvidere, at alle typer selskaber kan benytte offentlige garantier, hvis de er tilgængelige, som sikkerhedsstillelse i CCP'er, dvs. at offentlig myndigheder garanterer for, at de vil betale, hvis modparten ikke kan.

Simplificering af betingelserne for koncerninterne transaktioner

EMIR indebærer, at visse koncerninterne transaktioner med OTC-derivater kan undtages krav om rapportering, udveksling af bilateral sikkerhedsstillelse og central clearing. Transaktioner med modparten, der er etableret i et tredjeland, kan kun betragtes som koncerninterne, hvis Kommissionen bl.a. har vurderet at det pågældende tredjeland har tilsvarende tilsynsrammer som i EU (såkaldte ækvivalensvurderinger). Disse ækvivalensvurderinger er ressourcekrævende at udføre i praksis, og forslaget fjerner derfor kravet om ækvivalensvurdering.

Kommissionen bemyndiges i stedet til at kunne vedtage delegerede retsakter, der ekskluderer transaktioner med modparter fra specifikke tredjelande fra at blive betragtet som koncerninterne og dermed ikke kan undtages krav fastsat i EMIR.

3.2 Forslag til ændring af kapitalkravsforordning, kapitalkravsdirektiv, pengemarkedsforeningsforordning

Forslagene indeholder også mindre ændringer af en række EU-retsakter. De væsentligste ændringer gennemgås nedenfor.

Kapitalkravsforordning

En derivathandel med en modpart er forbundet med en kreditrisiko for modpartens misligholdelse af den indgået kontrakt, herunder risici forbundet med forringelser af kreditværdigheden af modparter i en derivathandel (kreditværdijusteringsrisiko). Kapitalkravsforordningen indebærer, at kreditinstitutter skal holde kapital til at dække denne kreditværdijusteringsrisiko, dvs. opgøres i kapitalgrundlaget². Koncerninterne transaktioner med modparter, herunder koncerninterne modparter fra tredjelande, kan undtages dette krav vedr. kreditværdijusteringsrisiko.

Kommissionen foreslår, at ændre i hvilke transaktioner med modparter fra tredjelande, som kan betragtes som koncerninterne og dermed kan undtages kapitalgrundlagskravet. Forslaget skal bringe bestemmelserne i overensstemmelse med ændringerne i EMIR vedr. hvordan transaktioner med modparter fra tredjelande kan ekskluderes fra at blive betragtet som koncerninterne, jf. forrige afsnit.

Pengemarkedsforeningsforordning

Forslaget medfører, at derivater, som er clearet af centrale modparter, ikke længere vil være underlagt kravet om modpartsgrænser, dvs. en grænse for, hvor meget et investeringsinstitut højst må investere af sine aktiver i andre værdipapirer og pengemarkedsinstrumenter fra en bestemt udsteder, for at undgå en for høj koncentrationsrisiko. Modpartsgrænsen er til for at minimere risici for et finansielt tab som følge af en modparts misligholdelse af sine betalingsforpligtelser.

Centrale modparter er en del af markedsinfrastrukturen og er særligt indrettet til at kunne håndtere koncentrationen af risici. Forslaget indebærer, derfor at CCP'er ikke skal sidestilles med andre typer af modparter fsva. krav om modpartsgrænser.

Kapitalkravsdirektivet

Kommissionen foreslår krav om, at kreditinstitutter skal identificere og overvåge risici forbundet med koncentrationen af clearing af derivater i få eller samme CCP'er (koncentrationsrisiko), herunder hvor stor en andel af deres aktiviteter som fremadrettet skal cleares igennem EU-CCP'er. Herudover giver forslaget også den nationale myndighed mulighed for at kræve, at et kreditinstitut nedbringer eksponeringen imod tredjeland-CCP'er.

---

² Kapitalgrundlagskravet er kravet til det minimum niveau af kapital, som et kreditinstitut skal holde på baggrund af deres aktiviteter, hvor opgørelsen af dette krav er specificeret i kapitalkravsforordningen.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet er medlovgiver på forslaget. Europa-Parlamentet har endnu ikke fastlagt sin holdning til Kommissionens forslag.

Europa-Parlamentet har i 2020 vedtaget en rapport om den videre udvikling af kapitalmarkedsunionen. I rapporten henleder parlamentet opmærksomheden på, at det bør overvejes, om EMIR kan forenkles med respekt for de mål, der er fastsat i forordningen, og uden at hæmme reglerne om markedsintegritet, gennemsigtighed, forbrugerbeskyttelse og finansiell stabilitet.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen foreslår alene ændringer til eksisterende bestemmelser i EU-regulering. Kommissionen anfører, at EU-landene og de nationale tilsynsmyndigheder ikke alene kan løse de systemiske risici hos grænseoverskridende centrale modparter. EU-landene kan ikke alene forbedre EU's centrale modparters konkurrencedygtighed ift. centrale modparter fra tredjelande og adressere manglerne i det nuværende tilsynsrammeverk mellem nationale og europæiske tilsynsmyndigheder.

Regeringen vurderer, at det er væsentligt at sikre et effektivt og velfungerende clearingsystem for derivathandler gennem EU-lovgivning, idet det ikke i tilstrækkelig grad kan håndteres i EU-landene alene, da derivathandler og CCP'er meget ofte har en grænseoverskridende karakter. Regeringen vurderer på den baggrund, at forslagene er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Regeringen finder samtidig, at det er vigtigt, at de af Kommissionen foreslåede øgede tilsynsbeføjelser til ESMA er nødvendige for at opfylde forslagets formål om at styrke clearingsystemet i EU.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

EMIR, kapitalkravsforordningen og pengemarkedsforeningsforordningen er direkte anvendelige i dansk ret. Finanstilsynet påser overholdelsen af de nævnte forordninger og regler udstedt i medfør heraf, hvilket følger af bekendtgørelse af lov om kapitalmarkeder, bekendtgørelse af lov om finansiell virksomhed og lov om fondsmæglerselskaber og investeringsservice og -aktiviteter.

Kapitalkravsdirektivet, fondsmæglerdirektivet og UCITS-direktivet er implementeret i dansk lov via hhv. bekendtgørelse om ledelse og styring af pengeinstitutter m.fl. og bekendtgørelse af lov om finansiell virksomhed.

Finanstilsynet påser overholdelsen af bekendtgørelse om ledelse og styring af pengeinstitutter, jf. af lov om finansiell virksomhed, lov om fondsmæglerselskaber og investeringsservice og -aktiviteter, og bekendtgørelse af lov om investeringsforeninger mv.

Kommissionens forslag til revision af EMIR samt ændringerne til kapitalkravsforordning og pengemarkedsforeningsforordning vil være direkte gældende i Danmark.

Kommissionens forslag om, at de nationale tilsynsmyndigheder skal kunne dele tilsynsinformation med Kommissionen, jf. deres rolle i den fælles overvågningsmekanisme, forventes at kræve en udvidelse af lov om kapitalmarkeder.

Ændringerne til kapitalkravsdirektivet omkring kreditinstitutternes styring af koncentrationsrisiko imod CCP'er forventes at skulle implementeres i bekendtgørelse om ledelse og styring af pengeinstitutter m.fl. Finanstilsynets beføjelse til at kræve, at institutterne skal nedbringe eller tilpasse eksponeringen imod CCP'er forventes implementeret i bekendtgørelse af lov om finansiell virksomhed.

Forslaget til ændringer af UCITS-direktivet og fondsmæglerdirektivet forventes at medføre ændringer af lov om fondsmæglerforeninger og investeringsforeninger og -aktiviteter og bekendtgørelse af lov om investeringsforeninger m.v.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser (herunder konsekvenser for regioner og kommuner)

Forslagene kan indebære behov for øgede ressourcer til Finanstilsynet, der skal føre yderligere tilsyn med ikke-finansielle virksomheders derivatpositioner, og om virksomheder overholder kravet om obligatorisk clearing i EU-CCP'er. Det bemærkes, at Finanstilsynet finansieres af afgifter pålagt virksomhederne under tilsyn. Forslaget har derfor ikke direkte statsfinansielle konsekvenser.

Kommissionen vurderer, at forslagene ikke kræver en yderligere tilførsel af ressourcer til ESMA. Det på trods af, at ESMA tilføjes nye opgaver, herunder at udvikle den nye centrale database for CCP-relaterede ansøgninger. Kommissionen begrundet sin vurdering med, at det forventes, at ESMA vil frigøre tilsvarende ressourcer pga. de nye mere strømlinede ansøgningsprocedurer for CCP'er og de effektiviseringer, den nye centrale database vil bringe. ESMA finansieres delvist via bidrag fra nationale tilsynsmyndigheder i EU-landene og delvist via EU-budgettet. Bidrag fra nationale tilsynsmyndigheder kan finansieres via afgifter på virksomheder under tilsyn, hvilket fx er tilfældet i Danmark.

Væsentlige ændringer til tilsynsstrukturen med nye beføjelser og it-systemet i ESMA vil kunne medføre øgede udgifter. Henset til Kommissionens vurdering er det ikke muligt at estimere omfanget på nuværende tidspunkt.

Det bemærkes, at de afledte nationale udgifter som udgangspunkt skal holdes inden for berørte ministeriers eksisterende bevillinger, jf. budgetvejledningens pkt. 2.4.1. Såfremt det viser sig, at det ikke er muligt at holde udgifterne inden for eksisterende bevillinger, vil håndteringen af udgifterne skulle afklares særskilt.

Forslaget kan i et vist omfang potentielt have indirekte statsfinansielle konsekvenser. Omkostningerne ved clearing er således et vilkår for selskaberne, herunder pensionsselskaber som afdækker risiko. Omkostningerne ventes at stige i det omfang at EU-CCP'er ikke kan tilbyde de samme handelspriser som CCP'er i tredjelande, herunder primært Storbritannien, jf. afsnit nedenfor. Evt. stigende omkostninger

kan påvirke selskabernes investeringer og afkast og statens indtægter fra pensionsafkastbeskatning. Det er generelt forbundet med stor usikkerhed at vurdere sådanne sammenhænge, særligt fordi andelen af systemisk vigtige derivater, som skal cleares i en EU-CCP, skal fastsættes i en kommende regulatorisk teknisk standard, og idet det vil afhænge af konkurrencesituationen mellem CCP'er.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslagene kan have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, idet forslagene kan bidrage positivt til den finansielle stabilitet. Forslagene kan skabe bedre forudsætninger for, at den nye fælles overvågningsmekanisme kan identificere og derved håndtere risici, der stammer fra fælles forbundetheder i det bredere clearingsystem for derivater. Sådanne risici kunne bl.a. være koncentrationsrisici forbundet med konkurser af en vigtig clearingmedlem som er kunde i flere CCP'er. Samtidig vil forslaget kunne medføre negative samfundsøkonomiske konsekvenser for pensionskunderne i form af lavere pensionsopsparingerne, fordi dyrere clearing vil påvirke pensionsafkastet negativt.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslagene vil både have erhvervsøkonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Introduktionen af obligatorisk clearing af systemisk vigtige derivater i EU vil kunne øge omkostningerne for derivathandel for selskaber i EU, herunder danske selskaber fx pensionsselskaberne. CCP'er etableret i Storbritannien anvendes af flere globale aktører i derivatmarkederne og er således indgangen til de mest likvide derivatmarkeder. Markedsaktører har derfor generelt mulighed for at opnå en bedre handelspris igennem CCP'er lokaliseret i Storbritannien. De øgede omkostninger udspringer af, at selskaber kan opnå besparelser ved at samle deres clearing af derivater hos én CCP (pga. såkaldte stordriftsfordele), hvilket ikke længere vil være muligt i de foretrukne CCP'er fra Storbritannien. Derudover kan større EU-banker få en konkurrencemæssig ulempe i deres rolle som clearingmedlem, fordi deres kunder vil søge til banker uden for EU for at undgå reglerne om obligatorisk clearing i EU. Omfanget af disse omkostninger vil bl.a. afhænge af hvor stor en andel af derivater, som skal cleares i EU-CCP'er, som vil skulle fastsættes i en regulatorisk teknisk standard. Derudover kan forslaget medføre, at derivatmarkeder i EU på længere sigt bliver mere likvide og CCP'er i EU opnår større markedsandele.

De skærpede krav for direkte deltagelse i CCP'er for ikke-finansielle virksomheder vil forventeligt lede til øgede omkostninger ved central clearing for disse.

De administrative konsekvenser består blandt andet af yderligere rapporteringskrav til de finansielle og ikke-finansielle virksomheder. Virksomhederne skal indberette og bekræfte deres overholdelse af obligatorisk clearing samt omfanget af clearing foretaget hos tredjelands-CCP'er til den kompetente myndighed. Derudover fjerner forslaget undtagelsen for rapporteringskravene for visse koncerninterne transaktioner, hvilket også medfører administrative konsekvenser.

Forslaget forventes også at have administrative konsekvenser for investeringsselskaber, idet deres processer og planer for måling, styring og overvågning af risici fremover skal inkludere risici som følge af eksponeringer fra CCP'er. Investeringsselskaber skal derudover udarbejde planer og kvantificerbare mål ift. at overvåge og adressere risici fra CCP'er.

8. Høring

Forslaget har været i skriftlig høring i EU-Specialudvalget for den finansielle sektor med frist for bemærkninger 10. januar 2023. Der er modtaget høringssvar fra Finans Danmark og Forsikring & Pension. Der henvises til grund- og nærhedsnotat om forslagene oversendt til Folketingets Europaudvalg 16. februar 2023 for en gennemgang af høringssvarerne.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget drøftes på teknisk niveau i rådsarbejdsgruppen. EU-landene kan overordnet støtte formålet med forslaget, herunder at sikre EU's strategiske autonomi ved at en større andel af systemisk vigtige derivater cleares af EU-CCP'er. Flere lande har dog udtrykt betænkeligheder ved, om kravet om aktiv konto er det rette redskab til at opnå formålet, herunder henset til mulige konsekvenser i form af højere omkostninger og forværret konkurrencesituation for EU's markedsdeltagere.

En række lande har udtrykt betænkeligheder ved hvordan andelen af derivater, som skal cleares i EU-CCP'er, kan fastsættes hensigtsmæssigt, herunder aht. konkurrencesituationen, og om det skal ske i EMIR eller i en regulatorisk teknisk standard.

En række lande har givet udtryk for, at øgede tilsynsbeføjelser til ESMA skal ske efter en påvist merværdi i forhold til nuværende tilsynsstruktur, og at de ikke finder dette er tilfældet med forslaget. Flertallet af lande er derfor imod, at ESMA tildeles stemmeret i tilsynskollegierne, mens enkelte lande støtter. Flertallet af lande er imod oprettelse af fælles tilsynshold.

Endeligt har nogle lande stillet spørgsmålstejn ved om de ny rapporteringskrav er proportionelle i forhold til de administrative byrder der medfølger, herunder om ESMA's styrkede tilsynsrolle kan medføre dobbeltrapporteringskrav for CCP'er. Dertil har enkelte lande givet udtryk for, at eksisterende data skal anvendes bedre først.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter generelt forslag, der fremmer den finansielle stabilitet og styrker kapitalmarkedsunionen. Regeringen støtter intentionen om at gøre EU-CCP'er mere konkurrencedygtige ved at skabe mere lempelige procedurer i EU mhp. at tiltrække mere clearingaktivitet til EU. Kommissionens forslag imødekommer i nogen grad danske prioriter.

Regeringen støtter derudover formålet om på længere sigt at tiltrække mere clearingaktivitet til EU og reducere overdreven afhængighed af tredjelandes CCP'er, og

er åben for at drøfte, hvilke tiltag, der bedst muligt kan opnå dette formål. Regeringen finder det vigtigt, at udformningen af sådanne tiltag er foreneligt med EU selskabers fortsatte adgang til clearing på de globale finansielle markeder. Målet er at opnå en omkostningseffektiv eksekvering af derivater og undgå at give clearingbrokers fra EU en konkurrencemæssig ulempe. Eventuelle krav om obligatorisk clearing af en vis andel af derivater i EU skal vurderes på basis af en afvejning af potentielle konsekvenser for finansiell stabilitet i EU-landene, konkurrencesituationen og de samlede omkostninger for EU's selskaber og forbrugere. Regeringen lægger i den forbindelse vægt på at minimere de samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske omkostninger.

Regeringen støtter forslaget om at minimere systemiske risici i EU, som udspringer af brugen af CCP'er lokaliseret i tredjelande, herunder Storbritannien, bl.a. ved at styrke ESMA's tilsynskompetencer over for tredjelands-CCP'er. Regeringen er desuden positiv over for Kommissionens ændringsforslag til rammeværket for tilsynet med tredjelands-CCP'er, herunder at ESMA opnår større råderum til at indgå proportionale samarbejdsaftaler med udenlandske tilsynsmyndigheder.

Regeringen understreger, at væsentlige elementer af forslaget bør fastlægges i den primære retsakt frem for i efterfølgende delegerede retsakter. I Kommissionens forslag lægges der bl.a. op til, at grænsen for hvor stor en andel af selskabers systemisk vigtige derivater, der eventuelt skal cleares i en EU-CCP, fastsættes i en regulatorisk teknisk standard. Regeringen vil arbejde for, at dette i stedet fastlægges i EMIR.

Regeringen finder, at det eksisterende europæiske tilsynssamarbejde for EU-CCP'er generelt har været velfungerende og sikret en klar og velprioriteret ansvarsfordeling. Regeringen finder derfor, at ændringer til det eksisterende nationale tilsynsansvar for EU-CCP'er og evt. styrkede kompetencer til ESMA vil skulle adressere udfordringer med den nuværende struktur og samtidig fastholde en klar fordeling af ansvar og beføjelser. ESMA's beføjelser vil generelt skulle ligge inden for, hvad der er nødvendigt for at skabe tilsynsmæssig konvergens på tværs af EU-landene. Kommissionens forslag imødekommer i mindre grad danske prioriter.

Regeringen finder det vigtigt, at ikke-finansielle virksomheders incitament til at foretage afdækning med derivater af deres forretningsrisici bibeholdes. Regeringen vil derfor arbejde for, at det begrundes, om Kommissionens forslag om særligt høje deltagerkrav til ikke-finansielle virksomheder reelt afspejler de risici, som ikke-finansielle virksomheder har for clearingsystemet og den finansielle stabilitet.

Regeringen vil arbejde for, at formålet med forslaget opvejer de administrative byrder, som pålægges finansielle og ikke-finansielle virksomheder, navnlig i form af disproportionale eller dobbelte rapporteringskrav.

Regeringen vil endvidere arbejde for, at Kommissionens forslag om skærpet tilsyn med ikke-finansielle virksomheder er velprioriteret og afspejler de underliggende risici natur. Kommissionens forslag imødekommer i nogen grad danske prioriteter.

Regeringen støtter Kommissionens intention om at optimere ansøgningsprocedurer for EU-CCP'er, fx for godkendelse af nye produkter og tjenester. Regeringen støtter bl.a. at differentiere imellem, hvilke ansøgninger der fordrer en grundig behandling.

Regeringen er positiv over, at forslaget ikke kræver yderligere tilførsel af ressourcer til ESMA. Det er samtidig centralt, som Kommissionen vurderer, at de mere strømlinede ansøgningsprocedurer samt effektiviseringer fra den nye centrale database frigør tilstrækkelige ressourcer til at dække ESMA's nye opgaver herunder at udvikle en ny central database for CCP-relaterede ansøgninger.

Regeringen vil arbejde på baggrund af de skitserede danske prioriteter og forventer at kunne tiltræde et kompromisforslag, som kan samle generel opbakning.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg.

Forslaget blev forelagt for Folketingets Europaudvalg til tidlig orientering 13. januar 2023 ifm. præsentationen af det svenske formandskabsprogram forud for ECOFIN 17. januar 2023. Derudover henvises til Erhvervsministeriets grund- og nærhedsnotat om sagen oversendt til Folketingets Europaudvalg 16. februar 2023.

Dagsordenspunkt 2: Implementering af genopretningsfaciliteten (RRF)

KOM(2020)408, KOM(2022)231

1. Resume

ECOFIN har godkendt rådsbeslutninger vedr. alle EU-landes genopretningsplaner og for enkelte lande også for opdaterede planer. Processen med udbetalinger til landene pba. gennemførte milepæle og mål er ligeledes i gang.

ECOFIN ventes 16. maj 2023 generelt at gøre status for arbejdet med implementering af landenes respektive genopretningsplaner, herunder at have en horisontal drøftelse af EU-landenes anvendelse af lånemidler under genopretningsfaciliteten samt facilitetens performance-baserede tilgang, dvs. at genopretningsmidlerne udbetales gradvis i takt med, at landene opnår de aftalte milepæle og mål for reformer og investeringer, som fastlagt ifm. godkendelsen af deres respektive genopretningsplaner.

ECOFIN vil muligvis også komme ind på arbejdet med udvidelse af EU-landenes genopretningsplaner med tiltag, der bidrager til REPowerEU-målsætningerne om uafhængighed af russiske fossile brændstoffer. Med aftalen om finansiering af REPowerEU af 21. februar 2023 er afsat ny direkte støtte fra EU på 20 mia. euro finansieret inden for EU's kvotehandelssystem. I tillæg hertil er åbnet op for, at ubrugte lånemidler under genopretningsfaciliteten kan tages i anvendelse, samt at EU-landene kan overføre midler fra deres landekonvolutter under EU's Brexit-tilpasningsreserve.

For at kunne modtage disse midler skal EU-landene tilføje et såkaldt REPowerEU-kapitel til deres eksisterende genopretningsplaner. Kommissionen skal herefter vurdere de udvidede genopretningsplaner efter de forordningsbestemte kriterier og fremsætte forslag til rådsbeslutninger om de udvidede planer med henblik på godkendelse i Rådet. Der er som følge af REPowerEU foretaget enkelte justeringer af de forordningsbestemte kriterier, herunder tilføjet et nyt vurderingskriterium om, at tiltag i REPowerEU-kapitlet skal bidrage effektivt til REPowerEU-målsætninger.

ECOFIN vil muligvis skulle behandle en revideret rådsbeslutning vedr. Estlands genopretningsplan udvidet med et REPowerEU-kapitel af 9. marts 2023.

Fra dansk side kan drøftelsen vedr. implementeringen af genopretningsfaciliteten tages til efterretning. Regeringen lægger stor vægt på, at der sikres effektiv implementering af genopretningsfaciliteten, der leverer på aftalen af 21. juli 2020 i Det Europæiske Råd om EU's flerårige finansielle ramme og genopretningsinstrument (Next Generation EU) samt forordningen om genopretningsfaciliteten, og således bidrager til en grøn genopretning. Regeringen støtter overordnet ambitionen i REPowerEU om en hurtig udfasning af russisk fossil energi. Regeringen vil forholde sig til beslutninger om tilføjelse af REPowerEU-kapitler til EU-landenes genopretningsplaner i takt med, at der foreligger konkrete forslag. Fra dansk side er man generelt positiv over for udmøntning af EU-midler på landespecifikke planer, hvor landene fastlægger deres tiltag for at opnå formålene med assistancen, herunder styrkelse af vækst og beskæftigelse og investeringer i grøn omstilling m.v. Regeringen finder dertil, at resultatorientering af EU-midler (performancebaseret udmøntning) kan bidrage til at minimere fejludbetalinger. Det er samtidig regeringens generelle holdning, at rammerne

Økonomiministeriet

for overvågning og håndbævelse af en performance-baseret tilgang skal stå mål med de administrative byrder og den finansielle risiko for EU-budgettet i de enkelte EU-lande. Regeringen finder, at anvendelse af EU-lån fremfor gældsfinansieret direkte støtte kan bidrage til at styrke incitamentet til, at EU-landene fører sund national økonomisk politik, idet EU-lån skal tilbagebetales.

Regeringen støtter Rådets vedtagelse af rådsbeslutninger vedr. EU-landenes genopretningsplaner, herunder planer udvidet med et REPowerEU-kapitel, ifm. ECOFIN 16. maj og kommende møder på baggrund af Kommissionens forslag og på basis af nedenstående principper svarende til kravene i forordningen, der i høj grad er en fortsættelse af de principper, som i 2021 blev forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg 8. juli forud for ECOFIN 13. juli, men som på enkelte punkter er opdateret (markeret med understregning nedenfor) for at tage højde for, at forordningen om genopretningsfaciliteten er revideret i lyset af REPowerEU:

- 1) *At Kommissionen har tildelt en samlet positiv vurdering af genopretningsplanerne, herunder at karaktererne opfylder minimumskravene i forordningen*
- 2) *At Kommissionen vurderer, at planerne styrker vækst og beskæftigelse og investeringer i grøn og digital omstilling mv.*
- 3) *At Kommissionen vurderer, at kravet om prioritering af klimatiltag med en andel på minimum 37 pct. er opfyldt*
- 4) *At Kommissionen vurderer, at kravet om prioritering af digitalisering med en andel på minimum 20 pct. er opfyldt (REPowerEU-kapitlet i udgangspunktet undtaget)*
- 5) *At Kommissionen vurderer, at planen effektivt adresserer alle eller størstedelen af landets anbefalinger i det europæiske semester fra 2019 og frem*
- 6) *At Kommissionen vurderer, at planerne lever op til kravet om, at tiltagene ikke må være i strid med EU's miljø- og klimamål ("do-no-significant-harm") (Tiltag til energiuinfrastrukturforbedringer, der understøtter aktuelle behov vedr. energiforsyningsikkerheden relateret til gas og olie kan i særlige tilfælde undtages fra princippet. Negative klima- og miljømæssige konsekvenser af sådanne tiltag begrænses og skal være afstemt med 2050-klimamål. Hertil kan højst 30 pct. af et REPowerEU-kapitel undtages.)*
- 7) *At Kommissionen vurderer, at kravet om at sikre effektive kontrol- og revisionsystemer er opfyldt,*
- 8) *At Kommissionen vurderer, at REPowerEU-kapitlet indeholder tiltag, der bidrager effektivt til REPowerEU-målsætninger samt*
- 9) *At Kommissionen vurderer, at REPowerEU-kapitlet indeholder tiltag med forventede grænseoverskridende effekter, der bidrager positivt til energisikkerheden i EU, mindsker afhængigheden af fossile brændstoffer eller reducerer energiforbruget.*

Regeringen finder det generelt vigtigt, at modtagerlandene efterlever EU's fundamentale rettigheder og retsstatsprincippet og lægger stor vægt på, at Kommissionen anvender alle tilgængelige instrumenter til at sikre overholdelse heraf.

2. Baggrund

EU-landene har i lyset af COVID-19-krisen aftalt et genopretningsinstrument ("Next Generation EU"), der tilvejebringer finansiering i form af fælles EU-lånoptagelse på i alt 750 mia. euro, som udmøntes gennem en række EU-programmer, særligt en genopretningsfacilitet ("Recovery and Resilience Facility") på 672,5 mia. euro,

heraf direkte støtte (tilskud) for op til 312,5 mia. euro, som følger en fastlagt fordelingsnøgle, og udlån for op til 360 mia. euro (alle 2018-priser).

Rammerne for genopretningsfaciliteten er fastlagt i en forordning, som trådte i kraft 19. februar 2021. Forordningen er efterfølgende revideret mhp. at tage højde for REPowerEU-planen, der har til formål at udfase EU's afhængighed af fossile brændstoffer fra Rusland så hurtigt som muligt. jf. nedenfor. Den reviderede forordning trådte i kraft 1. marts 2023.

For at modtage midler fra genopretningsfaciliteten har alle 27 EU-lande udarbejdet nationale genopretningsplaner ("*Recovery and Resilience Plans*"), hvor landene beskriver konkrete tiltag (reformer og investeringer), som den finansielle assistance fra genopretningsfaciliteten (direkte støtte og lån) skal finansiere.

Kommissionen skal i sin vurdering af landenes genopretningsplaner tage hensyn til en række forordningsbestemte kriterier³, herunder om planen kan forventes effektivt at bidrage til at styrke et lands vækstpotentiale, at skabe arbejdspladser, at fremme den økonomiske, institutionelle og sociale robusthed samt effektivt vil bidrage til grøn og digital omstilling og til at adressere landespecifikke udfordringer identificeret som led i det europæiske semester, jf. bilag 1 og boks 1.

Genopretningsplanernes konkrete reformer og investeringer er formuleret som konkrete milepæle og mål, der ved implementering kan medføre gradvise udbetalinger af genopretningsmidlerne pba. anmodning fra det pågældende land. Udbetalinger af midler fra genopretningsfaciliteten til landene besluttet løbende af Kommissionen på grundlag af de godkendte genopretningsplaner og i takt med, at landene opnår de aftalte milepæle og mål for reformer og investeringer, som er fastlagt ifm. godkendelsen af deres respektive genopretningsplaner.⁴

På baggrund af positive vurderinger fra Kommissionen har Rådet siden juli 2021 behandlet og godkendt⁵ alle EU-landenes genopretningsplaner. Processen med udbetaling af midler fra genopretningsfaciliteten har været i gang siden ultimo 2021. Enkelte lande har også i foråret 2023 fået godkendt opdaterede genopretningsplaner i Rådet, jf. bilag 2.

Mulig revision af genopretningsplanerne og de rådsimplementerende beslutninger

EU-landene har mulighed for at indsende en opdateret eller ny genopretningsplan til Kommissionen og anmode om et forslag fra Kommissionen til en revideret eller ny rådsbeslutning. EU-landene skal i det tilfælde redegøre for årsagerne til, at den

³ Anneks V i *Forordningen om en genopretningsfacilitet*, KOM(2020)408.

⁴ Kommissionen har op til to måneder til at vurdere en betalingsanmodning. Kommissionen træffer beslutning⁴ om de enkelte udbetalinger efter høring af EU's økonomiske og finansielle Udvalg (EFC). Hvis et eller flere EU-lande undtagelsesvis finder, at der er alvorlige afvigelser fra en tilfredsstillende opnåelse af de relevante milepæle og mål, kan de anmode formanden for Det Europæiske Råd om at henvise sagen til det Det Europæiske Råd.

⁵ Rådsbeslutningerne godkendes med kvalificeret flertal.

oprindelige plan, herunder konkrete milepæle og mål, ikke er opnåelige. Kommissionen skal på baggrund heraf vurdere, om anmodningen er berettiget, herunder om ændringerne skyldes objektive forhold ("*objective circumstances*"). Det kunne fx handle om, hvorvidt omkostningsskøn for en konkret investering i genopretningsplanen ikke længere er realistiske som følge af den høje inflation, og at en investering derfor ikke længere er realiserbar.

EU-landene har også mulighed for at indsende en opdateret eller ny genopretningsplan i lyset af den endelige maksimale tildeling af finansiel støtte fra genopretningsfaciliteten til hvert EU-land, som Kommissionen offentliggjorde 30. juni 2022, og som generelt indebærer mere eller mindre støtte til de enkelte lande end oprindeligt skønnet, afhængig af landenes respektive økonomiske udviklinger.

Fordelingen af EU-genopretningsmidlerne fulgte en fordelingsnøgle, hvor 70 pct. af den direkte støtte blev tildelt EU-landene efter deres økonomiske situation før COVID-19. Fordelingen af de resterende 30 pct. var baseret på udviklingen i EU-landenes BNP i 2020 (15 pct.) og 2021 (15 pct.) mhp. at målrette midler til lande, der var økonomisk hårdest ramt af COVID-19-krisen. Udarbejdelsen af alle EU-landes genopretningsplaner var derfor baseret på skøn. I opgørelsen af den endelige maksimale tildeling af finansiel støtte fra genopretningsfaciliteten til hvert enkelt EU-land erstattede Kommissionen skøn fra Kommissionens efterårsprognose i 2020 med faktiske BNP-tal fsva. ændringen i real BNP for 2020 og den samlede ændring i real BNP for 2020-2021.

Finansiering af REPowerEU-planen via genopretningsfaciliteten

Kommissionen fremlagde 18. maj 2022 et forslag til tilpasning af genopretningsfaciliteten som led i REPowerEU-planen, der har til formål at udfase EU's afhængighed af fossile brændstoffer fra Rusland så hurtigt som muligt.⁶

Det tjekkiske EU-formandskab nåede 14. december 2022 til enighed med Europa-Parlamentet om en foreløbig aftale om finansiering af REPowerEU, der efterfølgende blev godkendt i Rådet 20. december 2022. Forslaget blev endeligt vedtaget 21. februar 2023.

Med aftalen om finansiering af REPowerEU blev afsat ny direkte støtte fra EU på 20 mia. euro finansieret inden for EU's kvotehandelssystem. I tillæg hertil blev åbnet op for, at ubrugte lånemidler under genopretningsfaciliteten kan tages i anvendelse samt at EU-landene kan overføre midler fra deres landekonvolutter under EU's Brexit-tilpasningsreserve.

For at udmønte midlerne, skal EU-landene tilføje et REPowerEU-kapitel til deres eksisterende genopretningsplaner med reformer og investeringer igangsat efter 1. februar 2022 inden for bl.a. følgende områder:

---

⁶ Der henvises generelt til tidligere samlenotater og forelæggelser af forslaget i Folketingets Europaudvalg, senest 30. september 2022 forud for ECOFIN 4. oktober 2022.

- a) Forbedre energiinfrastruktur og -faciliteter, herunder infrastruktur til håndtering af flydende gas
- b) Fremme energieffektiviteten i bygninger, dekarbonisere industrien, øge produktionen og udbredelsen af bæredygtig og vedvarende energi
- c) Bekæmpe energifattigdom
- d) Tilskynde til reduktion af energifeterspørgslen
- e) Afhjælpe flaskehalse ift. energitransmissionen og –distributionen samt bedre lagring af elektricitet og integrationen af vedvarende energikilder
- f) Styrke arbejdsstyrkens grønne færdigheder

De nye kapitler skal indsendes af de enkelte EU-lande til Kommissionen. Herefter skal Kommissionen fremsætte forslag til rådsbeslutninger om de udvidede planer med henblik på godkendelse i Rådet. Kommissionen opfordrede til, at EU-landene udarbejder REPowerEU-kapitler hurtigst muligt og inden udgangen af april 2023.

De justerede forordningsbestemte kriterier

Kommissionen vil i sin vurdering af landenes opdaterede eller nye genopretningsplaner fortsat tage hensyn til de forordningsbestemte kriterier for godkendelse af genopretningsplaner, herunder at de pågældende planer fortsat bidrager til at adressere landespecifikke anbefalinger som led i det økonomiske samarbejde i EU (*det europæiske semester*) samt grøn omstilling mv. Der er dog med den reviderede forordning om genopretningsfaciliteten foretaget enkelte justeringer af kriterierne for at tage højde for REPowerEU, *jf. boks 1 og bilag 1*:

- En undtagelse fra kravet om, at digitaliseringstiltag skal udgøre mindst 20 pct. for nye tiltag i REPowerEU-kapitlet.
- En særlig undtagelse fra *do-no-significant-harm*-princippet ifm. energiinfrastrukturtiltag, der understøtter aktuelle behov vedr. energiforsyningssikkerheden relateret til gas og olie. Samtidig pålægges krav om, at tiltag undtaget fra *do-no-significant-harm*-princippet er afstemt med 2050-klimamål, og at negative klima- og miljømæssige konsekvenser begrænses. Hertil kan højest 30 pct. af et REPowerEU-kapitel undtages.
- Et nyt vurderingskriterium om, at tiltag i REPowerEU-kapitlet bidrager effektivt til REPowerEU-målsætninger.
- Et nyt vurderingskriterium om, at REPowerEU-kapitlet indeholder tiltag, hvor det er relevant, hvor mindst 30 pct. har grænseoverskridende effekter, der bidrager positivt til energisikkerheden i EU, mindsker afhængigheden af fossile brændstoffer eller reducerer energifeterspørgslen.

Boks 1

Forordningsbestemte vurderingskriterier for genopretningsplaner efter REPowerEU (tilføjelser sammenlignet med de oprindelige vurderingskriterier er markeret med understregning)

1. Bidrager til de 6 søjler: *i) grøn omstilling, ii) digital omstilling, iii) bæredygtig og inklusiv vækst, iv) samhørighed, v) Sundhedsmæssig robusthed, vi) børn og unge*
2. Adresserer anbefalinger i det europæiske semester
3. Skaber vækst, arbejdspladser, social robusthed mv.

4. Alle initiativer efterlever "do no significant harm" (tiltag til energiinfrastrukturforbedringer, der understøtter aktuelle behov vedr. energiforsyningsikkerheden relateret til gas og olie kan under særlige tilfælde undtages. Negative klima- og miljømæssige konsekvenser af sådanne tiltag begrænses og skal være afstemt med 2050-klimamål. Hertil kan højest 30 pct. af et REPowerEU-kapitel undtages.⁷)
5. Klimatiltag udgør mindst 37 pct.
6. Digitaliseringsiltag udgør mindst 20 pct. (REPowerEU-kapitel i udgangspunktet undtaget)
7. Genopretningsplanen har varig virkning
8. Effektive mål og milepæle for gennemførelsen
9. Rimelige og plausible omkostningsskøn
10. Tilstrækkelige kontrol- og revisionsmekanismer
11. Indeholder reformer og investeringer
12. REPowerEU-kapitlet indeholder tiltag, der bidrager effektivt til REPowerEU-målsætninger
13. REPowerEU-kapitlet indeholder tiltag med forventede grænseoverskridende effekter, der bidrager positivt til energisikkerheden i EU, mindsker afhængigheden af fossile brændstoffer eller reducerer energiefterspørgslen

Kilde: Revideret forordning af 28. februar 2023 vedr. genopretningsfaciliteten: [EUR-Lex - 32023R0435 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

For hvert af de 13 kriterier gives enten vurderingen A (*høj grad af opfyldelse*), B (*middel grad af opfyldelse*) eller C (*lav grad af opfyldelse*). En *samlet positiv* vurdering af en genopretningsplan tildeles under flg. betingelser:

- kriterierne 2, 3, 4, 5, 6, 10 og 12 skal alle tildeles vurderingen A⁸, og
- for de øvrige kriterier *skal* der tildeles mindst to A'er og ingen C'er.

Såfremt Kommissionen tildeler en samlet positiv vurdering af den opdaterede eller nye genopretningsplan, vil Kommissionen fremlægge forslag til en rådsbeslutning.

3. Formål og indhold

ECOFIN ventes 16. maj 2023 generelt at gøre status for arbejdet med implementering af landenes respektive genopretningsplaner, herunder at have en horisontal drøftelse af EU-landenes anvendelse af lånemidler under genopretningsfaciliteten samt facilitetens performance-baserede tilgang, dvs. at genopretningsmidlerne udbetales gradvis i takt med, at landene opnår de aftalte milepæle og mål for reformer og investeringer, som er fastlagt ifm. godkendelsen af deres respektive genopretningsplaner.

Ifølge Kommissionen har 10 lande ved udgangen af marts 2023 indtil videre oplyst, at de påtænker at anmode om (supplerende) *lån* fra genopretningsfaciliteten mhp.

⁷ "Do-No-Significant-Harm"-princippet bør fortsat finde anvendelse på de reformer og investeringer, med én særlig undtagelse, når det gælder energisikkerhed i EU. I betragtning af målsætningen om at diversificere energiforsyningen væk fra russiske leverandører bør de reformer og investeringer, der er fastsat i REPowerEU-kapitlerne, og som er nødvendige for at forbedre energiinfrastrukturen og -faciliteterne for at opfylde det umiddelbare behov for gas, være berettigede til finansiel støtte fra faciliteten, selv om de ikke overholder "Do-No-Significant-Harm"-princippet. Olieinfrastruktur og -faciliteter, der er nødvendige for at opfylde de umiddelbare forsyningsikkerhedsbehov, bør undtagelsesvis kunne medtages i REPowerEU-kapitlet for et EU-land, der på grund af dens særlige afhængighed af råolie og dens geografiske beliggenhed har været omfattet af den ekstraordinære midlertidige undtagelse i Rådets forordning (833/2014) om restriktive foranstaltninger på baggrund af Ruslands handlinger, der destabiliserer situationen i Ukraine.

⁸ Betingelserne for en samlet positiv vurdering af genopretningsplanen følger generelt af forordningen om genopretningsfaciliteten, mens kravet om A til kriterie 4 og 10 følger af hhv. taksonomi-forordningen, KOM(2018)354, og finansforordningen.

at finansiere REPowerEU-tiltag i deres opdaterede genopretningsplaner.⁹ EU-landene har ifølge forordningen om genopretningsfaciliteten formelt indtil 31. august 2023 til at beslutte, om de vil anmode om lån fra faciliteten.

ECOFIN vil muligvis også komme ind på arbejdet med udvidelse af EU-landenes genopretningsplaner med tiltag, der bidrager til REPowerEU-målsætningerne om uafhængighed af russiske fossile brændstoffer.

ECOFIN vil muligvis skulle behandle en revideret rådsbeslutning vedr. Estlands genopretningsplan udvidet med et REPowerEU-kapitel af 9. marts 2023.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet ventes ikke at udtale sig om ECOFIN-drøftelsen om implementering af genopretningsfaciliteten samt Rådets godkendelse af Kommissionens evt. forslag til rådsbeslutninger for de enkelte landes genopretningsplaner, herunder med REPowerEU-kapitler. Europa-Parlamentet lægger generelt vægt på, at lande som modtager finansiering fra genopretningsfaciliteten efterlever EU's fundamentale rettigheder og retsstatsprincippet, og at genopretningsplanerne bidrager til bl.a. grøn og digital omstilling, samhørighed samt en styrket krisehåndtering.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Drøftelserne om implementering af genopretningsfaciliteten samt Rådets godkendelse af Kommissionens forslag til rådsbeslutninger for de enkelte landes genopretningsplaner har ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Drøftelserne om implementering af genopretningsfaciliteten har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser.

Udmøntningen af genopretningsfaciliteten vil have direkte negative statsfinansielle konsekvenser for Danmark, idet Danmark ikke vil modtage direkte støtte fra genopretningsfaciliteten i et omfang, som svarer til den andel af den direkte støtte, som Danmark skal finansiere med genopretningsinstrumentet og REPowerEU.

---

⁹ Det drejer sig om Belgien, Grækenland, Italien, Kroatien, Litauen, Polen, Portugal, Spanien, Tjekkiet og Ungarn. I de oprindelige genopretningsplaner ansøgte Cypern, Grækenland, Italien, Polen, Portugal, Rumænien og Slovenien om lån fra genopretningsfaciliteten.

Genopretningsplanerne kan have afledte positive statsfinansielle konsekvenser, i det omfang de opnår formålet med genopretningsfaciliteten, herunder økonomisk genopretning, grøn og digital omstilling samt vækst og arbejdspladser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Drøftelserne om implementering af genopretningsfaciliteten har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser.

Udmøntningen af genopretningsfaciliteten kan have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, i det omfang planerne opnår formålet med genopretningsfaciliteten og REPowerEU-tiltag i landene bidrager til hurtigere og effektiv udfasning af russisk fossil energi i EU. Midler til Danmark som led i udmøntningen af genopretningsfaciliteten kan understøtte vækst, arbejdspladser samt grøn og digital omstilling i Danmark.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Drøftelserne om implementering af genopretningsfaciliteten har ikke erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Udmøntningen af genopretningsfaciliteten forventes at have positive erhvervsøkonomiske konsekvenser, idet det også potentielt kan styrke erhvervslivets rammevilkår. Det nærmere omfang vil afhænge af den konkrete implementering. Der vurderes at være et stort potentiale for danske eksportvirksomheder i forbindelse med udmøntning af midler fra genopretningsfaciliteten i andre EU-lande.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene ventes at tage drøftelsen om status for implementeringen samt eventuel information om tilføjelse af REPowerEU-kapitler til genopretningsplanerne til efterretning. Der er endnu ikke klarhed over EU-landenes syn på anvendelsen af lånemidlerne under genopretningsfaciliteten. EU-landene ventes generelt at være positive over for facilitetens performance-baserede tilgang, men samtidigt også at pege på, at udarbejdelse af planer og implementering heraf er administrativt tungt.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side kan drøftelsen vedr. implementeringen af genopretningsfaciliteten tages til efterretning.

Regeringen lægger stor vægt på, at der sikres effektiv implementering af genopretningsfaciliteten, der leverer på aftalen af 21. juli 2020 i Det Europæiske Råd om EU's flerårige finansielle ramme og genopretningsinstrument (Next Generation EU) samt forordningen om genopretningsfaciliteten, og således bidrager til en grøn genopretning.

Regeringen støtter overordnet ambitionen i REPowerEU om en hurtig udfasning af russisk fossil energi. Regeringen vil forholde sig til beslutninger om tilføjelse af REPowerEU-kapitler til EU-landenes genopretningsplaner i takt med, at der foreligger konkrete forslag.

Fra dansk side er man generelt positiv over for udmøntning af EU-midler på ländespecifikke planer, hvor landene fastlægger deres tiltag for at opnå formålene med assistancen, herunder styrkelse af vækst og beskæftigelse og investeringer i grøn omstilling m.v. Regeringen finder dertil, at resultatorientering af EU-midler (performancebaseret udmøntning) kan bidrage til at minimere fejludbetalinger. Det er samtidig regeringens generelle holdning, at rammerne for overvågning og håndhævelse af en performance-baseret tilgang skal stå mål med de administrative byrder og den finansielle risiko for EU-budgettet i de enkelte EU-lande. Regeringen finder, at anvendelse af EU-lån fremfor gældsfinansieret direkte støtte kan bidrage til at styrke incitamentet til, at EU-landene fører sund national økonomisk politik, idet EU-lån skal tilbagebetales.

Regeringen har jf. forhandlingsoplæg 8. juli forud for ECOFIN 13. juli 2021 støttet Rådets vedtagelse af rådsbeslutninger vedr. EU-landenes genopretningsplaner på baggrund af Kommissionens forslag og på basis af en række principper, herunder at Kommissionen har tildelt en samlet positiv vurdering af genopretningsplanerne.

Regeringen støtter Rådets vedtagelse af rådsbeslutninger vedr. EU-landenes genopretningsplaner, herunder planer udvidet med et REPowerEU-kapitel, ifm. ECOFIN 16. maj og kommende møder på baggrund af Kommissionens forslag og på basis af nedenstående principper svarende til kravene i forordningen, der i høj grad er en fortsættelse af de principper, som i 2021 blev forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg 8. juli forud for ECOFIN 13. juli, men som på enkelte punkter er opdateret (markeret med understregning nedenfor) for at tage højde for, at forordningen om genopretningsfaciliteten er revideret i lyset af REPowerEU:

- 1) At Kommissionen har tildelt en samlet positiv vurdering af genopretningsplanerne, herunder at karaktererne opfylder minimumskravene i forordningen
- 2) At Kommissionen vurderer, at planerne styrker vækst og beskæftigelse og investeringer i grøn og digital omstilling mv.
- 3) At Kommissionen vurderer, at kravet om prioritering af klimatiltag med en andel på minimum 37 pct. er opfyldt
- 4) At Kommissionen vurderer, at kravet om prioritering af digitalisering med en andel på minimum 20 pct. er opfyldt (REPowerEU-kapitlet i udgangspunktet undtaget)
- 5) At Kommissionen vurderer, at planen effektivt adresserer alle eller størstedelen af landets anbefalinger i det europæiske semester fra 2019 og frem
- 6) At Kommissionen vurderer, at planerne lever op til kravet om, at tiltagene ikke må være i strid med EU's miljø- og klimamål ("do-no-significant-harm") (Tiltag til energiinfrastrukturforbedringer, der understøtter aktuelle behov)

vedr. energiforsyningsikkerheden relateret til gas og olie kan i særlige tilfælde undtages fra princippet. Negative klima- og miljømæssige konsekvenser af sådanne tiltag begrænses og skal være afstemt med 2050-klimamål. Hertil kan højest 30 pct. af et REPowerEU-kapitel undtages.)

- 7) At Kommissionen vurderer, at kravet om at sikre effektive kontrol- og revisionsystemer er opfyldt,
- 8) At Kommissionen vurderer, at REPowerEU-kapitlet indeholder tiltag, der bidrager effektivt til REPowerEU-målsætninger samt
- 9) At Kommissionen vurderer, at REPowerEU-kapitlet indeholder tiltag med forventede grænseoverskridende effekter, der bidrager positiv til energisikkerheden i EU, mindsker afhængigheden af fossile brændstoffer eller reducerer energifterspørgslen.

Der er primært i lyset af REPowerEU inkluderet to supplerende principper (8 og 9) og justeret i tre af de oprindelige principper (4, 5 og 6). De øvrige principper er uændret ift. forhandlingsoplægget forelagt 8. juli forud for ECOFIN 13. juli 2021.

Regeringen finder det generelt vigtigt, at modtagerlandene efterlever EU's fundamentale rettigheder og retsstatsprincippet og lægger stor vægt på, at Kommissionen anvender alle tilgængelige instrumenter til at sikre overholdelse heraf.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen om implementering af genopretningsfaciliteten, herunder rådsbeslutninger vedr. EU-landenes genopretningsplaner, blev i 2021 forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg 8. juli forud for ECOFIN 13. juli, samt til orientering 22. juli (skriftlig), 3. september, 1. oktober, 15. oktober, 4. november og 2. december forud for ECOFIN hhv. 26. juli, 6. september, 5. oktober, 28. oktober, 9. november og 7. december 2021. I 2022 er sagen blevet forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for ECOFIN 18. januar 2022, ECOFIN 2. maj 2022 (skriftlig), ECOFIN 17. juni 2022, ECOFIN 8. juli 2022, ECOFIN 4. oktober 2022, ECOFIN 8. november 2022 og ECOFIN 6. december 2022. I 2023 er sagen forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for ECOFIN 17. januar, 14. februar og 14. marts 2023. Samlenotat om implementering af genopretningsfaciliteten blev desuden oversendt til Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN 15. marts 2022 og ECOFIN 5. april 2022 (sagen blev dog efterfølgende taget af dagsordenen for begge ECOFIN).

Samlenotat om forordningen om genopretningsfaciliteten tilgik Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN 9. juni 2020, forud for forelæggelse til forhandlingsoplæg 16. juni 2020, og forud for ECOFIN 6. oktober 2020, 19. januar, 16. februar, 16. marts, 16. april og 18. juni 2021.

Grund- og nærhedsnotat om genopretningsfaciliteten blev oversendt til Europaudvalget 25. juni 2020.

Sagen om REPowerEU-finansieringsforslaget blev forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg 8. juli forud for ECOFIN 12. juli 2022, samt til orientering 30. september forud for ECOFIN 4. oktober 2022. Grund- og nærhedsnotat om genopretningsfaciliteten blev oversendt til Europaudvalget 22. juni 2022.

Bilag 1: Vurderingskriterier for genopretningsplaner fastsat i forordningen for EU's genopretningsfacilitet (før REPowerEU)

Bilagboks 1

Vurderingskriterier for genopretningsplaner fastsat i forordningen for EU's genopretningsfacilitet (før RepowerEU)

1. Genopretningsplanen indebærer en fyldestgørende og tilstrækkelig afbalanceret reaktion på den økonomiske og sociale situation og bidrager derved på behørig vis til de seks søjler 1) grøn omstilling, 2) digital omstilling, 3) smart, bæredygtig og inklusiv vækst, herunder økonomisk samhørighed, arbejdspladser, produktivitet, konkurrenceevne, forskning, udvikling og innovation og et velfungerende indre marked med stærke SMV'er, 4) social og territorial samhørighed, 5) Sundhedsmæssig og økonomisk, social og institutionel robusthed, herunder med henblik på øget krisereaktionskapacitet og krisebæredygtighed, og 6) politikker for den næste generation, børn og unge, herunder uddannelse og færdigheder, idet der tages højde for de berørte EU-landes specifikke udfordringer og det økonomiske tilskud fra genopretningsfaciliteten til det pågældende EU-land.
2. Genopretningsplanen kan forventes effektivt at bidrage til at adressere landets udfordringer som identificeret i anbefalingerne til landet som led i det europæiske semester.
3. Genopretningsplanen kan forventes effektivt at bidrage til at styrke et lands vækstpotentiale, arbejdspladser, økonomiske, institutionelle og sociale robusthed, bidrage til implementeringen af den europæiske søjle for sociale rettigheder, herunder gennem fremme af politikker for børn og unge, imødegå økonomiske og sociale konsekvenser af krisen, og dermed fremme økonomisk, social og territorial samhørighed samt konvergens.
4. Reforme og investeringer inkluderet i genopretningsplanerne må ikke gøre betydelig skade mod EU's miljø og klimamål ("do-no-harm"-princip).
5. Genopretningsplanen indeholder tiltag, som udgør effektive bidrag til den grønne omstilling og til udfordringer forbundet hermed. Klimatiltag skal udgøre mindst 37 pct. af de skønnede omkostninger forbundet med genopretningsplanen. Eksempler herpå kan fx være energieffektivisering, udvikling og omlægning til vedvarende energi, bæredygtig industri, herunder landbrug og transport mv.
6. Genopretningsplanen indeholder tiltag, som effektivt bidrager til den digitale omstilling og til udfordringer forbundet hermed. Digitaliserings tiltag skal udgøre mindst 20 pct. af de skønnede omkostninger forbundet med genopretningsplanen. Det kan fx være digitale netværk og infrastruktur, cybersikkerhed eller digitalisering og udvikling af offentlig administration.
7. Genopretningsplanen kan forventes at have en varig virkning for det pågældende land.
8. De af landet foreslåede tiltag er tilstrækkelige til at sikre en effektiv overvågning og gennemførelse af genopretningsplanen, herunder milepæle og mål.
9. Et lands begrundelse for, at størrelsen af finansieringsbehovet forbundet med dets genopretningsplan er rimeligt og plausibelt, er på linje med principper om omkostningseffektivitet og står mål med den forventede nationale økonomiske og sociale effekt.
10. De ordninger, der foreslås af det pågældende EU-land ift. tilsyn og kontrol, forventes at forhindre, afsløre og udbedre korruption, svig og interessekonflikter ifm. udmøntningen af genopretningsmidlerne, herunder dobbeltfinansiering fra andre EU-programmer.
11. Genopretningsplanen indeholder tiltag til at gennemføre reformer og investeringer, der repræsenterer samhørighedsfremmende tiltag.

Kilde: Anneks V i Forordningen om en genopretnings- og resiliensfacilitet, KOM(2020)408

Bilag 2: Status for EU-landenes genopretningsplaner – primo maj 2023

Land	Plan afleveret	Beslutningsforslag ¹	Evt. revideret beslutningsforslag ²	Finansiel assistance (mia. euro)		Forudbetalinger (mia. euro)		Udbetalinger ⁵ (mia. euro)	
				Direkte støtte ³	Lån ⁴	Direkte støtte	Lån	Direkte støtte	Lån
BE	30. april 2021	23. juni 2021		4,5	0,0	0,8	-		
BG	15. oktober 2021	7. april 2022		5,7	0,0			1,4	
CY	17. maj 2021	8. juli 2021		0,9	0,2	0,1	0,03	0,1	
DK	30. april 2021	17. juni 2021		1,4	0,0	0,2⁶	-	0,3	
EE	18. juni 2021	5. oktober 2021		0,9	0,0	0,1	-		
FI	27. maj 2021	4. oktober 2021	28. februar 2023	1,8	0,0	0,3	-		
FR	29. april 2021	23. juni 2021		37,5	0,0	5,1	-	7,4	
EL	28. april 2021	17. juni 2021		17,4	12,7	2,3	1,7	3,4	3,6
IE	28. maj 2021	16. juli 2021		0,9	0,0				
IT	30. april 2021	22. juni 2021		69,0	122,6	9,0	16,0	20,0	22,0
HR	15. maj 2021	8. juli 2021		5,5	0,0	0,8	-	1,4	
LV	30. april 2021	22. juni 2021		1,8	0,0	0,2	-	0,2	
LT	15. maj 2021	2. juli 2021		2,1	0,0	0,3	-		
LU	30. april 2021	18. juni 2021	9. december 2022	0,1	0,0	0,01	-		
MT	13. juli 2021	16. september 2021		0,3	0,0	0,04	0	0,1	
NL	8. juli 2022	8. september 2022		4,7	0,0				
PL	3. maj 2021	1. juni 2022		22,5	11,5				
PT	22. april 2021	16. juni 2021		15,5	2,7	1,8	0,4	2,3	0,7
RO	31. maj 2021	27. september 2021		12,1	15,0	1,9	0	1,8	0,8
SK	29. april 2021	21. juni 2021		6,0	0,0	0,8	-	1,1	
SI	30. april 2021	2. juli 2021		1,5	0,7	0,2	0	0,05	
ES	30. april 2021	16. juni 2021		77,2	0,0	9,0	-	28,0	
SE	28. maj 2021	29. marts 2022		3,2	0,0				
CZ	2. juni 2021	19. juli 2021		7,7	0,0	0,9	-	0,9	
DE	28. april 2021	22. juni 2021	19. januar 2023	28,0	0,0	2,3	-		
HU	12. maj 2021	30. november 2022		5,8	0,0				
AT	30. april 2021	21. juni 2021		3,8	0,0	0,5	-	0,7	
Beløb i alt	-	-	-	338,0	165,4	36,6	19,9	69,2	27,1
Lande i alt	27	27	3	-	7	21	4	16	4

Anm.: Beløb i løbende priser. ¹Dato for Kommissionens forslag til rådsbeslutninger om genopretningsplaner. Forslag, hvor dato for fremlæggelse er i kursiv, er rådsgodkendt. ²Dato for Kommissionens forslag til reviderede rådsbeslutninger om genopretningsplaner. Forslag, hvor dato for fremlæggelse er i kursiv, er rådsgodkendt. ³Den endelige tildeling fra EU's genopretningsfacilitet blev fastlagt 30. juni 2022 pba. den faktiske udvikling i EU-landenes BNP fra 2020-21. Fordelingskriterierne fremgår af forordningen om genopretningsfaciliteten samt https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/health/coronavirus-response/recovery-plan-europe/pillars-next-generation-eu_en. EU-landene har i de fleste tilfælde ansøgt om mere finansiel assistance, end der tildeles de respektive lande i genopretningsfaciliteten, herunder fordi der på ansøgningstidspunkterne var usikkerhed om den endelige tildeling fra genopretningsfaciliteten. Differencer ift. den endelige finansielle assistance kan bl.a. håndteres via egen finansiering eller under bestemte betingelser ved justeringer af landenes genopretningsplaner. ⁴Baseret på Kommissionens forslag til rådsbeslutninger om genopretningsplaner. Lån til et land kan som udgangspunkt udgøre op til 6,8 pct. af dets BNI i 2019. ⁵Udbetalinger på baggrund af opfyldte milepæle og mål (dvs. i tillæg til forudbetalinger). ⁶Knap 1,5 mia. kr. udbetalt 2/9/21. ⁷I forordningen om genopretningsfaciliteten er fastsat et loft på 360 mia. euro for den samlede tildeling af lån til EU-landene.

Kilde: Kommissionens pressemeddelelser om indleverede genopretningsplaner og udbetalinger samt Kommissionens genopretnings-scoreboard: http://www.ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/.

Dagsordenspunkt 3: Indberetningspligt for skatteoplysninger vedr. kryptoaktiver og elektronisk valuta

KOM(2022)707

1. Resume

Kommissionen har 8. december 2022 fremsat forslag til ændring af direktiv 2011/16/EU om administrativt samarbejde på beskatningsområdet (DAC). Direktivet indeholder overordnet regler om bekæmpelse af skatteunddragelse og -undgåelse, og er ændret og udbygget et antal gange i forbindelse med EU's styrkede indsats på området i de senere år.

Kommissionens nye forslag indebærer, at EU-landene skal indføre regler, der forpligter udbydere og formidlere af kryptoaktiver og e-penge til at indberette oplysninger om de enkelte kunders transaktioner til de nationale skattemyndigheder. Udbyderne og formidlerne skal endvidere identificere de enkelte kunder og de lande, hvori de er hjemmehørende. Oplysningerne skal efterfølgende automatisk udveksles mellem EU-landenes skattemyndigheder.

Kommissionen foreslår endvidere, at EU-landene skal indføre sanktioner ved manglende eller mangelfuld indberetning af oplysninger, som er omfattet af indberetningspligten, herunder foreslås det, at der skal fastsættes minimumsstraffe i form af bøder for visse overtrædelser.

Kommissionens forslag indeholder desuden en række ændringer af de eksisterende regler, som skal styrke det administrative samarbejde mellem EU-landene. Det svenske formandskab har 14. april 2023 fremsat et kompromisforslag, og der lægges op til enighed i ECOFIN 16. maj 2023.

Forslaget forventes at have statsfinansielle konsekvenser. Forslaget indebærer, at Skattestyrelsen vil få forbedrede kontrolmuligheder, hvilket kan bidrage til øget efterlevelse af reglerne om beskatning af fx afkast fra kryptoaktiver, og dermed øges muligheden for at sikre korrekt beskatning. Det vil trække i retning af et merprovenu for det offentlige, som dog ikke kan kvantificeres nærmere. Samtidig forventes implementeringen af forslaget, baseret på den information, der er til rådighed, at medføre betydelige engangsomkostninger og løbende omkostninger for Skatteforvaltningen til udvikling og drift af it-systemer. Dertil kan der komme udgifter til sagsbehandling mv.

Regeringen ser positivt på forslaget, som giver EU-landenes nationale skattemyndigheder endnu et instrument mod grænseoverskridende skatteundgåelse og -unddragelse. Regeringen finder det dog vigtigt, at fastsættelsen og niveau af sanktioner forbliver et nationalt anliggende. Regeringen vil desuden arbejde for, at de valgte løsninger bliver effektive og mindst muligt omkostningstunge og it-udviklingskrævende for Danmark.

2. Baggrund

ECOFIN vedtog 15. februar 2011 direktivet om administrativt samarbejde på beskatningsområdet. Direktivet indeholder en række regler og procedurer for (automatisk) udveksling af information mellem EU-landenes skattemyndigheder. Direktivet er revideret og styrket flere gange – første gang 9. december 2014 med DAC2, som ophæver bankhemmeligheden i EU, og senest 22. marts 2021 med DAC7, som

pålægger digitale platforme at indberette oplysninger om de enkelte sælgeres indtægter opnået via platformene til de nationale skattemyndigheder, *jf. bilag 1*.

Det foreliggende forslag til revision af DAC (DAC8) skal ses i lyset af, at kryptoaktiver og e-penge i stigende grad udbredes og anvendes som betalingsmidler og investeringsobjekter. Et kryptoaktiv (fx Bitcoin) er en digital repræsentation af en værdi (fx aktiv eller valuta) eller en rettighed (fx en forkøbsret til en vare eller tjeneste). Kryptoaktiver er kendetegnet ved, at de opbevares og handles digitalt ved brug af en såkaldt distribueret hovedbog ("Distributed Ledger Technology" – DLT), fx en såkaldt Blockchain. DLT er en teknologi, der understøtter at oplysninger om ejerskabet af og transaktioner med kryptoaktiver lagres og dokumenteres på et spredt netværk af databaser, frem for at være samlet i en enkelt central database, en såkaldt centraliseret hovedbog (fx en centralbank).

Rådet har i en rapport til Det Europæiske Råd om beskatningsspørgsmål, som blev godkendt 1. december 2021 fastslået, at Kommissionen i 2022 forventes at fremsætte et forslag til revision af DAC til at omfatte udveksling af oplysninger om kryptoaktiver og skatteafgørelser, der vedrører velhavende personer.

Definitionen af såvel kryptoaktiver som de omfattede tjenesteudbydere af kryptoaktivtjenester lægger sig op ad forordningen om markeder for kryptoaktiver ("Markets in Crypto Assets" - MiCA). Rådet og Europa-Parlamentet indgik 30. juni 2022 en politisk aftale om MiCA-forordningen, som overordnet vil regulere handel og udstedelsen af en række kryptoaktiver, der ikke allerede er berørt af øvrig EU-lovgivning. For uddybning af MiCA henvises der til samlenotat af 8. juni 2021 samt forelæggelse af sagen til forhandlingsoplæg i Folketingets Europaudvalg 16. juni 2021.

MiCA-forordningen vil dog ikke omfatte indberetning og udveksling af oplysninger til EU-landenes skattemyndigheder om transaktioner med kryptoaktiver. Der er således ikke inden for EU fælles regler, der sikrer skattemyndighederne adgang til oplysninger om transaktioner med kryptoaktiver. Udbredelsen af kryptoaktiver og e-penge kan herved underminere de seneste års styrkede indsats, som EU har gennemført mhp. at modvirke skatteundgåelse og -unddragelse gennem forøget gennemsigtighed på skatteområdet.

OECD har 26. august 2022 offentliggjort rapporten "Crypto-Asset Reporting Framework and Amendments to the Common Reporting Standard". Rapporten indeholder dels OECD's modelregler for indberetning af kryptoaktiver (CARF), som skal styrke det internationale samarbejde mellem skattemyndighederne, og dels ændringer af OECD's fælles indberetningsstandard ("Common Reporting Standard" - CRS), som blev implementeret ved DAC2. Ved ændringerne af CRS indføres der bl.a. indberetningspligt vedrørende e-penge (dvs. en digital lagret pengeværdi, som kan anvendes til betalingstransaktioner).

Kommissionens forslag tager udgangspunkt i OECD's modelregler med henblik på at indføre tilsvarende regler om indberetning og udveksling af oplysninger om kryptoaktiver inden for EU. Derudover ændres DAC2, så disse regler bringes i overensstemmelse med den ændrede OECD-standard – CRS.

Formandskabet har senest 14. april 2023 fremlagt et samlet kompromisforslag og lægger op til at behandle forslaget i ECOFIN 16. maj 2023 mhp. at opnå enighed.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 113 og 115 og skal behandles efter den særlige lovgivningsprocedure, som kræver enstemmighed i Rådet og høring af Europa-Parlamentet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale udvalg.

3. Formål og indhold

Formålet med forslaget til revision af direktivet for administrativt skattesamarbejde (DAC8) er at styrke de eksisterende regler om automatisk udveksling af oplysninger på skatteområdet og sikre, at der sker korrekt beskatning af personer og selskaber mv., som bruger kryptoaktiver og e-penge til betalings- og/eller investeringsformål. Derudover skal forslaget sikre ensartede retningslinjer for udbydernes indberetning af oplysninger til skattemyndighederne, samt at udbyderne ikke skal indberette de samme oplysninger til flere EU-landes skattemyndigheder.

Kommissionens forslag indebærer derfor, at EU-landene skal indføre regler, der forpligter udbydere af tjenesteydelser relateret til kryptoaktiver og e-penge til at indberette oplysninger om deres kunders transaktioner. Oplysningerne skal efterfølgende automatisk udveksles mellem EU-landene. Kommissionens forslag indeholder desuden en række ændringer af de eksisterende bestemmelser om udveksling af oplysninger og administrativt samarbejde, herunder en udvidelse af anvendelsesområdet for automatisk udveksling af oplysninger. De foreslåede ændringer skal adressere svagheder i det gældende direktiv, som bl.a. den Europæiske Revisionsret har påpeget i en rapport fra 2021, og dermed styrke det administrative samarbejde mellem EU-landene.

Indberetning vedrørende kryptoaktiver

Forslaget indebærer, at udbydere af tjenesteydelser relateret til kryptoaktiver (fx en handelsplatform/kryptobørser) pålægges at indsamle, kontrollere og indberette oplysninger mhp. at identificere kunder, som handler med kryptoaktiver. Identifikationen foregår som udgangspunkt ved, at tjenesteudbyderen indhenter en egenerklæring hos kunden, som bl.a. skal fastslå, hvilket land kunden er hjemmehørende i. Oplysningerne skal kontrolleres efter nogle fastlagte procedurer om passende omhu ("due diligence").

Kommissionen foreslår hertil, at udbyderen skal forhindre kunden i at foretage transaktioner med kryptoaktiver, hvis kunden ikke fremlægger de påkrævede oplysninger efter den første anmodning og to efterfølgende påmindelser. Der skal dog

mindst være gået 60 dage fra den første anmodning. Derudover foreslås det, at udbyderne skal indberette oplysningerne senest 31. januar året efter, de indberetningspligtige transaktioner er gennemført.

Kommissionen foreslår, at indberetningspligten skal omfatte transaktioner i form af udveksling af penge med kryptoaktiver eller omvendt, udveksling mellem forskellige kryptoaktiver og overførsler af kryptoaktiver fra en konto til en anden. Både indenlandske og grænseoverskridende transaktioner er omfattet. Indberetningen skal foretages for hver kundes samlede transaktioner i året fordelt på transaktionstype og efter type af kryptoaktiv. Fx skal den samlede værdi af salg af bitcoins mod betaling i penge indberettes, ligesom den samlede værdi af køb af bitcoins for penge skal indberettes. Begge med angivelse af det samlede antal bitcoins, der hhv. er købt eller solgt i året.

Indberetningspligten omfatter brugere af kryptoaktiver, som er etableret i et EU-land. Børsnoterede selskaber og tilknyttede selskaber, offentlige enheder, internationale organisationer, centralbanker og finansielle institutter med undtagelse af visse investeringsenheder, er undtaget indberetningspligten.

Derudover indebærer Kommissionens forslag, at de enkelte landes skattemyndigheder pålægges automatisk at udveksle de indberettede oplysninger med skattemyndighederne i de andre EU-lande, hvor brugerne, der har handlet med kryptoaktiver hos tjenesteudbyderen, er hjemmehørende. Udvekslingen skal ske senest to måneder efter udgangen af indberetningsåret.

Kompromisforslaget fastholder generelt Kommissionens forslag, men indeholder en række mindre ændringer, herunder med henblik på at sikre overensstemmelse med OECD's modelregler. Kompromisforslaget indebærer, at udbydere af kryptoaktivtjenester ikke er påkrævet at indberette visse oplysninger, som bruges til at identificere deres kunder, hvis identifikationen i stedet bliver bekræftet via en identifikationstjeneste, som er stillet til rådighed af et EU-land og/eller EU for at bekræfte identiteten på kunderne.

Kompromisforslaget indebærer desuden, at fristen for udveksling af oplysninger mellem skattemyndighederne i EU-landene ændres til udgangen af september i året efter det år, oplysningerne vedrører. Derudover vil de enkelte EU-lande selv kunne fastsætte en indberetningsfrist for udbyderne, idet det dog skal sikres, at skattemyndighederne skal være i stand til at udveksle informationerne inden udgangen af september året efter indberetningsåret.

Sammenhæng med anden EU-lovgivning

De foreslåede regler for kontrol af oplysninger og indberetningskrav vedr. kryptoaktiver er baseret på OECD's modelregler for indberetning af kryptoaktiver (CARF). Inden for rammerne af OECD's modelregler skal bestemmelserne i forslaget i så vid udstrækning som muligt hænge sammen med den kommende forordning om markeder for kryptoaktiver (MiCA).

Kommissionen foreslår således, at indberetningspligtige udbydere af tjenesteydelser relateret til kryptoaktiver omfatter de udbydere, som er omfattet af MiCA. Det drejer sig bl.a. om udbydere af kryptoaktivtjenester hjemmehørende i EU. Visse udbydere er dog ikke omfattet af MiCA, men foreslås omfattet af indberetningspligten i forslaget mhp. at opfylde OECD's modelregler. Det gælder udbydere, som ikke skal godkendes i henhold til MiCA, fx fordi de leverer tjenester til brugere bosiddende i EU på brugernes eget initiativ, eller fordi de handler med såkaldte "non-fungible tokens" (dvs. en type kryptoaktiver, der ikke har et finansielt sigte og repræsenterer et unikt aktiv, som fx et kunstværk).

I henhold til MiCA skal udbydere af kryptoaktivtjenester godkendes i det EU-land, hvor udbyderen er etableret. Kommissionens forslag indebærer, at disse udbydere skal foretage sine indberetninger til det EU-land, hvor de er godkendt. Der kræves ingen yderligere registrering af godkendte udbydere. De udbydere, der ikke er godkendt i henhold til MiCA, skal registreres i ét EU-land efter eget valg. Indberetningen finder sted i det valgte EU-land.

Kommissionens forslag indeholder en undtagelse fra forpligtelserne til registrering og indberetning for visse udbydere, der er etableret uden for EU. Undtagelsen gælder for de udbydere, hvor det fastslås, at der findes aftaler om udveksling af tilsvarende oplysninger mellem det tredjeland, udbyderen er hjemmehørende i, og EU-landene. Udbyderen skal således indberette oplysningerne til tredjelandet, som herefter udveksler oplysningerne med EU-landene.

Det bemærkes, at dette indberetningssystem ligner det, der er i det eksisterende direktiv (DAC7). Formålet er at sikre lige vilkår for udbyderne og samtidig undgå, at udbydere kan undslippe at indberette ved at etablere sig uden for EU.

Derudover indebærer Kommissionens forslag, at udbydere af kryptoaktivtjenesteydelser skal oplyse de berørte personer om, at deres personoplysninger vil blive indsamlet og indberettet til skattemyndighederne. Den indberetningspligtige skal ligeledes opfylde sin underretningspligt til de berørte personer i henhold til GDPR-regler, som har til formål at styrke beskyttelsen af personoplysninger.

Kompromisforslaget fastholder generelt Kommissionens forslag. Kompromisforslaget lægger dog op til, at indberetningspligtige udbydere, der ikke er registreret efter MiCA, skal registreres i og dermed indberette oplysninger til det EU-land, hvor tilknytningen er stærkest (i modsætning til Kommissionens forslag om valgfrihed).

Ændring af de eksisterende bestemmelser

Kommissionens forslag indeholder en række ændringer af det eksisterende direktiv for administrativt skattesamarbejde, som har til hensigt at præcisere regler om informationsudveksling. Her gennemgås alene de ændringer, som har været centrale i forhandlingerne eller kræver lovgivningsændringer i Danmark. For en mere udtømmende gennemgang af ændringerne henvises der til Skatteministeriets grund- og nærhedsnotat, som er oversendt til Folketingets Europaudvalg 24. februar 2023.

Revision af DAC2

DAC2 implementerer minimumsstandarderne for udveksling af oplysninger om finansielle konti og renteindtægter på basis af OECD's fælles indberetningsstandard (CRS) i EU. Der er i OECD i august 2022 vedtaget en ændring af CRS. Med disse ændringer udvides anvendelsesområdet for den fælles indberetningsstandard til at omfatte e-penge og digitale centralbankvalutaer. Desuden er der foretaget en række ændringer for at forbedre due diligence-procedureerne og indberetningerne med henblik på at øge brugbarheden af de oplysninger, der indhentes efter CRS og begrænse byrden på de finansielle institutter.

Kommissionen foreslår, at disse ændringer også indarbejdes i de eksisterende regler, der blev indført ved DAC2. Kompromisforslaget fastholder generelt Kommissionens forslag.

Yderligere automatisk udveksling

Ud over minimumsstandarderne for udveksling af oplysninger om finansielle konti og renteindtægter indført ved DAC2 fremgår der af det gældende direktiv, hvilke typer af indkomster, herunder erhvervsmæssige indtægter, bestyrelshonorarer, pensioner, livsforsikringer, indtægter fra fast ejendom og royalties (dvs. en betaling for rettigheden til at anvende et patent el. lign.), der er omfattet af automatisk udveksling mellem EU-landene. Hvert enkelt EU-land skal udveksle oplysninger om mindst fire af disse kategorier. Kommissionen foreslår, at udbytter, som ikke udbetales gennem banker og lignende, føjes til listen af indkomsttyper, der er omfattet af automatisk udveksling af oplysninger. Oplysninger om udbytter udbetalt gennem banker udveksles allerede mellem EU-landene. Endvidere foreslås det, at EU-landene skal udveksle oplysninger om samtlige indkomstkategorier.

Kompromisforslaget fastholder generelt Kommissionens forslag, men indebærer den ændring, at EU-landene skal udveksle oplysninger om mindst fem indkomstkategorier (i modsætning til alle typer af indkomster, som Kommissionen foreslår).

Udveksling af grænseoverskridende skatteafgørelser for velhavende personer

Det gældende direktiv indeholder bl.a. regler om automatisk udveksling af grænseoverskridende skatteafgørelser. Reglerne gælder i dag ikke for afgørelser vedrørende fysiske personer. Kommissionen foreslår at udvide denne bestemmelse til at omfatte afgørelser vedrørende personer med en stor nettoformue, dvs. som har mindst 1 mio. euro i formue fraregnet værdien af personens primære private bolig. Ændringen skal virke med tilbagevirkende kraft, da afgørelser fra og med 1. januar 2020 omfattes – for afgørelser frem til 31. december 2025 dog kun, hvis de stadig er gyldige den 1. januar 2026.

Kompromisforslaget fastholder Kommissionens forslag om automatisk udveksling af grænseoverskridende skatteafgørelser for velhavende personer, men indeholder en ændring om, at de omfattede afgørelser ikke skal identificeres ud fra personens formue, men i stedet ud fra skatteafgørelsens transaktionsværdi. Således omfattes

skatteafgørelser med en transaktionsværdi på over 1,5 mio. euro. Derudover omfattes afgørelser, som alene vedrører, om en person er skattemæssigt hjemmehørende i det EU-land, der har truffet afgørelsen.

Sanktioner mv.

Efter det gældende direktiv skal EU-landene indføre sanktioner for overtrædelse af de indberetningsregler, der er implementeret med DAC. Disse sanktioner skal være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning. Kommissionen foreslår, at der skal pålægges en minimumsbøde, hvis udbyderne af kryptoaktivtjenester ikke indberetter de anviste oplysninger efter to gyldige påmindelser, eller hvis mere end 25 pct. af de oplysninger, der skal indberettes, er ufuldstændige, ukorrekte eller indeholder forkerte data.

I kompromisforslaget udgår Kommissionens forslag om indførelsen af minimumsbøder.

Anvendelse af indberettede og udvekslede oplysninger

Kommissionen foreslår, at EU-landene skal indføre en effektiv mekanisme for at sikre, at de indberettede og udvekslede oplysninger, faktisk bliver brugt. Derudover foreslås det, at oplysningerne skal kunne anvendes til andre formål end beskatning, fx i forbindelse med bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering eller i forbindelse med gennemførelse af sanktioner i international sammenhæng. Hvert EU-land skal udarbejde en liste over de formål, som oplysningerne kan anvendes til.

Kommissionen foreslår desuden at fjerne kravet for EU-landene om at anmode det afsendende EU-land om tilladelse til at bruge de udvekslede oplysninger til andre formål end skatteformål, hvis formålet er anført på det afsendende EU-lands liste over formål, som oplysningerne må anvendes til.

Kompromisforslaget fastholder Kommissionens forslag om, at de udvekslede oplysninger skal kunne anvendes til andre formål end beskatning, fx i forbindelse med bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering eller i forbindelse med gennemførelse af sanktioner i international sammenhæng. Kompromisforslaget indfører dog ikke et krav om, at EU-landene skal udarbejde lister over formål, de udvekslede oplysninger må anvendes til. Listerne vil således blive gjort frivillige.

Indberetning af oplysninger om skatteregistreringsnumre (TIN-numre)

Kommissionen foreslår, at skatteregistreringsnumre (TIN) udstedt af bopælslandet på de personer eller enheder, der indberettes om, skal omfattes af reglerne for automatisk informationsudveksling. EU-landene skal derudover sikre, at de indberetningspligtige har mulighed for at indhente en elektronisk bekræftelse af gyldigheden af TIN på de skatteydere, der er omfattet af reglerne om automatisk udveksling af oplysninger.

Kompromisforslaget fastholder overordnet Kommissionens forslag, men indebærer dog, at EU-landene skal indføre pligt for de indberetningspligtige til at indbe-

rette TIN, der understøtter udveksling af oplysninger efter direktivet, og at oplysningerne om TIN skal inkluderes i udvekslingen mellem EU-landene, hvis de er tilgængelige. Derudover giver kompromisforslaget EU-landene større fleksibilitet ift. udarbejdelsen af det indberetningssystem, der skal anvendes til bekræftelse af TIN.

Gennemførelsesfrister

Kommissionen foreslår, at direktivet skal være implementeret i EU-landene senest 31. december 2025, og reglerne skal træde i kraft 1. januar 2026. Bestemmelserne, der gennemfører forslaget om bekræftelse af TIN, skal dog første træde i kraft fra 1. januar 2028. Kompromisforslaget fastholder overordnet Kommissionens forslag.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal høres i overensstemmelse med TEUF art. 113 og 115.

Der foreligger endnu ikke en udtalelse fra Europa-Parlamentet.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen vurderer, at hensigten med forslaget ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af EU-landene alene. Kommissionen anfører, at selvom markedet for kryptoaktiver har fået større betydning i de senere år og har en udbredt grænseoverskridende dimension, har EU-landene ikke de fornødne oplysninger til at overvåge indtægter fra kryptoaktiver og de potentielle skattemæssige konsekvenser heraf.

Grænseoverskridende skatteunddragelse- og undgåelse bekæmpes bedst på EU-niveau og internationalt. Gennem fælles regler, om fx indberetningspligt og udveksling af oplysninger mellem landene, vil man kunne undgå smuthuller for skatteunddragelse og -undgåelse. Regler om automatisk udveksling af indberettede oplysninger mellem EU-landene bidrager til et større vidensniveau om indtægter fra kryptoaktiver og e-penge i de enkelte EU-lande, end der kan opnås gennem nationale regler. Et fælles regelsæt om indberetningspligt vedrørende kryptoaktiver og e-penge vil derfor være mere effektivt til at bekæmpe skatteunddragelse og -undgåelse end nationale regelsæt. Regeringen vurderer på den baggrund, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

For så vidt angår de foreslåede ændringer af det eksisterende direktiv for skattesamarbejde, er der tale om justeringer af de nuværende regler, som er baseret på EU-lovgivning. Ændringer heraf vil følgelig skulle gennemføres ved EU-lovgivning.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Der er i dag ingen indberetningspligter for udbydere af tjenester relateret til kryptoaktiver i dansk ret.

Skatteindberetningslovens §§ 22 og §§ 23 indeholder de regler om indberetningspligter, der er indført for at gennemfører DAC2 i dansk ret. Kommissionen foreslår

at ændre DAC2 ved, at oplysninger om e-penge og digitale centralbankvalutaer omfattes af indberetningspligten. Disse ændringer af DAC2 til at omfatte indberetning af oplysninger om e-penge vil skulle indarbejdes i skatteindberetningsloven og tilhørende bekendtgørelse, der gennemfører DAC2.

Udveksling af oplysninger med de øvrige EU-landes skattemyndigheder er implementeret i dansk ret ved en henvisning i skattekontrolloven § 66.

Skatteindberetningsloven indeholder derudover nærmere regler for straf ved overtrædelse af bestemmelserne om indberetningspligter, som bl.a. skal afhænge af overtrædelsens karakter, fx om der forsætligt eller groft uagtsomt afgives urigtige, vildledende eller ufuldstændige oplysninger. Det bemærkes, at ingen af disse straffebestemmelser indeholder regler om minimumsstraffe.

Det fremgår af forslaget, at DAC8 – med to undtagelser – skal være implementeret i dansk ret således, at de nye bestemmelser kan træde i kraft den 1. januar 2026.

Det gældende direktivs artikel 8 indeholder regler for udveksling af oplysninger om seks kategorier af indkomster. Denne regel er gennemført i dansk ret ved, at udveksling af oplysninger er indsamlet gennem nationale indberetningsordninger. Danmark udveksler i dag oplysninger om fire af de seks kategorier, hvilket er i overensstemmelse med de nuværende krav. Der er således ikke etableret en særlig indberetningsordning, som understøtter udveksling af oplysninger om seks kategorier ud af syv, jf. kompromisforslaget. Det skyldes bl.a., at der ikke eksisterer nogen indberetningsordning vedrørende livsforsikringer, som er en af kategorierne, og at indberetningerne vedrørende royalties vil skulle styrkes, idet skattemyndigheder i dag ikke nødvendigvis ligger inde med alle oplysningerne.

En gennemførelse af DAC8 vil efter kompromisforslaget indebære, at der skal kunne udveksles oplysninger om seks indkomstkategorier fastlagt i direktivet. Der skal derfor evt. etableres en ny indberetningsordning for at kunne udveksle oplysninger om livsforsikringer eller sikre, at indberetningerne vedrørende royalties forbedres for, at de kan udveksles.

En gennemførelse af DAC8 vil indebære ændringer af skatteindberetningsloven, så den nye indberetningspligt for udbydere af tjenester relateret til kryptoaktiver afspejles i loven. De nærmere regler vil herefter skulle fastsættes i en bekendtgørelse.

Der vil skulle indføres sanktioner, som skal anvendes i tilfælde, hvor forpligtelserne efter DAC8 ikke overholdes. Sanktionerne skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen og have en afskrækkende effekt.

For en mere udførlig beskrivelse af de gældende regler og de nødvendige ændringer af regelsættet henvises til Skatteministeriets grund- og nærhedsnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg 27. februar 2022.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser (herunder konsekvenser for regioner og kommuner)

Forslaget udvider anvendelsesområdet for DAC til at omfatte kryptoaktiver mv. og styrker det administrative samarbejde mellem EU-landene på andre områder, herunder fx ift. udveksling af grænseoverskridende skatteafgørelser vedrørende velhavende fysiske personer. Forslagets elementer vurderes at styrke Skattestyrelsens kontrolmuligheder, idet myndighederne bl.a. vil modtage indberetninger om danskers transaktioner med kryptoaktiver (fx Bitcoin) via tjenesteudbydere i udlandet (dvs. handelsplatforme/”kryptobørser”). De forbedrede kontrolmuligheder kan bidrage til øget efterlevelse af regler om beskatning af fx afkast fra kryptoaktiver. Det vil trække i retning af et merprovenu for det offentlige, som dog ikke kan kvantificeres nærmere.

Baseret på den information, der er til rådighed, ventes implementeringen af forslaget at medføre betydelige engangsomkostninger og løbende omkostninger for Skatteforvaltningen til udvikling og drift af it-systemer, herunder i forbindelse med gennemførelsen af den automatiske indberetning vedrørende kryptoaktiver. Dertil kan komme administrative udgifter til sagsbehandling og kontrol mv. Et foreløbigt skøn viser, at forslaget kan indebære administrative omkostninger for skatteforvaltningen mellem 110, 3 og 175,3 mio. kr. i perioden 2023-2027 og 8,4 mio. kr. varigt.

Det bemærkes, at skønnet over forslagets administrative omkostninger er behæftet med betydelig usikkerhed. Det skyldes dels, at skønnet er baseret på Kommissionens forslag. Der er dog i forhandlingerne foretaget ændringer, som fx reducerer antallet af kategorier af indkomst, der skal udveksles oplysninger om. Dette vil kunne reducere implementeringsomkostningerne.

Det vurderes ydermere, at der er en række forventede omkostninger, som i det aktuelle skøn ikke har kunnet estimeres, men som kan forventes at medføre væsentlige administrative udgifter, herunder bl.a. it-driftsudgifter og systemudvikling. Dette kan trække i retning af markant højere udgifter, efterhånden som skønnet konsolideres, og tvivlsspørgsmål afklares.

It-udviklingskonsekvenserne skal ses i sammenhæng med, at Skatteforvaltningen i øjeblikket gennemfører en række store, komplekse it-udviklingsprojekter, som i en årrække lægger beslag på Skatteforvaltningens it-udviklingskapacitet. Implementering af forslaget inden for den nærmeste årrække vurderes derfor at være vanskeligt, og vil indebære prioritering sammen med andre højt prioriterede it-udviklingsopgaver i Skatteforvaltningen.

Det bemærkes, at udgifter som følge af EU-retsakter, der medfører statslige merudgifter, skal afholdes inden for eksisterende bevillinger, *jf. budgetvejledningens pkt. 2.4.1.*

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslaget skønnes at medføre administrative byrder for dele af erhvervslivet, som vil skulle indberette oplysninger relateret til handel med kryptoaktiver og e-penge. Det har ikke været muligt at kvantificere de erhvervsøkonomiske konsekvenser, idet der er usikkerhed ift. direktivets endelige udformning. Det forventes dog, at relativt få virksomheder vil være omfattet. Erhvervsstyrelsens Område for Bedre Regulering (OBR) har vurderet, at erhvervsøkonomiske konsekvenser primært ventes i form af engangsudgifter til administrativ tilpasning af systemer for efterlevelse af nye krav, herunder etableringen af ny indberetningsordning for livsforsikringer og reglerne om obligatorisk indberetning af TIN. Varige udgifter forventes at være begrænsede.

OBR vil foretage en nærmere vurdering af de administrative konsekvenser i forbindelse med implementering af direktivet i Danmark.

8. Høring

Forslaget er sendt i ekstern høring den 19. januar 2023 med høringsfrist den 23. februar 2023. For høringssvar henvises der til Skatteministeriets reviderede grund- og nærhedsnotat af 20. april 2023.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene har i de indledende drøftelser af forslaget generelt udtrykt bred opbakning til de foreslåede regler om indberetning af oplysninger vedr. kryptoaktiver, samt ændringer af DAC2. En række EU-lande har lagt vægt på, at reglerne i så vid udstrækning som muligt bør afspejle OECD's regler på områderne.

Nogle EU-lande har udtrykt betænkelighed ved at lade obligatorisk udveksling af oplysninger gælde for alle kategorier af indkomster bestemt i direktivet, idet skattemyndighederne har vurderet, at det vil være uforholdsmæssigt omkostningstungt at fremskaffe de relevante oplysninger. Derudover har en række lande udtrykt skepsis over for indførelsen af minimumsstraffe.

Flere lande har endvidere sat spørgsmålstegn ved udveksling af grænseoverskridende skatteafgørelser vedrørende velhavende personer. Der har været tvivl om, hvordan en opgørelse af formuen skal foretages med henblik på at identificere de afgørelser, som skal udveksles, herunder om skattemyndighederne ligger inde med de relevante oplysninger. Dette gør sig særligt gældende i forhold til afgørelser truffet tilbage i tiden, som skal udveksles, idet forslaget har tilbagevirkende kraft på dette punkt. Udveksling af afgørelser truffet tilbage i tiden er dog udgået i det seneste kompromisforslag. Derudover har flere lande udtrykt betænkelighed ved kravet om obligatorisk indberetning af TIN, idet det er uklart, om de indberetningspligtige i praksis vil have mulighed for altid at indsamle TIN.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen har en ambitiøs tilgang til bekæmpelse af skatteundgåelse og -unddragelse og er positiv over for direktivforslaget, som vil betyde, at EU-landene kan

opnå et højere vidensniveau om grænseoverskridende brug af kryptoaktiver og e-penge, end der kan opnås ved nationale regler på området. Regeringen vurderer således, at et fælles regelsæt vil være mere effektivt til at bekæmpe skatteundgåelse end et nationalt baseret regelsæt.

Forslaget kan medvirke til at øge gennemsigtigheden i forhold til nye betalings- og investeringsmetoder, herunder grænseoverskridende transaktioner med kryptoaktiver. Med forslaget øges EU-landenes muligheder for at opdage skatteundgående adfærd og i højere grad sikre, at der sker korrekt beskatning af afkast opnået ved investering i kryptoaktiver via såvel indenlandske som udenlandske udbydere.

Forslaget kan i øvrigt have en præventiv effekt, idet den foreslåede indberetningspligt og efterfølgende udveksling af oplysninger landene imellem vil kunne afholde såvel juridiske som fysiske personer fra at unddrage beskatning, da opdagelsesrisikoen alt andet lige vil stige.

Regeringen støtter generelt, at overtrædelse af reglerne om indberetning og registrering i DAC skal medføre sanktioner, som er effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsen og har afskrækkende virkning. Dette fremgår allerede af det gældende direktiv. For så vidt angår forslaget om indførelse af minimumsstraffe, er det regeringens vurdering, at udformningen af sanktioner bør forblive et nationalt anliggende. Hvis sanktionerne i nogle EU-lande ikke allerede er tilstrækkeligt afskrækkende, er regeringen åben over for at indgå i drøftelser af mulige løsninger, men regeringen vurderer, at fælles minimumsstraffe ikke er løsningen. Minimumsstraffe vil stride imod den sædvanlige danske praksis på sanktionsområdet og vil dermed skabe en risiko for, at der etableres et parallelt straffesystem i forhold til visse overtrædelser af regler, der gennemfører DAC i dansk ret. Regeringen støtter derfor, at minimumsstraffe udgår på linje med det aktuelle kompromisforslag.

Regeringen ønsker generelt et bredt anvendelsesområde, der medtager de oplysninger, der genererer reel forretningsværdi ift. de forbundne merudgifter, med henblik på at sikre korrekt beskatning. Med Kommissionens forslag gøres det obligatorisk at udveksle oplysninger om alle kategorier af indkomster defineret i DAC. Skattemyndigheden har i denne forbindelse gennemført en undersøgelse af anvendelsen af oplysninger om livsforsikringer, der er modtaget fra andre EU-lande i 2022. Skattemyndigheden har på baggrund af undersøgelsen vurderet, at ingen af de modtagne oplysninger om livsforsikringer har kunnet anvendes til beskatning. Herudover vil en udveksling af oplysninger om alle kategorier kræve, at indberetningsløsningen vedrørende royalties vil skulle styrkes, hvilket vil medføre betydelige merudgifter ift. ovennævnte udgiftsestimater. For at lette byrden for skattemyndighederne foretrækker regeringen derfor på linje med kompromisforslaget, at disse oplysninger ikke udveksles, alene udveksles på frivillig basis eller alene udveksles, hvis oplysningerne er tilgængelige for skattemyndighederne.

Regeringen støtter formålet om, at de udvekslede oplysninger mellem skattemyndigheder udnyttes bedre, og at de udvekslede oplysninger skal kunne anvendes til

andre formål end skatteformål. Regeringen støtter derfor en løsning på linje med det aktuelle kompromisforslag.

I forhold til forslaget økonomiske konsekvenser og it-udviklingsbehov vil regeringen arbejde for, at de valgte løsninger skal være effektive og mindst muligt omkostningstunge og it-udviklingskrævende for Danmark.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg.

Sagen blev forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg 28. april 2023 af Skatteministeren. Forslaget blev forelagt for Folketingets Europaudvalg til tidlig orientering den 13. januar 2023 i forbindelse med præsentationen af det svenske formandskabsprogram forud for ECOFIN 17. januar 2023. Derudover henvises til Skatteministeriets reviderede grund- og nærhedsnotat om sagen oversendt til Folketingets Europaudvalg 20. april 2023.

Bilag 1: Revisioner af direktivet om administrativt skattesamarbejde

Siden vedtagelse af direktivet om administrativt samarbejde i 2011, har EU-landene i perioden 2014-2021 mhp. at styrke samarbejdet og øge udvekslingen af informationer vedtaget en række revisioner af direktivet:

- DAC2 implementerer minimumsstandarderne for spontan udveksling af **oplysninger om finansielle konti og renteindtægter** (afskaffelse af bankhemmelighed i EU på basis af en OECD-standard).
- DAC3 indebærer automatisk udveksling af **oplysninger om skatteafgørelser** mellem EU-landenes skattemyndigheder.
- DAC4 implementerer såkaldt **land-for-land-rapportering**, hvor virksomheder pålægges at indberette oplysning om aktiviteter og selskabsskattebetalinger opdelt på de lande, hvor virksomheden er aktiv (BEPS-punkt 13).
- DAC5 giver skattemyndighederne systematisk adgang til den information, som jf. **Hvidvaskdirektivet** skal opbevares eller indberettes til hvidvaskmyndighederne.
- DAC6 pålægger **skatterådgivere** indberetningspligt, når der anvendes skattekonstruktioner med særlige kendetegn, som kan være udtryk for skatteundgåelse. De indberettede oplysninger udveksles automatisk mellem skattemyndighederne (BEPS-punkt 12).
- DAC7 indebærer automatisk udveksling af information mellem EU-landene vedrørende indtægter fra udlejning af fast ejendom og transportmidler, salg af varer og ydelser på digitale platforme, virtuelle markedspladser mv.

Dagsordenspunkt 4: Revision af rammer for krisehåndtering af nødlidende kreditinstitutter og nationale indskydergarantiordninger (CMDI)

KOM 2023(225), KOM 2023(226), KOM 2023(227), KOM 2023(228), KOM 2023(229)

1. Resume

Kommissionen ventes på ECOFIN 16. maj 2023 at præsentere et forslag af 18. april 2023 til revision af EU-rammerne for krisehåndtering af nødlidende kreditinstitutter i form af en revision af direktiv om genopretning og afvikling af kreditinstitutter (BRRD) og en revision af direktiv om nationale indskydergarantiordninger (DGSD). BRRD og DGSD omfatter alle EU-lande.

Der vil på ECOFIN være en indledende præsentation og drøftelse af forslaget. Herefter skal forslaget forhandles i Rådet og derefter med Europa-Parlamentet. Forslaget forelægges for Folketingets Europaudvalg forud for enighed i Rådet efter de sædvanlige EU-procedurer. Der udarbejdes grund- og nærhedsnotat om forslaget til Europaudvalget.

Der foreslås bl.a. ændringer af anvendelsesområdet for BRRD, så reglerne på tværs af EU skal omfatte flere mindre og mellemstore kreditinstitutter, når dette kan opnå afviklingsmålene i samme grad sammenlignet med nationale insolvensprocedurer (konkursregler). BRRD's afviklingsmål er bl.a. at videreføre et instituts kritiske funktioner, undgå finansiel ustabilitet samt beskytte offentlige finanser og indskydere. Et større anvendelsesområde kan indebære, at flere nødlidende institutter krisehåndteres ved, at aktionærer og kreditorer i institutterne bærer tab (bail-in).

Forslaget giver indskydergarantiordninger flere muligheder for at bidrage med finansiering ifm. håndtering af nødlidende institutter under BRRD. Forslaget fjerner indskydergarantiordningernes nuværende supersærstilling i tabshierarkiet, hvor de står sidst til at dække tab, så indskydergarantiordninger sidestilles med andre ikke-dækkede indskud (dvs. andre indlån end almindelige indlån under indskydergarantigrænsen på 750.000 kr.). Det øger alt andet lige muligheden for at bruge sektorfinansierede indskydergarantimidler i afviklingssituationer. Instituttets aktionærer og dernæst kreditorer vil fortsat skulle stå først til at bære tab.

Regeringen støtter generelt en revision af rammerne for krisehåndtering af nødlidende kreditinstitutter og nationale indskydergarantiordninger, som styrker afviklingsformålene, herunder beskytter de offentlige finanser mod finansielle kriser. Regeringen arbejder for, at den danske model for håndtering af nødlidende kreditinstitutter er bedst muligt afspejlet i EU-reglerne og kan videreføres i Danmark. Den danske model indebærer bl.a., at tab i afviklingssituationer bæres af aktionærer og kreditorer frem for de offentlige finanser, ligesom både store og små institutter håndteres inden for rammerne af BRRD.

2. Baggrund

Kommissionen har 18. april 2023 fremsat forslag til revision af EU-rammerne for krisehåndtering af nødlidende kreditinstitutter i form af en revision af direktiv om genopretning og afvikling af nødlidende kreditinstitutter ("Bank Recovery and Re-

solution Directive” – BRRD) og en revision af direktiv om nationale indskydergarantiordninger (”Deposit Guarantee Schemes Directive” – DGSD). BRRD og DGSD vedrører EU’s indre marked og omfatter alle EU-lande.

Kommissionen har desuden foreslået en ændring af forordningen om en fælles afviklingsmekanisme (”Single Resolution Mechanism Regulation” – SRMR), som fastlægger en fælles ramme for håndtering af nødlidende institutter i bankunionen, herunder en fælles sektorfinansieret afviklingsfond (”Single Resolution Fund” – SRF). SRM-forordningen bygger på BRRD og omfatter alene bankunionens deltagerlande.¹⁰

BRRD og SRMR samt DGSD benævnes også ”Crisis Management and Deposit Insurance” – CMDI.

CMDI-forslagene skal styrke det finansielle indre marked i EU og indgår også i styrkelsen af bankunionen. Kommissionen har i en meddelelse af 18. april 2023 redegjort for CMDI-forslaget og dets sammenhæng med arbejdet med at styrke bankunionen. Kommissionen peger på, at det er centralt, at arbejdet med at styrke bankunionen fortsætter, herunder arbejdet på en fælles indskydergarantiordning for bankunionens deltagerlande. Kommissionen opfordrer til, at Rådet og Europa-Parlamentet når til enighed om CMDI-forslaget senest i 2024. EU-landene er i drøftelserne om styrkelse af bankunionen enige om på kort sigt, dvs. i denne Kommissionsperiode til 2024, at fokusere på CMDI-forslaget, jf. erklæring fra udvidet eurogruppe 16. juni 2022. Landene er enige om efterfølgende og med konsensus at identificere mulige yderligere skridt til at styrke bankunionen.¹¹

Kommissionen ventes at præsentere forslaget på ECOFIN 16. maj 2023. Det svenske EU-formandskab ventes derefter at indlede tekniske forhandlinger om forslaget i rådsarbejdsgruppen. Der ventes tidligst at kunne opnås enighed i Rådet i 2. halvår 2023. Herefter skal forslaget forhandles med Europa-Parlamentet.

BRRD blev vedtaget i 2014 på baggrund af den finansielle krise 2008-10 og har været i anvendelse siden 1. januar 2016. Krisen understregede, at der var behov for et fælleseuropæisk alternativ til almindelig national konkursbehandling af nødlidende kreditinstitutter og til at redde institutter med offentlige midler (”bail-out”). Et institut er nødlidende, når tilsynsmyndigheden vurderer, at instituttet ikke længere efterlever eller forventes at efterleve lovgivningsmæssige krav for at udøve kreditvirksomhed, herunder kapitalkrav.

---

¹⁰ Eurolandene deltager automatisk i bankunionen. Ikke-eurolande har mulighed for at deltage på ligeværdige vilkår. Bulgarien uden for euroen har besluttet at deltage.

¹¹ Link til erklæring fra udvidet eurogruppe 16. juni 2022: [Eurogroup statement on the future of the Banking Union of 16 June 2022 - Consilium \(europa.eu\)](#) Eurogroup statement on the future of the Banking Union of 16 June 2022 - Consilium (europa.eu). Link til erklæring fra udvidet eurogruppe 16. juni 2022: [Eurogroup statement on the future of the Banking Union of 16 June 2022 - Consilium \(europa.eu\)](#) Eurogroup statement on the future of the Banking Union of 16 June 2022 - Consilium (europa.eu).

BRRD fastlægger en fælle ramme i EU for genopretning og afvikling af nødlidende kreditinstitutter. Genopretning indebærer, at instituttet restruktureres og derefter fortsætter som kreditinstitut på normale markedsvilkår. Afvikling indebærer, at instituttet ophører (markedsexit), og dets kritiske funktioner videreføres i et andet levedygtigt institut.

Et institut håndteres inden for BRRD, hvis den relevante afviklingsmyndighed vurderer, at det er nødvendigt for at opnå fastlagte afviklingsmål. Der foretages i den forbindelse en vurdering af, om afvikling iht. BRRD er i offentlighedens interesse ("Public Interest Assessment" – PIA). BRRD's afviklingsmål er bl.a. at videreføre et instituts kritiske funktioner, undgå finansiel ustabilitet, samt beskytte offentlige finanser og indskydere. Alternativet til BRRD er, at institutter håndteres iht. EU-landenes respektive nationale insolvensprocedurer.

For kreditinstitutter hjemmehørende i et deltagerland i bankunionen, er det en fælles afviklingsmyndighed (SRB), som foretager vurderingen af, om et institut skal håndteres iht. BRRD eller ej, mens det for ikke-deltagerlande er den nationale afviklingsmyndighed i det pågældende land, hvor et institut er hjemmehørende.¹²

BRRD indeholder bl.a. en række afviklingsværktøjer, som en afviklingsmyndighed kan benytte til at håndtere et nødlidende institut, herunder krav om nedskrivning af aktionærer og kreditorer i nødlidende institutter ("bail-in"), *jf. bilag 1*. Bail-in indebærer, at et nødlidende instituttets kapitalgrundlag nedskrives, og forpligtigelser nedskrives eller konverteres (fra gæld til egenkapital), så dets tab absorberes og instituttet rekapitaliseres. BRRD indebærer krav til institutterne om at opbygge nedskrivningsegne forpligtigelser, dvs. kapitalgrundlag og gældsinstrumenter (NEP-krav), som skal sikre, at der i en krisesituation kan gennemføres bail-in i praksis.

BRRD stiller også krav om opbygning af nationale sektorfinansierede afviklingsfonde på mindst 1 pct. af samlede dækkede indskud i det enkelte EU-land. Inden for bankunionen er der i stedet for nationale fonde en fælles sektorfinansieret afviklingsfond på mindst 1 pct. af dækkede indskud i de deltagende lande (SRM-ordningen).

BRRD kræver bail-in af 8 pct. af det nødlidende kreditinstituts kapitalgrundlag og forpligtelser (dvs. af et instituts samlede passiver), før en sektorfinansieret afviklingsfond kan bruges til at dække tab og rekapitalisere et nødlidende institut.¹³ Hvis bail-in og afviklingsfond ikke er tilstrækkelig, kan landene derefter benytte egne offentlige midler i form af statslige stabiliseringsinstrumenter, dvs. tilførsel af offentlig

---

¹² I praksis har der siden BRRD's ikrafttræden kun været et begrænset antal eksempler på, at nødlidende institutter i EU håndteres under BRRD, hvor institutterne i stedet er håndteret under nationale insolvensprocedurer.

¹³ Inden for bankunionen etableres en fælles offentlig bagstopper ("Common Backstop"), som kan yde midlertidige offentlige lån til den fælles afviklingsfond (SRF). Bagstopperen skal være finanspolitisk neutral på mellem- og lang sigt, dvs. lånene skal altid tilbagebetales.

egenkapital til et nødlidende institut. Instrumenterne vil skulle være finanspolitisk neutrale på mellemlang sigt.

Nedskrivning og konvertering af et nødlidende instituts forpligtigelser (bail-in) sker iht. BRRD i en bestemt rækkefølge (et kreditorhierarki). Kreditorhierarkiet indebærer, at det først er ejerne af den mest risikofyldte kapital, dvs. egentlig kernekapital (aktiekapital mv.), som får nedskrevet deres tilgodehavende, dernæst i nævnte rækkefølge ejerne af andre kapitalinstrumenter (hybrid kernekapital og supplerende kapital), efterstillet gæld (juniorgæld mv.), simple krav (seniorgæld mv.), ikke-dækkede indskud, fx store virksomheders indskud, indskud med præferencestilling og bidrag fra indskydergarantiordninger, hvis behov.

BRRD indebærer krav om, at alle institutter skal udarbejde en genopretningsplan, der skal indeholde nærmere retningslinjer for, hvordan instituttet vil kunne rette op på sin økonomiske situation i det tilfælde, at den skulle blive væsentligt forværret, men endnu ikke er konstateret nødlidende af afviklingsmyndigheden.

Derudover stiller BRRD krav om, at kompetente afviklingsmyndigheder skal udarbejde en afviklingsplan for hvert institut.¹⁴ Planen skal indeholde en stillingtagen til, hvilken strategi, beføjelser og værktøjer afviklingsmyndigheden konkret påtænker at gøre brug af, såfremt instituttet konstateres nødlidende.

DGSD fastlægger rammer for nationale sektorfinansierede indskydergarantiordninger, herunder vedr. dækning, institutters risikobaserede bidrag til ordningerne samt udbetalingsfrister ifm. dækning. DGSD fastlægger et harmoniseret dækningsniveau i EU for indskydergaranti på op til 100.000 euro pr. kunde (ca. 750.000 kr.). DGSD stiller krav til landene om at opbygge nationale sektorfinansierede indskydergarantifonde på mindst 0,8 pct. af dækkede indskud. Alle EU-lande har nationale indskydergarantiordninger. Der er i dag ikke en fælles indskydergarantiordning inden for bankunionen.

Når et institut anses for nødlidende og skal krisehåndteres, i form af enten afvikling iht. BRRD eller national insolvensbehandling, vil både sektorfinansierede afviklingsfonde og indskydergarantifonde kunne bringes i anvendelse inden for de fastlagte rammer. BRRD og DGSD spiller derfor sammen. Indskydergarantiordninger kan i dag generelt inden for visse rammer bidrage både i afvikling iht. BRRD og i nationale insolvensprocedurer (konkurs), hvor der er forskelle i regler og praksis på tværs af lande. Bidrag sker med udgangspunkt i den særstilling, ordningerne har i tabhierarkiet i dag, hvor de står sidst til at dække tab. Indskydergarantiordningens bidrag må i en afviklingssituation ikke være større end de tab, som ordningen ville blive påført, hvis instituttet var blevet afviklet ved almindelig insolvensbehandling ("Least Cost Test").

---

¹⁴ I Danmark er afviklingsmyndighederne Finansiell Stabilitet og Finanstilsynet.

Udvidet eurogruppe 30. november 2020 vedtog en erklæring, som lægger op til, at der parallelt med revisionen af BRRD/DGSD skal ske en revision af statsstøttereglerne for finansielle virksomheder.¹⁵ Statsstøttereglerne fastlægges af Kommissionen inden for rammerne af EU-traktaten, senest i retningslinjer fra 2013 – den såkaldte 'Bankmeddelelse'. Erklæringen lægger op til, at revisionen af BRRD/DGSD og revisionen af statsstøttereglerne skal være færdiggjort i 2023 og træde i kraft samtidig.

Kommissionen har forud for forslaget gennemført en offentlig høring med frist 20. april 2021, hvor man fra dansk side afgav høringssvar.¹⁶

3. Formål og indhold

Formålet med forslaget er overordnet at styrke de eksisterende rammer for krisehåndtering af kreditinstitutter og for nationale indskydergarantiordninger og derved i højere grad opnå formålet om finansiel stabilitet, beskyttelse af offentlige finanser mod bankkriser og beskytte indskydere.

Forslaget indeholder forskellige elementer:

- **Anvendelsesområdet for BRRD:** Der foreslås ændringer for at BRRD på tværs af EU skal omfatte flere kreditinstitutter, når dette kan opnå afviklingsmålene i højere eller samme grad end med nationale insolvensprocedurer. Dvs. flere mindre og mellemstore institutter end i dag skal anses for at være i offentlighedens interesse at afvikle iht. BRRD. Forslaget sigter efter, at der i håndteringen under BRRD af disse nødlidende institutter i højere grad gøres brug af bail-in-værktøjet og et afviklingsværktøj i BRRD om overførsel af et nødlidende instituts aktiviteter (indlån mv.) til et andet ikke-nødlidende institut.
- I dag er det sådan i EU, herunder inden for bankunionen, at det primært er store institutter, der krisehåndteres iht. BRRD og dets afviklingsværktøjer, herunder bail-in, mens mindre institutter ofte håndteres under nationale insolvensregler. Under BRRD stilles krav om bail-in svarende til mindst 8 pct. af et nødlidende kreditinstituts forpligtelser og kapitalgrundlag (samlede passiver) før en sektorfinansieret afviklingsfond kan anvendes til tabsabsorbering. Adgangen for de enkelte EU-lande til statsstøtte kan være lettere iht. nationale insolvensprocedurer, i det omfang der ikke findes tilsvarende krav i det pågældende land. Danmark anvender derimod BRRD på næsten alle institutter, herunder også små institutter.¹⁷

¹⁵ Link til erklæring, november 2020: [Statement of the Eurogroup in inclusive format on the ESM reform and the early introduction of the backstop to the Single Resolution Fund - Consilium \(europa.eu\)](#). Link til erklæring, november 2020: [Statement of the Eurogroup in inclusive format on the ESM reform and the early introduction of the backstop to the Single Resolution Fund - Consilium \(europa.eu\)](#).

¹⁶ Link til dansk høringssvar, april 2021: [ERU, Alm.del - 2020-21 - Bilag 276: EMs orienteringsnotat samt høringssvar vedr. evaluering af rammerne for krisehåndtering og indskydergarant, fra erhvervsministeren / Folketinget \(ft.dk\)](#)

¹⁷ Danmarks anvendelse af BRRD bygger på de danske bankpakker vedtaget under den finansielle krise 2008-10. Bankpakke III afløste Bankpakke I (med en ubegrænset statsgaranti for indskydere og andre simple kredi-

- Uanset forslaget om et større anvendelsesområde for BRRD vil afvikling iht. BRRD ifølge Kommissionen ikke altid være i offentlig interesse. I sådanne tilfælde vil institutter fortsat skulle afvikles iht. national insolvenslovgivning. Nationale insolvensregler er ifølge Kommissionen fortsat i betydeligt omfang forskellige på tværs af EU-lande. BRRD fastlægger nogle overordnede principper for EU-landenes nationale insolvensprocedurer for håndtering af nødlidende institutter, som ikke håndteres under BRRD. Forslaget indeholder præciseringer mhp. at sikre, at BRRD og national lovgivning bedre end i dag fører til markedsexit for nødlidende institutter inden for en overskuelig tidshorison. Forslaget indebærer ifølge Kommissionen fleksibilitet til landene til at sikre dette og indebærer ikke harmonisering af nationale insolvensprocedurer.
- Afviklingsmålet om kritiske funktioner præciseres, så videreførelse af kritiske funktioner indeholder en eksplicit reference til 'regionalt niveau', ud over det 'nationale niveau'. Præciseringen har til formål at tydeliggøre, at videreførelsen af funktioner også kan være kritisk, selvom deres evt. ophør ikke har betydning på nationalt niveau.
- Afviklingsmålet om at beskytte offentlige finanser præciseres, så der eksplicit skelnes mellem mulig offentlig støtte i form af 1) offentlige budgetmidler og 2) offentlig støtte i form af sektorfinansierede afviklingsmidler og indskydergarantimidler (begge betragtes som statsstøtte, når de opkræves ved lov og er underlagt en myndigheds kontrol). Præciseringen har til formål at tydeliggøre, at brugen af 2) er at foretrække frem for 1). Derudover skal afviklingsmyndigheden skønne den forventede offentlige støtte i afvikling sammenlignet med en konkurssituation.
- **Rammerne for ekstraordinær offentlig støtte:** Der foreslås præciseringer med det formål at undgå, at der gives offentlig støtte til kreditinstitutter, som ikke reelt er levedygtige.
- Forslaget præciserer, at offentlig støtte uden for afviklingssituationer (afviklingssituationer er hvor et institut er nødlidende og håndteres iht. BRRD) er mulig i nogle situationer. Den offentlige støtte kan have form af forebyggende rekapitaliseringer, forebyggende tiltag fra indskydergarantiordninger, hvor et institut fortsat anses for levedygtigt, samt indskydergarantidækning som led i konkursbehandling af et nødlidende institut.¹⁸
- En forebyggende rekapitalisering indebærer, at et land indskyder egne offentlige midler, fx i form af aktiekapital, med det formål at undgå, at instituttet bliver

---

torer i danske pengeinstitutter), der ophørte 30. september 2010. Med Bankpakke III påbegyndtes en tilbagevenden mod normale markedsøkonomiske forhold uden statsgaranti, hvor simple kreditorer kunne imødeses tab, hvis et institut blev nødlidende. Danmark anvendte denne tilgang flere gange under den finansielle krise.

¹⁸ Brug af både offentlige budgetmidler og brug af sektorfinansierede indskydergarantimidler samt afviklingsmidler betragtes som statsstøtte, når de opkræves ved lov og er underlagt en myndigheds kontrol.

nødlidende og understøtte finansiel stabilitet. Sådanne indskud sker inden for fastlagte rammer og betingelser. Brug af nationale statslige stabiliseringsinstrumenter til rekapitalisering i afviklingssituationer vil fortsat være muligt, såfremt betingelser herfor er opfyldte, herunder at der forinden er gennemført bail-in.

- Der foreslås præciseringer af rammerne for forebyggende rekapitaliseringer.¹⁹ Formålet med forslaget er at sikre, at disse indskud af offentlige midler i højere grad har midlertidig karakter og gives til levedygtige institutter. Rekapitaliseringer i form af aktiekapital skal ifølge forslaget være undtagelsen (idet aktiekapital har en længerevarende karakter) og mulig kun, hvis andre typer af kapital ikke er tilgængelig. Der foreslås bestemmelser mhp. at styrke exitplanlægning fra rekapitaliseringen. Desuden skal et institut være solvent på tidspunktet for rekapitaliseringen. Forslaget indebærer, at det som minimum betyder, at tilsynsmyndigheder skal vurdere, at instituttet ikke er i strid med og sandsynligvis ikke vil overtræde de gældende kapitalkrav inden for de næste 12 måneder. Disse betingelser følger i vid udstrækning allerede i dag med en statsstøttegodkendelse.
- **Nedskrivningsegne passiver (NEP-krav):** Forslaget fastholder et individuelt NEP-krav til kreditinstitutter. NEP-kravet understøtter, at der er tilstrækkeligt med nedskrivningsegne passiver, så der kan gennemføres bail-in i afviklingen af et nødlidende institut. Forslaget lægger op til, at der skal fastsættes en afviklingsstrategi og stilles NEP-krav for flere små og mellemstore institutter. Forslaget lægger op til, at der for disse institutter kan fastlægges afviklingsstrategier i form af frasalg eller etablering af et broinstitut (dvs. et institut som overtager de gode aktiver fra et nødlidende institut som led i en ordnet afvikling, mens det nødlidende institut med de usunde aktiver afvikles), hvor NEP-kravet vil skulle tage højde for disse strategier. Der vil være valgmulighed for afviklingsmyndigheden til at fastsætte strategi, og dermed kan der fortsat fastsættes en konkursstrategi.
- Der foreslås præciseringer af NEP-kravet for at sikre, at afviklingsmyndighedernes fastsættelse af kravet kan tage højde for, hvilke afviklingsværktøjer, der præcist planlægges brugt i en afviklingssituation, herunder om afviklingsværktøjet er overførsel af aktiviteter til et andet institut og/eller bail-in. Forslaget fastlægger i den forbindelse nogle principper, som afviklingsmyndigheden skal tage højde for i sin fastsættelse af NEP-kravet, herunder instituttets størrelse, forretningsmodel, risikoprofil, analyse af muligheden for at overføre aktiviteter, muligheden for at afhænde aktiver på markedet og den specifikke udmøntning af strategien om overførsel af aktiviteter.
- Der foreslås præciseringer mhp. at skabe yderligere klarhed om rammerne for, at afviklingsmyndigheder kan påbyde et institut ikke at tilbagebetale sine NEP-

---

¹⁹ Forebyggende rekapitaliseringer er i dag underlagt betingelser. Institut skal være levedygtigt, rekapitalisering skal være begrænset til at dække kapitalunderskud identificeret i stresstest, rekapitalisering er betinget på statsstøttegodkendelse af Kommissionen, den finansielle stabilitet skal være truet og et statsligt ejerskab (gennem rekapitaliseringen) skal være midlertidigt.

forpligtigelser i lyset af kravene til instituttets kapitalbuffere. En afviklingsmyndighed kan i dag give et sådant påbud, hvis et institut ikke er i stand til at efterleve krav til kapitalbuffere.

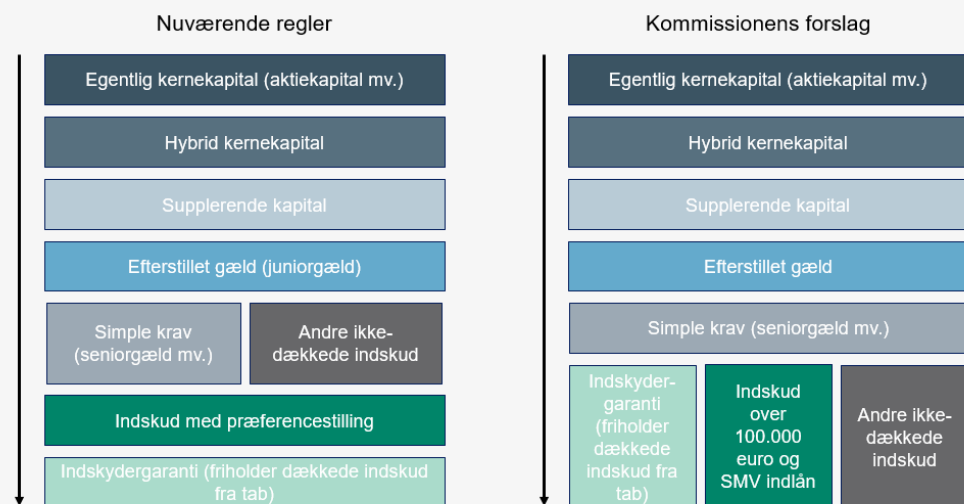
- Der foreslås præciseringer mhp. at afviklingsmyndigheder kan tillade, at efterstillede kapitalinstrumenter iht. EU's kapitalkravsforordning også kan indgå i efterstillede (subordinerede) forpligtigelser iht. BRRD og dermed i opfyldelsen af NEP-kravet. Forslaget har til formål at sikre konsistens. Efterstillede kapitalinstrumenter betyder, at de står sidst i kreditorhierarkiet til at blive godtgjort (og dermed først til at bære tab).
- **Myndigheders tidlige indgriben:** Rammerne for kompetente myndigheders tidlige indgriben (dvs. før et institut anses for nødlidende) præciseres. Formålet er at skabe klarhed og understøtte samarbejde mellem tilsyns- og afviklingsmyndigheder. Der foreslås derudover tiltag, der skal bidrage til en mere rettidig beslutning om, at et institut er nødlidende.
- **Brug af indskydergarantiordninger i afvikling:** Indskydergarantiordninger gives med forslaget bredere rammer for at bidrage med finansiering i afviklingssituationer, dvs. iht. BRRD. I dag kan indskydergarantiordninger også bidrage under både BRRD og nationale insolvensrammer, men rammerne herfor er mere restriktive, end forslaget lægger op til.
- Instituttets aktionærer og dernæst kreditorer vil fortsat skulle stå først til at bære tab i afvikling (bail-in) – såkaldt ”first line of defence”. Forslaget fastholder kravet om 8 pct. bail-in, før en sektorfinansieret *afviklingsfond* (såsom afviklingsformuen i Danmark eller afviklingsfonden SRF i bankunionen) kan bidrage med finansiering. Forslaget indebærer, at bidrag fra indskydergarantiordninger – inden for fastlagte betingelser – fremover også vil kunne indgå i opfyldelsen af bail-in-kravet på 8 pct. af kapitalgrundlag og forpligtigelser (samlede passiver). I dag kan bidrag fra indskydergarantiordninger ikke indgå i opfyldelsen af 8 pct.-kravet.
- Bidrag fra indskydergarantiordninger til at finansiere håndteringen af et nødlidende institut iht. BRRD vil være underlagt betingelser. En afviklingsmyndighed skal vurdere, at omkostningerne for ordningen forbundet hermed er lavere, end hvis ordningen bruges i en konkurssituation til at dække indskydergarantien (”Least Cost Test”). Forslaget indeholder en yderligere harmonisering af denne test. Formålet er at fremme lige konkurrencevilkår og sikre ens praksis i håndteringen af nødlidende institutter.
- Betingelserne er derudover, at afviklingsmyndigheden vurderer, at bail-in af indskydere (dvs. indskydere ikke omfattet af indskydergaranti) kan føre til finansiell ustabilitet, samt at afviklingsstrategien (herunder brug af indskydergarantiordningen) skal føre til, at instituttet ophører med at eksistere, dvs. markedsexit.

- Bidrag fra indskydergarantiordninger til at håndtere et nødlidende institut skal ske inden for fastlagte grænser:
  - Indskydergarantiordningerne vil ved brug af bail-in-værktøjet kunne bidrage med det beløb, som indskud omfattet af indskydergaranti i teorien ville være blevet nedskrevet med, såfremt de havde været omfattet af bail-in (disse indskud nedskrives ikke, netop fordi de er omfattet af indskydergaranti).
  - Ved brug af afviklingsværktøjet med overførsel af aktiviteter (indlån mv.) til et andet institut vil indskydergarantiordningerne kunne bidrage med et beløb svarende til forskellen mellem værdien af dækkede indskud og andre forpligtigelser og værdien af aktiver (udlån mv.), som overføres. Det skal ses i lyset af, at instituttet ved at overtage indskud påtager sig en forpligtigelse, som generelt vil overstige værdien af aktiver, som overtages.
- **Indskyderpræference:** Kreditorhierarkiet ændres for at sikre en generel og ensartet indskyderpræference på tværs af EU-lande. Indskyderpræference indebærer, at indlån står sidst til at dække tab, *jf. figur 1*.
- Forslaget fjerner indskydergarantiordningernes nuværende supersærstilling i kreditorhierarkiet og sidestiller indskydergarantiordningerne med usikrede indlån i kreditorhierarkiet, herunder små og mellemstore virksomheders indlån (SMV-indlån) og fysiske personers indskud over indskydergaranti-grænsen på 100.000 euro samt andre indlån ikke omfattet af indskydergaranti (ikke-dækkede indskud), såsom store virksomheders indskud. Usikrede indlån vil dermed få en bedre dækning i kreditorhierarkiet end de har i hovedparten af EU-landene, inklusiv Danmark, under de gældende regler. Forslaget indebærer således, at seniorgæld, fx obligationer med prioritetsstilling, og andre simple kreditorer skal nedskrives, før indskydergarantiordninger og indlån skal bære tab. Dvs. indskydergarantiordninger og indlån har en særstilling i tabshierarkiet. Fjernelse af supersærstillingen for indskydergarantiordninger øger muligheden for at bruge sektorfinansierede indskydergarantimidler i afviklingssituationer.
- Forslaget om en øget brug af indskydergarantiordningerne i afvikling og en ændret indskyderpræference vil ifølge Kommissionen kunne reducere sandsynligheden for at påføre ikke-dækkede indskydere tab og dermed styrke afviklingsmyndigheders tilskyndelse til at benytte BRRD og til at reducere behovet for at bruge offentlige midler til at håndtere nødlidende institutter.

Figur 1

BRRD – Illustration af tabsrækkefølge for aktionærer, kreditorer og indskydere i nødlidende kreditinstitutter – nuværende regler og Kommissionens forslag

Anm.: Pilen angiver tabsrækkefølgen, dvs. egentlig kernekapital størst først til at bære tab. Egentlig kernekapital, fx aktiekapital, er kapitaltypen af den højeste kvalitet, idet den står først og er bedst i stand til at absorbere tab. Hybrid kernekapital og supplerende kapital er kapital med gælds karakteristika, der opfylder nærmere kriterier ift. minimumsløbetid, muligheden for annullering af udbytte-/rentebetalinger, begrænsninger på muligheden for indfrielse mv. Efterstillet gæld er den gæld, som står først til at blive nedskrevet (juniorgæld). Juniorgæld nedskrives for seniorgæld. Andre ikke-dækkede indskud kan fx være store virksomheders indlån. Indskud med præferencestilling over 100.000 euro er fysiske personer samt små- og mellemstore virksomheders indskud over 100.000 euro.

Kilde: BRRD, Nationalbanken og egen tilvirkning.

- **Indskydergarantidækning:** Der foreslås målrettede ændringer af DGSD mhp. yderligere at harmonisere bestemmelser om indskydergarantiordningers anvendelsesområde, grænseoverskridende myndighedssamarbejde, harmonisering af nationale valgmuligheder og diskretioner samt information. Forslaget har generelt til formål at styrke indskydergarantidækningen i EU og sikre en mere ens praksis på tværs af EU.
- Forslaget ændrer ikke på den generelle indskydergarantigrænse i EU på 100.000 euro. Almindelige indskydere med indlån under garantigrænsen vil fortsat være dækket af indskydergaranti.
- Forslaget harmoniserer og udvider indskydergarantidækningen til at omfatte offentlige enheder såsom skoler, hospitaler og kommuner. Med forslaget vil indlån fra sådanne enheder være fuldt dækket og omfattet af indskydergaranti, uanset indskydergarantigrænsen på 100.000 euro. Med forslaget omfattes også midlertidigt høje indskud, fx høje indeståender som følge af boligkøb og -salg, forsikringsudbetalinger og arv, fuldt af indskydergarantidækningen, uanset indskydergarantigrænsen på 100.000 euro. Der er i dag

forskelle på tværs EU-lande, i hvilket omfang sådanne indlån er omfattet af indskydergarantidækning.

- Forslaget styrker kravene om information til indskydere om deres indskydergarantidækning. Der indføres et EU informationsark mhp. at standardisere denne information til indskydere.
- Forslaget søger at styrke det grænseoverskridende samarbejde mellem indskydergarantiordninger ift. at tilbagebetale og dække indskydere hjemmehørende i forskellige EU-lande, eller i tilfælde af, at institutter skifter fra at være omfattet af en indskydergarantiordning til en anden. Forslaget indebærer konkret, at en indskydergarantiordning i et instituts hjemland vil kunne foretage betalinger (for at gennemføre indskydergarantidækningen) direkte til en kunde i instituttets filial i et andet land (værtslandet), fremfor gennem en indskydergarantiordning i værtslandet, såfremt administrative procedurer og omkostningerne forbundet hermed er lavere.
- Forslaget søger derudover at styrke indskydergarantiordningernes funktion ved at simplificere administrative procedurer og styrke gennemsigtighed om ordningernes finansielle robusthed og brug af midler.
- **Rammerne for statsstøtte:** Der er et samspil mellem BRRD og Kommissionens retningslinjer for statsstøtte fra 2013, idet begge fastlægger rammer for statsstøtte til nødlidende finansielle virksomheder, herunder vedr. aktionærer og kreditorers bidrag til at dække tab.
- Der findes ikke i retningslinjerne for statsstøtte et krav svarende til BRRD-kravet om bail-in på mindst 8 pct. af kapitalgrundlag og forpligtigelser (samlede passiver). I stedet stilles der krav om passende nedskrivning (byrdefordeling) af aktionærer og ikke-sikrede kreditorer (juniorgæld mv.) ifm. statsstøtte til et kreditinstitut.
- Kommissionen oplyser ifm. forslaget, at der i en separat og parallel proces foregår afklaring af, hvorvidt der er behov for at ændre statsstøttereglerne. Denne proces ventes ifølge Kommissionen færdiggjort i 1. kvartal 2024 og resultatet heraf vil danne grundlag for en efterfølgende mulig ændring af retningslinjerne for statsstøtte.
- **Øvrige forhold:** Forslaget lægger op til, at Den Europæiske Finansielle Tilsynsmyndighed for banker ("European Banking Authority" – EBA) får visse beføjelser, eksempelvis til at overvåge afviklingsmyndighedens arbejde med afviklingsmuligheder og –hindringer, herunder i forhold til institutternes egenvurderinger, samt offentliggørelse heraf. Herudover får EBA mandat til at facilitere kriseøvelser.

- Herudover lægger forslaget op til, at det præciseres, at der kan etableres afviklingskollegier for grænseoverskridende koncerner, hvor der udelukkende indgår væsentlige filialer i EU. Som reglerne er udformet nu, kræves det, at der er datterselskaber i EU, for at kunne etablere afviklingskollegier, men nu ændres det, så afviklingsmyndigheden har fleksibilitet til at lave et kollegie for en koncern, hvor der kun er væsentlige filialer i EU. Afviklingskollegier er et forum for grænseoverskridende samarbejde, hvor relevante lande og myndigheder koordinerer deres tilgang til evt. afvikling af en bankkoncern et med aktiviteter i flere lande. Under BRRD er der allerede krav om etablering af afviklingskollegier, hvis koncernen har bankdatterselskaber i andre EU-lande.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet er medlovgiver på BRRD og DGSD. Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om Kommissionens forslag.

5. Nærhedsprincippet

En vurdering af nærhedsprincippet udestår og indeholdes i grund- og nærhedsnotat.

6. Gældende dansk ret

En vurdering af konsekvenser for gældende dansk ret som følge af forslaget udestår og indeholdes i grund- og nærhedsnotat.

7. Konsekvenser

En vurdering af lovgivningsmæssige og økonomiske konsekvenser som følge af forslaget udestår og indeholdes i grund- og nærhedsnotat.

Et robust BRRD- og DGSD-regime er generelt med til at sikre formålet om, at stater ikke skal redde kriseramte institutter og mindsker derved statsfinansielle risici.

BRRD og DGSD bidrager generelt til ensartede rammer for afvikling af nødlidende institutter, til at understøtte den finansielle stabilitet og mindske overdreven risikotagning blandt institutter i EU-landene.

8. Høring

Forslaget sendes i skriftlig høring i EU-Specialudvalget for den finansielle sektor.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Andre landes holdning til forslaget kendes endnu ikke.

Generelt finder nogle lande, at alle institutter, også små og mellemstore institutter, og ikke kun store institutter, i højere grad bør håndteres inden for rammerne af BRRD, herunder efterlevelse af et NEP-krav og gennemførelse af bail-in, idet de finder, at BRRD allerede har de tilstrækkelige værktøjer til at håndtere også små og mellemstore institutter. Andre lande finder, at der er behov for andre og supplerende regler til at håndtere disse institutter, som tager højde for disse institutters

særlige karakteristika, herunder at mellemstore og især små institutter (sammenlignet med store) ifølge disse lande har vanskeligere ved at udstede nedskrivningsegnede passiver og opfylde et NEP-krav.

Nogle lande ventes at støtte, at indskydergarantiordninger gives flere muligheder for at bidrage med finansiering i afviklingssituationer, herunder via en ændring af kreditorhierarkiet og fjernelse af indskydergarantiordningernes nuværende særstilling, hvor de står sidst til at bære tab i tabshierarkiet. Andre lande ventes at lægge vægt på, at en mulig større rolle til indskydergarantier i afviklingssituationer ikke bør ske på en måde, som indebærer en væsentlig svækkelse i brugen af de eksisterende værktøjer i BRRD, herunder bail-in.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Forslaget er fremsat 18. april 2023 og vurderes nu nærmere. Regeringen fastlægger sin nærmere holdning i grund- og nærhedsnotat til Folketingets Europaudvalg.

BRRD og DGSD bidrager generelt til finansiel stabilitet, beskyttelse af de offentlige finanser mod konsekvenser af bankkriser i EU-landene og til at beskytte indskydere i kreditinstitutter.

Regeringen støtter generelt en revision af BRRD og DGSD, som styrker afviklingsformålene, herunder beskytter de offentlige finanser mod finansielle kriser. Det er vigtigt med revisionen af BRRD og DGSD at fastholde og så vidt muligt styrke det eksisterende regelsæt. Regeringen arbejder for, at den danske model for håndtering af nødlidende kreditinstitutter er bedst muligt afspejlet i EU-reglerne og kan opretholdes i Danmark. Den danske model indebærer særligt, at aktionærer og kreditorer bærer tab i afviklingssituationer frem for offentlige finanser, ligesom både store og små institutter håndteres inden for rammerne af BRRD, ligesom kunder opretholder adgang til konti og betalingskort mv. Der udestår en nærmere vurdering af, hvordan forslaget nærmere måtte påvirke den danske model. Det vurderes væsentligt, at der fortsat kan fastsættes et NEP-krav ud fra den foretrukne afviklingsstrategi, og at nedskrivningsegnede passiver (NEP) er først til at dække tab (bail-in). Det kan med fordel understøttes af et så højt og ensartet subordinationskrav til NEP (efterstillelse i tabsrækkefølgen) som muligt.

Det er hensigtsmæssigt, at flere kreditinstitutter i EU-landene og ikke blot de største, håndteres inden for BRRD, så der bedst muligt sikres en ensartet tilgang på tværs af EU-landene og på tværs af institutter. Danmark støtter på den baggrund at præcisere og udbrede definitionen af, hvornår det er i offentlighedens interesse, at et nødlidende institut håndteres iht. BRRD. En ændring af reglerne for offentlighedens interesse skal tage højde for og kunne rumme den velfungerende danske kri-
sehåndteringstilgang.

BRRD's centrale princip er, at tabene skal bæres af den nødlidende banks aktionærer og kreditorer (bail-in), frem for at tabene bæres af de offentlige finanser (bail-

out). Det er centralt ikke at svække kravet om bail-in af mindst 8 pct. af et nødlidende kreditinstituts kapitalgrundlag og forpligtelser (samlede passiver), før en sektorfinansieret afviklingsfond og dernæst evt. offentlige midler (lån) kan bruges til at dække tab og rekapitalisering af et nødlidende institut.

En større rolle til nationale indskydergarantier i afviklingssituationer bør ikke udformes på en måde, som indebærer en væsentlig svækkelse i brugen af de eksisterende værktøjer i BRRD, herunder bail-in, men bør netop bidrage til formålet om at flere institutter krisehåndteres under BRRD. Forslaget skal belyses nærmere, før en dansk holdning kan fastsættes.

Det støttes at ensrette Kommissionens retningslinjerne for statsstøtte med BRRD mhp. at sikre lige konkurrencevilkår på tværs af EU-lande og institutter.

Det er umiddelbart også positivt, at forslaget præciserer rammerne for brug af offentlige midler til at håndtere nødlidende institutter, fx forebyggende rekapitaliseringer, hvilket kan bidrage til at beskytte offentlige finanser mod bankkriser.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Bilag 1: Afviklingsværktøjer i BRRD

BRRD indeholder flere afviklingsværktøjer, som en afviklingsmyndighed i EU-landene i hvert fald skal kunne gøre brug af. Ud over disse afviklingsredskaber udelukker BRRD ikke, at det enkelte land har andre værktøjer, såfremt disse ikke er til hinder for en effektiv afvikling og er i overensstemmelse med direktivets generelle afviklingsprincipper. Disse værktøjer er:

- **Frasalg af aktiviteter ("Sale of business"):** Giver afviklingsmyndigheden muligheden for at sælge hele eller dele af et nødlidende institut på markedsvilkår uden aktionærernes samtykke.
- **Etablering af et overgangsinstitut, broinstitut ("Bridge institution"):** Giver afviklingsmyndigheden mulighed for at identificere gode aktiver og adskille dem til et nyt institut (overgangsinstituttet), som senere kan videresælges som led i en ordnet afvikling. Det gamle institut indeholdende de usunde aktiver vil så skulle afvikles.
- **Udskilning af aktiver ("Asset separation"):** Giver afviklingsmyndigheden mulighed for at frasælge værdiforringede aktiver til et offentligt ejet selskab mhp. afvikling af disse aktiver ("asset management vehicle"). Det skal samtidig sikres, at det afgivende institut undergår en omstrukturering.
- **Nedskrivning og konvertering af forpligtigelser ("Bail-in"):** Giver afviklingsmyndigheden mulighed for at rekapitalisere et institut, så dette igen opfylder kapitalkravene, ved at nedskrive eller konvertere egenkapital og gæld, fx som led i overdragelsen af aktiver og passiver fra et nødlidende institut til et overgangsinstitut, således at overgangsinstituttet kun overtager gæld svarende til den reelle (forringede) værdi af de overtagne aktiver.

Dagsordenspunkt 5: Økonomiske og finansielle konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resume

ECOFIN ventes 16. maj 2023 igen at drøfte økonomiske og finansielle aspekter af Ruslands invasion af Ukraine. Fokus for drøftelsen ventes at være på implementeringen af EU's markante sanktioner mod Rusland og muligheder for at styrke effekten af sanktionerne, herunder særligt på toldaspekter vedr. mulig omgåelse af de restriktive tiltag for import og eksport af varer. Hertil vil mødet muligvis indeholde en drøftelse af implikationerne af sanktionerne for Ruslands økonomi samt evt. konsekvenserne af Ruslands invasion af Ukraine på EU-landenes økonomier og håndteringen heraf.

Regeringen finder det vigtigt, at ECOFIN løbende drøfter konsekvenserne af Ruslands invasion af Ukraine, herunder for økonomierne i EU-landene. Regeringen arbejder løbende for indførelse af de hårdest mulige sanktioner mod Rusland, som der kan findes enighed om i EU, herunder med henblik på at sikre en konsekvent og ensartet implementering af sanktioner på tværs af EU samt at forhindre omgåelse af sanktionerne. Ift. tiltag til håndtering af krigens konsekvenser i EU er det vigtigt, at finanspolitikken i EU-landene ikke bidrager unødigt til at øge kapacitets- og inflationspres i økonomierne. EU skal sætte yderligere fart på den grønne omstilling, så EU kan blive uafhængig af fossil russisk energi. Regeringen støtter, at EU indtager en ledende rolle i forhold til økonomisk assistance til Ukraine på kort sigt og i forhold til genopbygning på lang sigt.

2. Baggrund

Sagen om de økonomiske og finansielle konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine er løbende blevet drøftet på ECOFIN-møderne siden februar 2022. Drøftelserne har dækket over en række forskellige emner, herunder de økonomiske udsigter for EU-landene, nationale finanspolitiske kompensationstiltag og fælles EU-tiltag i lyset af stigende inflation og høje energipriser, EU's finansielle støtte til Ukraine i 2022 og 2023 samt aspekter af EU's sanktioner mod Rusland.

I januar 2023 orienterede Kommissionen bl.a. om status for implementeringen af EU's makrofinansielle assistance til Ukraine på 18 mia. euro i 2023. Første udbetaling på 3 mia. euro blev gennemført 17. januar 2023 efter indgåelse af en aftale med de ukrainske myndigheder om de nærmere betingelser for den makrofinansielle assistance. Senest er 1,5 mia. euro udbetalt d. 21. marts 2023. Sagen blev senest drøftet på ECOFIN d. 14. marts 2023.

Sanktioner

EU har vedtaget i alt 10 sanktionspakker som reaktion på Ruslands invasion af Ukraine. Sanktionerne er vedtaget i forlængelse af de eksisterende foranstaltninger, der siden 2014 er blevet indført over for Rusland efter annekteringen af Krim. Der arbejdes aktuelt på en 11. sanktionspakke.

Sanktioner er mest effektive, hvis flere internationale partnere står sammen om dem. EU har derfor arbejdet tæt sammen med ligesindede partnere i bl.a. G7 for at

koordinere sanktionsarbejdet. På sanktionsområdet har Danmark arbejdet for indførelse af de hårdest mulige sanktioner, der kan findes enighed om i EU.

På det økonomiske område omfatter EU's sanktioner mod Rusland bl.a. markante finansielle restriktioner, herunder forbud mod transaktioner med den russiske centralbank, som begrænser centralbankens adgang til sine valutaeserver, udelukkelse af en række af de største russiske banker, herunder Ruslands største bank, Sberbank, fra det internationale betalingsformidlingssystem, SWIFT, samt fuldt transaktionsforbud mod udvalgte russiske banker. Der er også indført betydelige restriktioner i russiske bankers og statsejede selskabers adgang til de europæiske kapitalmarkeder. Der er indført forbud mod salg mv. af pengesedler og omsættelige værdipapirer til Rusland i alle EU-valutaer (inklusive danske kroner), forbud mod levering af kreditvurderingstjenester for russiske kunder samt forbud mod import, køb eller overførsel af guld af russisk oprindelse, eksporteret fra Rusland. Derudover er der indført sanktioner i forhold til handel med krypto-aktiver.

Der er ligeledes indført flere sektorspecifikke sanktioner bl.a. rettet mod den russiske energisektor, målrettede finansielle sanktioner mod en lang række personer og virksomheder samt modforanstaltninger relateret til det internationale samarbejde, herunder fratagelse af Ruslands fordelagtige handelsvilkår (lave toldsats) inden for rammerne af WTO (såkaldt Most Favoured Nation-status). De sektorspecifikke sanktioner indebærer bl.a. importrestriktioner på varer fra en række sektorer i Rusland, herunder fx russiske jern- og stålprodukter og russisk kul samt eksportrestriktioner i bl.a. flytransportsektoren og den militærindustrielle sektor samt forhold til bl.a. moderne teknologi og såkaldte "dual-use"-produkter (udstyr med dobbelt anvendelse).

EU har indført et forbud mod import af russisk olie transporteret via søvejen, og i december 2022 indførtes i samarbejde med G7 et internationalt prisloft på russisk råolie, mens der i februar 2023 blev indført tilsvarende prislofter for forarbejdede russiske olieprodukter.

Som reaktion på Belarus' involvering i Ruslands invasion af Ukraine har EU – i lighed med USA og internationale partnere – også vedtaget en række sanktioner mod Belarus, der ligesom Rusland allerede inden invasionen var underlagt en række EU-sanktioner. EU har således bl.a. indført yderligere handelsrestriktioner og finansielle restriktioner, herunder restriktioner rettet mod den belarusiske centralbank og finansielle institutioner i Belarus, samt målrettede finansielle sanktioner mod en lang række belarusiske personer og virksomheder.

På Det Europæiske Råds møde 15. december 2022 drøftedes mulige optioner for anvendelse af indefrosne russiske aktiver til støtte for Ukraines genopbygning. Kommissionen, Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik samt Rådet opfordredes til at arbejde videre hermed i forenelighed med EU og international ret. Kommissionen har igangsat et kortlægningsarbejde, som skal afdække omfanget af indefrosne russiske midler.

Endelig fremsatte Kommissionen d. 2. december 2022 et direktivforslag, der skal gøre det muligt i EU at konfiskere økonomiske midler, der anvendes til at omgå sanktioner. Forslaget vedrører dog alene tilfælde af omgåelse af EU's sanktioner og ikke spørgsmålet om evt. anvendelse af indefrosne aktiver, der tilhører personer eller enheder opført på EU's sanktionslister, til andre formål. Direktivforslaget er omfattet af retsforbeholdet, og de formentlig kommende fælles EU-regler på området vil således ikke være bindende for eller finde anvendelse for Danmark. Man kan fra dansk side vælge at indføre tilsvarende regler.

Implementering af sanktionerne

EU's sanktioner vedtages af Rådet og implementeres på nationalt plan af EU-landene mens Kommissionen overvåger og faciliterer korrekt implementering af EU-landene. For at sikre ensartet implementering i alle EU-lande har EU-Kommissionen iværksat et stort vejledningsarbejde, bl.a. ved udgivelse af omfattende guidelines og opfordring til medlemslandene om at fremsende konkrete fortolkningsspørgsmål. Det bemærkes, at Kommissionens vejledning ikke er bindende, men Kommissionen vil kunne indlede en traktatkrænkelingsprocedure mod medlemslande, hvis Kommissionen finder, at sanktionerne ikke gennemføres korrekt.

I EU har Danmark arbejdet målrettet for at styrke og forbedre implementeringen og håndhævelsen af EU's sanktioner, bl.a. igennem et dansk-ledet sanktionsforbedringsinitiativ i samarbejde med en gruppe af ligesindede lande (CZ, ES, FI, FR, NL, PL, RO, SE og DE). Fra dansk side har man derudover aktivt delt erfaringer fra det nationale set-up for implementering til inspiration for andre EU-lande.

Danmark deltager endvidere i en række Kommissions-arbejdsgrupper etableret som konsekvens af Ruslandssanktionerne, hvor implementerings- og omgåelsesproblematikker drøftes, herunder Kommissionens såkaldte "Seize and Freeze Task Force", en teknisk ekspertgruppe for sanktioner samt en særlige højniveauarbejdsgruppe ledet af EU-kommissær for finansiel stabilitet, finansielle tjenesteydelser og kapitalmarkedunionen.

Omgåelse af sanktionerne

I EU er der stigende fokus på bekæmpelse af omgåelse af EU's sanktioner, herunder gennem omdirigering af varer via tredjelande, både internt i Kommissionen og i regi af forskellige arbejdsgrupper, højniveaumøder, etc. Bl.a. har rådskonklusionerne fra 9. februar 2023 fokus på styrkelse af tiltag til bekæmpelse af sanktionsomgåelse, og Kommissionen har udnævnt en særlige udsending for sanktioner, David O'Sullivan, som har dedikeret en stor del af sit arbejde til bekæmpelse af omgåelse.

Kommissionen har bl.a. fokus på stigende import- og eksporttal fra bl.a. Kasakhstan, Kirgisistan, Armenien og Tyrkiet, som kan tegne et billede af, at sanktionerne omgås ved at omdirigere varer fra EU gennem tredjelande, hvorefter de indføres til Rusland.

Danske data viser ligeledes ændringer i eksporten af produkter og teknologier, som det er forbudt at eksportere til Rusland jf sanktionerne, til visse tredjelande, som grænser op til Rusland, der kan tyde på omgåelse af sanktioner. Det kan dog ikke konkluderes entydigt, at ændringerne skyldes omgåelse af sanktioner, da ændringerne også kan skyldes andre faktorer, herunder omlægning af eksporten til nye lande efter nedlukning af det russiske marked, eller at dele af eksporten til disse tredjelande tidligere er foregået via Rusland, men nu foregår direkte til tredjelandene.

Erhvervsstyrelsen har indgået et midlertidigt samarbejde med Toldstyrelsen for at kunne styrke håndhævelsen og vejledning. Bl.a. udsendes – baseret på eksportdata - målrettede informationsbreve, hvor eksportører opfordres til at udvise særlig agtpågivenhed ved eksport til visse lande. Danmark har aktivt delt erfaringer og tilgang til at identificere omgåelse i rådsarbejdsgrupper og ved Kommissionens højniveaumøder for at opfordre andre medlemsstater til at gøre det samme.

Kommissionen har iværksat et forstærket samarbejde med EU-lande med henblik på at dele trends og informationer, som kan indgå i EU-landenes risikoanalyser mm., og dermed gøre EU-landene bedre i stand til at se på tværgående trends. Fra dansk side udsender Toldstyrelsen fx informationer til Kommissionen, når der identificeres risikoinformation, som vurderes at være relevant for andre medlemslande. Kommissionen har samtidig intensiveret dialogen med relevante tredjelande for at øge disse landes opmærksomhed på omgåelse – og for at modtage informationer fra landene om trends mv.

Håndteringen af omdirigeringsproblematikken i Danmark varetages for eksport primært af Erhvervsstyrelsen, og for import af Toldstyrelsen. Toldstyrelsen er den centrale myndighed, der kan levere den relevante handelsdata til andre myndigheder, hvorfor der også er løbende tæt dialog mellem Erhvervsstyrelsen og Toldstyrelsen. Håndteringen af og bevisførelsen vedr. omdirigering drøftes fortsat mellem danske myndigheder, da det er uklart og vanskeligt for enkelte myndigheder at løfte hele bevisbyrden ved mulige omdirigeringssager. Dette skyldes bl.a. sagernes kompleksitet, herunder det forhold, at det er meget vanskeligt at fastslå, at omdirigering har fundet sted i konkrete sager (dvs. fastslå, at det konkrete produkt er endt i Rusland).

Konsekvenser af sanktionerne for Ruslands økonomi

De internationale sanktioner mod Rusland har til formål at medføre en markant svækkelse af den russiske økonomi, ikke mindst på længere sigt. Analyser fra bl.a. Kommissionen og tænketanken Bruegel peger på, at effekterne af de internationale sanktioner over tid vil have betydelige strukturelle konsekvenser for russisk økonomi. Teknologisk degradering som følge af afkoblingen fra adgang til vestlig teknologi samt udflytningen af internationale virksomheder vil svække den indenlandske produktion, investeringer, produktivitet og dermed Ruslands langsigtede vækstpotentiale. Samtidig er det vurderingen, at det internationale prisloft på russisk olie og EU's forbud mod import af russisk olie transporteret via

søvejen vil reducere de russiske offentlige indtægter og det finanspolitiske råderum, og dermed yderligere svække udsigterne for russisk økonomi.

Omfattende tiltag fra de russiske myndigheders side, herunder markant øgede pengepolitiske renter og omfattende kapitalrestriktioner mhp. at hindre investorers frasalg af russiske aktiver, har bidraget til at holde hånden under den finansielle sektor i Rusland og afværge en finansiell krise. Samtidig har de høje gas- og energipriser i 2022 bidraget til at opretholde betydelige offentlige indtægter.

Om end det er vurderingen, at sanktionerne skader Ruslands økonomi og hæmmer landets evne til at føre krig, er det vanskeligt at adskille effekterne af sanktionerne fra effekterne af andre udviklinger relateret til krigen.

Der er ligeledes stor usikkerhed omkring fremtidsudsigterne for Ruslands økonomi, hvilket også afspejler sig i varierende vækstprognoser for 2023. Der er dog en generel tendens til, at de seneste prognoser tegner et billede af, at Ruslands økonomi forventes at klare sig bedre, end hvad tidligere prognoser forudsagde.

OECD skønner i sin seneste prognose fra marts 2023, at Ruslands økonomi vil skrumpe med 2,5 pct. i 2023 (opjusteret med 3,1 pct.-point i forhold til OECD's prognose fra november 2022). I World Bank's seneste prognose fra april 2023 skønnes Ruslands økonomi at skrumpe med 0,2 pct. i 2023 (opjusteret med 3,8 pct.-point i forhold til prognosen fra oktober 2022). Den Internationale Valutafond (IMF) skønner i sin seneste prognoseopdatering fra april 2023, at russisk BNP vil stige med 0,7 pct. i 2023 (opjusteret med 3 pct. point i forhold til oktober-prognosen).

IMF's skøn for BNP-væksten i Rusland i 2023 ligger således i den højere ende. IMF lægger bl.a. til grund for skønnene for russisk økonomi, at det nuværende internationale prisloft på russisk olie på 60 USD pr. tønde ikke forventes at påvirke Ruslands olieeksport nævneværdigt, og at Ruslands eksport af råolie mv. vil fortsætte med at blive omdirigeret fra de lande, som har indført sanktioner, til andre lande.

Andre nylige internationale skøn, der omvendt peger på negativ BNP-vækst på 3-4 pct. i 2023²⁰, peger bl.a. på, at den russiske økonomi bremsede op i slutningen af 2022 drevet af faldende volumen i olieeksporten, som udgør en afgørende sektor i russisk økonomi. Samtidig er de offentlige finanser i Rusland under øget pres, ikke mindst foranlediget af faldende olie- og gaseksport og stigende offentlige udgifter i lyset af krigen. Således skønnes opfyldelse af den russiske regerings mål om at begrænse budgetunderskuddet i 2022 til 2 pct. af BNP at bero på betydelige indtægter fra det statslige gasselskab, herunder i form af udbytter. Med et budgetunderskud på 2 pct. af BNP i 2022 vil der være tale om en svækkelse af de offentlige finanser ift. 2021, hvor Rusland havde et mindre budgetoverskud på 0,4 pct. af BNP.

---

²⁰ Finlands centralbank, Institut for vækstøkonomier (BOFIT)

Økonomiministeriet

Konsekvenserne af krigen i Ukraine for EU-økonomierne

Ruslands invasion af Ukraine har negativ betydning for EU-landenes økonomier, herunder i form af høje energipriser og svækket forbruger- og erhvervstillid. Samtidig har krigen øget den internationale usikkerhed og bidraget til øget risikooversion globalt.

IMF skønner i sin seneste prognoseopdatering, at væksten i EU vil aftage fra 3,7 pct. i 2022 til 0,7 pct. i 2023 (uændret både 2022 og 2023 i forhold til IMF's januar-prognose). For 2024 ventes væksten at stige til 1,6 pct. (en nedjustering med 0,2 pct.-point i forhold til januar-prognosen).

IMF peger på, at væksten i Europa i 2022 viste sig mere robust end tidligere ventet, hvilket bl.a. skal ses i lyset af massive finanspolitiske lempelser i EU til understøttelse af husholdninger og virksomheder. IMF vurderer, at krigen i Ukraine udgør en betydelige kilde til ustabilitet, særligt for Europa. Mens prisen på gas i Europa er faldet mere end ventet siden sommeren 2022, vurderes der fortsat at være risiko for prisstigninger frem mod næste vinter.

I Kommissionens seneste prognose fra februar 2023 skønnes BNP-væksten i EU til 3,5 pct. i 2022 og 0,8 pct. i 2023 (opjusteret hhv. 0,2 og 0,5 pct.-point i forhold til prognosen fra november 2022). I 2024 forventer Kommissionen en BNP-vækst i EU på 1,6 pct. (uændret i forhold til prognosen fra november 2022).

Inflationen i EU skønnes til 9,2 pct. i 2022 og 6,4 pct. i 2023 (nedjusteret med 0,1 pct.-point i 2022 og med 0,6 pct. point i 2023 i forhold til seneste prognose fra november 2022). I 2024 forventer Kommissionen en inflation på 2,8 pct. (nedjusteret med 0,2 pct.-point i forhold til prognosen fra november 2022). Den aftagende inflation frem mod 2024 afspejler forventninger om faldende efterspørgsel og en gradvis normalisering af energipriserne.

3. Formål og indhold

ECOFIN ventes 15. maj 2023 at have en drøftelse af økonomiske og finansielle aspekter af Ruslands invasion af Ukraine.

ECOFIN ventes bl.a. at drøfte, hvordan der sikres en effektiv implementering af EU's markante sanktioner mod Rusland, herunder særligt på toldaspekter vedr. mulig omgåelse af de restriktive tiltag for import og eksport af varer. Hertil vil mødet muligvis indeholde en drøftelse af konsekvenserne af EU's sanktioner for russisk økonomi samt konsekvenserne af Ruslands invasion af Ukraine for EU-landenes økonomier og håndteringen heraf.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig om sagen.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Ikke relevant.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv erhvervsøkonomiske konsekvenser.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er generelt bred opbakning blandt EU-landene til sanktionerne mod Rusland. EU-landene ventes generelt at lægge vægt på vigtigheden af samarbejde og koordinering på tværs af EU-landene for at imødegå konsekvenserne af krisen.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen finder det vigtigt, at ECOFIN løbende drøfter konsekvenserne af Ruslands invasion af Ukraine, herunder for økonomierne i EU-landene. Regeringen arbejder løbende for indførelse af de hårdest mulige sanktioner mod Rusland, som der kan findes enighed om i EU, herunder med henblik på at sikre en konsekvent og ensartet implementering af sanktioner på tværs af EU samt at forhindre omgåelse af sanktionerne. Ift. tiltag til håndtering af de høje energiprisers konsekvenser for husholdninger og virksomheder er det vigtigt, at finanspolitikken i EU-landene ikke bidrager unødigt til at øge kapacitets- og inflationspres i økonomierne. EU skal sætte yderligere fart på den grønne omstilling, så EU kan blive uafhængig af fossil russisk energi. Regeringen støtter, at EU indtager en ledende rolle i forhold til økonomisk assistance til Ukraine på kort sigt og i forhold til genopbygning på lang sigt.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg er løbende blevet forelagt sagen vedr. de økonomiske og finansielle konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine, herunder senest til orientering d. 3. januar 2023 forud for rådsmødet (ECOFIN) 14. marts 2023.

Dagsordenspunkt 6: Opfølgning på IMF- og G20-møderne 12.-14. april 2023

KOM-dokument foreligger ikke

1. Resume

Kommissionen og det svenske EU-formandskab ventes at afrapportere fra IMF- og G20-møderne for finansministre og centralbankchefer 12.-14. april, som blev afholdt i forbindelse med IMF's og Verdensbankens årsmøder 10.-16. april 2023. Der er blevet offentliggjort skriftlige formandskabserklæringer fra IMF-møderne samt fra G20-mødet. Erklæringerne lægger bl.a. vægt på de centrale udfordringer og risici for den globale økonomi, herunder konsekvenserne af Ruslands krig mod Ukraine, den fortsat høje inflation, finansiell uro, øget gældssårbarhed og fortsat fødevarer- og energiusikkerhed. Erklæringerne fremhæver også risici forbundet med klimaforandringerne og betoner behovet for politikker, der kan hjælpe til at fremme den grønne omstilling, herunder sikre mere privat finansiering af bæredygtige investeringer. Ydermere forpligter landene sig til en styrket indsats for en mere robust og bæredygtig global økonomi samt yderligere klimahandling på linje med Paris-aftalen.

2. Baggrund

ECOFIN gav forud for IMF og G20-møderne Rådets Økonomiske og Finansielle Udvalg (EFC) mandat til at færdiggøre en fælles EU-holdning (*Terms of Reference*) til G20-mødet for finansministre og centralbankchefer 12.-13. april 2023 og EU's fælles skriftlige erklæring (*statement*) til mødet i IMF's ministerkomité (IMFC) 13.-14. april 2023. Den fælles EU-linje til IMFC- og G20-møderne lægger bl.a. vægt på, at Ruslands krig i Ukraine har medført store tab, både økonomisk og humanitært, samt at EU står ved Ukraines side og vil fortsætte med at implementere omfattende sanktioner mod Rusland. Den fælles EU-linje lagde også vægt på, at finanspolitiske tiltag i lyset af den høje inflation bør være begrænsede og målrettede, og at finanspolitikken fortsat skal understøtte den grønne omstilling, at EU støtter det internationale arbejde med at forbedre fødevarerikkerheden, og at EU støtter drøftelser om klimapolitik i G20.

3. Formål og indhold

ECOFIN ventes på baggrund af en afrapportering fra Kommissionen og det svenske EU-formandskab at drøfte udfaldet af IMF- og G20-møderne for finansministre og centralbankchefer, der blev afholdt i forbindelse med IMF's og Verdensbankens årsmøder 10.-16. april 2023.

IMFC

Drøftelserne i IMFC fokuserede på den globale økonomi og de aktuelle økonomisk-politiske udfordringer for IMF-landene. Centralt for drøftelserne var Ruslands krig mod Ukraine, den høje inflation og de pengepolitiske stramninger som følge heraf, højere gældssårbarhed og fortsat fødevarer- og energiusikkerhed. I lyset af Ruslands krig i Ukraine kunne der ikke opnås enighed om et kommuniké i forbin-

delse med IMFC, da Rusland og Kina modsatte sig fordømmelsen af Rusland i udkastet til kommuniké, hvorfor IMFC-formanden (Nadia Calviño, Spanien) i stedet udsendte en erklæring efter mødet.

Den globale økonomi

I erklæringen fra IMFC-formanden af 14. april 2023 bliver der lagt vægt på, at den globale økonomi har vist sig modstandsdygtig, og at efterårets mest negative risikoscenarier ikke har materialiseret sig. Forventningerne til væksten fremadrettet er dog fortsat afdæmpede, og de negative risici er øget. Ruslands krig i Ukraine medfører fortsat signifikante økonomiske og politiske usikkerheder, der har præget og fortsat vil præge genopretningen. Ydermere har de pengepolitiske stramninger som konsekvens af den høje inflation medført en stramning af kreditvilkårene og har haft dæmpende effekt på aktiviteten. Inflationen lader til i en vis grad at være aftaget, men kerneinflationen er fortsat høj. Derudover er gældssårbarheder forværret, ligesom der fortsat er høj fødevare- og energiusikkerhed, hvilket særligt påvirker de mest udsatte lande og deres befolkninger. Endelig er uligheden, konsekvenserne af klimaforandringer samt risici for geoøkonomisk fragmentering stigende.

Politiske prioriteter

Erklæringen understreger, at med de nuværende globale udfordringer er det essentielt med agile og balancerede nationale reformer for at sikre en bæredygtig genopretning, makroøkonomisk og finansiell stabilitet globalt, styrke økonomiernes modstandsdygtighed og støtte de mest udsatte. IMFC's prioriterer er at sænke inflationen, opretholde finansiell stabilitet, genopbygge finanspolitiske råderum og forstærke sikkerhedsnettene til de mest udsatte samt sikre langsigtet vækst. IMFC er klar til at iværksætte tiltag for at beskytte mod systemiske risici og sikre finansiell stabilitet. Ydermere vil IMFC fortsat arbejde for at støtte de mest udsatte grupper med målrettede og midlertidige tiltag, der samtidig sikrer finanspolitisk holdbarhed. Erklæringen lægger vægt på vigtigheden af at overkomme fødevarekrisen, hvor IMFC fokuserer på at få fjernet handelsrestriktioner på fødevarer og gødning samt styrke produktionen og værdikæderne i landbruget i udsatte lande. IMFC vil fortsætte med at hjælpe udsatte lande med at adressere deres gældssårbarheder og imødekomme deres finansieringsbehov. Det er yderst vigtigt at yde yderligere støtte til udsatte lande på gunstige vilkår.

Erklæringen fremhæver også vigtigheden af at accelerere klimaindsatsen på linje med Paris-aftalen og FN's rammekonvention om klimaændringer (UNFCCC) og bemærker, at stærke klimapolitikker sammenkoblet med øget finansiering til den grønne omstilling, særligt fra private investorer, er essentielt for, at det kan lykkes. Endelig fremhæver erklæringen, at digitaliseringen kan udnyttes til at skabe rammer for øget konkurrence, yderligere produktivitetstigninger og finansiell inklusion. IMFC arbejder mod at gøre betalinger på tværs af landegrænser mere effektive i tråd med G20's ”Roadmap for Enhancing Cross-border Payments”. Derudover nævnes det, at der vil blive arbejdet på, at kryptoaktiver, herunder såkaldte ”stablecoins”, bliver monitoreret og reguleret.

IMF's arbejde

Erklæringen støtter IMF's tiltag for bl.a. at hjælpe lande med at håndtere den seneste tids kriser igennem rådgivning, teknisk bistand og krisestøtte, herunder gennem IMF's analytiske arbejde vedr. bl.a. inflation, usikkerheder i den finansielle sektor, finanspolitik med henblik på nedbringelse af gæld, samspillet mellem penge- og finanspolitik, effekterne af geøkonomisk fragmentering mv.

Erklæringen støtter IMF's midlertidige ”*Food Shock Window*” og programmerne under ”*Poverty Reduction and Growth Trust*” (PRGT), der yder finansiell støtte til udsatte lavindkomst lande. Man er opsat på, at PRGT fortsat kan yde støtte til lavindkomstlande, og det er derfor intentionen at nå det i 2021 fastsatte mål om yderligere finansiering til PRGT inden årsmødet i efteråret 2023. Dette kræver mobilisering af ressourcer fra en bred vifte af medlemslande samt frivillig kanalisering af ”*Special Drawing Rights*” (SDR). Erklæringen finder det positivt med godkendelsen af det første pilotprogram under IMF's ”*Resilience and Sustainability Trust*” (RST) og bekræfter, at IMF's medlemslande ventes at levere på deres nuværende tilsagn om bidrag til RST samt på at levere yderligere ressourcer til RST. Erklæringen er positivt stillet over for den midlertidige forøgelse af adgang til ”*General Resources Account*” (GRA) for bedre at kunne støtte medlemmer i svære og usikre tider. Erklæringen glæder sig over de yderligere frivillige bidrag til IMF's konto, der administreres af flere donorer, for at lette den bilaterale finansielle støtte til Ukraine.

Erklæringen støtter IMF's bestræbelser på at samarbejde med partnere for at løse nuværende og fremtidige gældsudfordringer, herunder samarbejdet med Verdensbanken for at styrke gennemførelsen af G20/Parisklubbens fælles ramme for gældshåndtering. Derudover støttes lancering af ”*Global Sovereign Debt Roundtable*”, hvor en række interessenter, herunder IMF og Verdensbanken, mødes for at diskutere gældssårbarheder og -holdbarheder.

Endeligt understreger erklæringen, at man vil arbejde hen imod en ny aftale om fordelingen af kvoter mellem IMF's medlemslande inden 15. december 2023. Man støtter fortsat et stærkt, kvotebaseret²¹ og velfinansieret IMF i centrum af det globale finansielle sikkerhedsnet.

G20 for finansministre og centralbankchefer

Temaerne på mødet mellem finansministrene og centralbankcheferne fra G20-landene var i høj grad de samme som i IMFC, herunder den globale økonomi samt makroøkonomiske og finansielle risici, fødevarer- og energiusikkerhed samt bæredygtig finansiering. Erklæringen fra det indiske formandskab fra G20-mødet af 12.-13. april 2023 lægger især vægt på følgende:

---

²¹ IMF's generelle ressourcer til finansiering af udlån til kriseramte lande består af dels de permanente kvotere ressourcer, dels lånte ressourcer via den stående kreditfacilitet ”*New Arrangements to Borrow*” (NAB), dels midlertidige bilaterale låneaftaler. Ressourcerne blev udvidet betragteligt i lyset af finanskrisen. IMF-landenes faste IMF-bidrag opgøres i kvoter. Kvotefordelingen reflekteres også i vægtingen et lands stemmer i IMF.

Økonomiministeriet

Den globale økonomi

Fremtidsudsigterne for den globale økonomi er negativt præget af bl.a. Ruslands krig mod Ukraine, de fortsatte fødevarer- og energisikkerheder, klimaforandringer samt den seneste tids ustabilitet i det finansielle system.

Politiske prioriteter

G20 understreger vigtigheden af at mobilisere ressourcer til at fremme den grønne omstilling. Herunder understreges den rolle, de multilaterale finansielle institutioner har ift. at fremme privat finansiering og G20's rolle ift. at skalere og udvide finansielle instrumenter relateret til bæredygtige investeringer. G20 fremhæver de makroøkonomiske og finansielle risici relateret til kryptoaktiver. Derudover nævnes potentialet for yderligere finansiell inklusion og produktivitetstigninger gennem udnyttelse af digital offentlig infrastruktur. G20 drøftede derudover behovet for en koordineret indsats for at sikre en effektiv gennemførelse og en bredere vedtagelse af OECD's aftale om international selskabsbeskatning.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet udtaler sig ikke i sagen.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Ikke relevant.

7. Økonomiske konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

IMF- og G20-samarbejdet vurderes generelt at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, i det omfang det understøtter global økonomisk genopretning, vækst og beskæftigelse samt finansiell og økonomisk stabilitet.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Landene ventes generelt at tage Kommissionens og EU-formandskabets afrapportering til efterretning.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen vil tage Kommissionens og EU-formandskabets afrapportering fra IMF- og G20-møderne til efterretning.

Regeringen støtter generelt arbejdet i IMF og G20, herunder arbejdet med økonomisk genopretning og en effektiv håndtering af Ruslands krig i Ukraine, arbejdet

med at assistere sårbare lavindkomstlande under krisen, herunder G20/Parisklubbens fælles ramme for gældshåndtering, samt at IMF og G20 skal bidrage til at fremme den grønne omstilling af den globale økonomi. Regeringen støtter OECD's aftale af 8. oktober 2021 om international selskabsbeskatning, der etablerer et mere retfærdigt og robust internationalt skattesystem.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen vedr. ECOFIN's forberedelse af IMF- og G20-møderne for finansministre og centralbankchefer 12.-14. april 2023 blev forelagt Europaudvalget til orientering 3. marts 2023 forud for rådsmødet (ECOFIN) 14. marts 2023. Der henvises til samlenotatet, som blev oversendt til Europaudvalget 28. februar 2023.

Dagsordenspunkt 7: **Kommenteret dagsorden vedr. Kommissionens forslag til makrofinansiel assistance til Nordmakedonien 2023-2024**

KOM (2023) 74

1. Resume

Kommissionen fremlagde 6. februar 2023 på opfordring fra Nordmakedonien et forslag om makrofinansiel assistance (MFA) til Nordmakedonien i form af lån på op til 100 mio. euro. Forslaget vil have statsfinansielle konsekvenser via EU-bidraget. Kommissionen lægger op til, at udgifterne forbundet med assistancen afholdes inden for rammerne af den flerårige finansielle ramme for 2021-2027. Sagen er ikke på dagsordenen for et kommende ECOFIN, men ventes snart vedtaget på teknisk niveau.

2. Baggrund

Kommissionen fremsatte 6. februar 2023 et forslag om makrofinansiel assistance (MFA) til Nordmakedonien på op til 100 mio. euro i form af lån.

MFA er et instrument i EU's eksterne samarbejde med tredjelande, som er geografisk, politisk og økonomisk tæt på EU. MFA er et krisefinansieringsinstrument, som skal lette kortvarige betalingsbalancevanskeligheder for modtagerlande. MFA kan tage form af enten lån, gavebistand eller en kombination heraf. Nordmakedonien er omfattet af EU's naboskabspolitik, samt kandidat til EU medlemskab, og er dermed berettiget til MFA.

Nordmakedonien har tidligere modtaget lån ifm. MFA-programmer fra EU. Som del af en pakke med MFA-lån i lyset af COVID-19-krisen til ti lande omfattet af EU's naboskabspolitik vedtog Rådet og Europa-Parlamentet i maj 2020 et MFA-program til Nordmakedonien på 160 mio. euro i lån. Lånet blev udbetalt til Nordmakedonien i to rater i hhv. oktober 2020 og juni 2021.

Tabel 1
MFA-assistance til Nordmakedonien fra EU

	MFA før COVID-19	MFA ifm. COVID-19	Forslag af 6. februar 2023
Assistance (mio. euro)			
Gavebistand	48	-	-
Lån	90	160	100
Samlet	138	160	100

Kilde: EU-Kommissionen.

Forslaget til yderligere MFA til Nordmakedonien begrundes med, at landets økonomi påvirkes negativt af energi- og råvarepriser, den generelle globale økonomiske situation samt usikkerhederne associeret med krigen i Ukraine, hvilket bl.a. har medført høj inflation, en svækkelse af betalingsbalancen og vanskelige finansieringsmuligheder.

Kommissionen vurderer på den baggrund, at Nordmakedonien har et betydeligt finansieringsbehov, der ikke kan dækkes af eksisterende ekstern finansiering.

Der ventes enighed om en rådsindstilling i maj 2023, der generelt fastholder Kommissionens forslag, herunder assistance på op til 100 mio. euro i form af lån, der udbetales af to omgange betinget på opfyldelse af det såkaldte aftalememorandum (*Memorandum of Understanding* - MoU), der fastsætter de nærmere økonomisk-politiske betingelser, som MFA til Nordmakedonien vil være betinget af. Aftalememorandummet aftales mellem EU og Nordmakedonien, efter Rådet og Europaparlamentet er nået til enighed om MFA til Nordmakedonien.

Forslaget om MFA til Nordmakedonien er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 212 og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

3. Formål og indhold

Økonomisk udvikling i Nordmakedonien

Efter at være hårdt præget af Covid-19 pandemien i 2020 var Nordmakedoniens økonomi på vej tilbage med en BNP vækst på 4 pct. i 2021, *jf. tabel 1*. Som følge af blandt andet Ruslands krig i Ukraine samt udviklingen i den globale økonomi aftog væksten til 2,7 pct. i 2022. I 2023 venter IMF en BNP-vækst på 3 pct., hvorefter den stabiliserer sig på knap 4 pct. i 2024-2025. Skønnene er behæftet med betydelig usikkerhed i lyset af bl.a. den geopolitiske situation, den høje inflation og de generelle usikkerheder, der præger den globale økonomi.

Grundet forsyningskædeproblemer samt Ruslands krig i Ukraine steg inflationen i Nordmakedonien markant fra 3,2 pct. i 2021 til 10,6 pct. i 2022. I 2023 ventes inflationen at aftage til 4,5 pct. for herefter at aftage yderligere til 2,1 pct. i 2025. Nordmakedoniens regering har øget de offentlige udgifter for at kunne støtte virksomheder og husholdninger påvirket af prisstigningerne.

Nordmakedoniens underskud på den offentlige saldo faldt mærkbart fra 8,2 i 2020 til 5,4 pct. af BNP i 2021 efter at have været meget negativt påvirket af Covid-19 pandemien. På trods af øgede udgifter som følge af inflationen reduceredes underskuddet en smule yderligere til 5,3 pct. af BNP i 2022. Underskuddet ventes at falde yderligere til 3,2 pct. af BNP frem mod 2025. Underskuddet vil dog stadig være større i 2025 end i 2019, hvor underskuddet var 2 pct. af BNP. Den seneste tids

øgede underskud på den offentlige saldo har bidraget til, at Nordmakedoniens offentlige bruttogæld er steget fra godt 40 pct. af BNP i 2019 til skønnet knap 54 pct. af BNP i 2022.

Udviklingen på Nordmakedoniens betalingsbalance bærer præg af de høje energipriser, da Nordmakedonien er afhængig af at importere en stor mængde energi for at dække det indenlandske behov. Underskuddet på betalingsbalancens løbende poster voksede således fra 3,5 pct. af BNP i 2021 til 6,7 pct. af BNP i 2022. I 2023 forventes underskuddet at mindskes til 4,6 pct. af BNP, for derefter at falde yderligere frem mod et niveau på 3,8 pct. af BNP i 2025.

Tabel 2

Makroøkonomiske indikatorer, Nordmakedonien

	2019	2020	2021	2022*	2023*	2024*	2025*
Realøkonomiske nøgletal							
Realvækst i BNP (pct.)	3,9	-6,1	4,0	2,7	3,0	3,9	3,8
Inflation (pct.)	0,8	1,2	3,2	10,6	4,5	2,4	2,1
Ledighed (pct.)	17,3	16,4	15,7	15,2	15,0	14,8	14,6
Offentlige finanser							
Offentlige indtægter (pct. af BNP)	29,4	28,9	30,2	29,7	30,0	30,4	30,5
Offentlige udgifter (pct. af BNP)	31,4	37,1	35,6	35,0	34,2	33,7	33,6
Offentlig saldo (pct. af BNP)	-2,0	-8,2	-5,4	-5,3	-4,2	-3,4	-3,2
Offentlig bruttogæld (pct. af BNP)	40,4	51,9	53,2	53,8	51,4	52,1	52,5
Ekstern balance							
Betalingsbalancens løbende poster (pct. af BNP)	-3,3	-3,4	-3,5	-6,7	-4,6	-4,1	-3,8

Anm.: *Tallene for 2022-2025 er skøn.

Kilde: Den Internationale Valutafonds (IMF) World Economic Outlook, oktober 2022.

Nordmakedoniens finansieringsbehov

IMF har estimeret, at Nordmakedonien har et samlet finansieringsbehov på 1,5 mia. euro i 2023 for at kunne dække underskuddet på den offentlige saldo og refinansiere gæld. Heraf er det ventet, at Nordmakedonien kan rejse 800 mio. euro i ekstern

finansiering selv, men den nuværende geopolitiske situation og den seneste uro på de finansielle markeder kan imidlertid besværliggøre dette.

Formålet med den foreslåede MFA er således at hjælpe Nordmakedonien med at dække en del af det udækkede finansieringsbehov i 2023.

Den foreslåede MFA på op til 100 mio. euro foreslås udbetalt i to lige store rater på 50 mio. euro. Udbetaling af raterne sker betinget på opfyldelse af kriterierne beskrevet i det såkaldte aftalememorandum (*Memorandum of Understanding* - MoU). Den første udbetaling ventes i efteråret 2023, mens den anden udbetaling kan ske tidligt i 2024, hvis betingelserne tilknyttet udbetalingerne er opfyldt.

Overensstemmelse mellem EU's støtte til Nordmakedonien og retningslinjer for MFA
Kommissionen vurderer, at de politiske og økonomiske betingelser for MFA til Nordmakedonien er opfyldt. Kommissionen vurderer således, at den foreslåede MFA er i overensstemmelse med de såkaldte Genvæl-kriterier. Genvæl-kriterierne indebærer, at MFA skal være af ekstraordinær karakter, at MFA skal komplementere finansiering fra IMF og Verdensbanken samt være betinget af opfyldelsen af nærmere fastlagte økonomisk-politiske betingelser samt demokratiske værdier, respekt for menneskerettigheder og retsstatsprincippet.

Betingelser forbundet med MFA

MFA til Nordmakedonien er betinget af eksistensen af og den løbende opfyldelse af et IMF-program. Denne betingelse er opfyldt for Nordmakedonien, der samlet har haft 9 låneprogrammer med IMF, hvor IMF's bestyrelse senest 21. november 2022 godkendte en 2-årig kreditlinje på 530 mio. euro under IMF's "*Precautionary and Liquidity Line*" (PLL).

MFA til Nordmakedonien vil ligeledes være betinget af efterlevelsen af nærmere økonomisk-politiske betingelser fastlagt i aftalememorandummet, som aftales mellem Nordmakedonien og EU. Kommissionen oplyser ifm. opgørelsen af sit forslag til MFA til Nordmakedonien, at aftalememorandummet ventes at fokusere på reformer, der vedrører finanspolitisk styring, skattepolitik, håndtering af offentlige investeringer, partnerskaber mellem det offentlige og private, rammevilkår for erhvervslivet, gennemsigtighed i statsstøtte, energieffektivitet, retsvæsenet og korrupsion. Kommissionen vil, som med de tidligere MFA-programmer stå for den løbende overvågning af Nordmakedoniens MFA-program med inddragelse af EU-landene.

Risici forbundet med MFA til Nordmakedonien

Kommissionen vurderer, at der er en række finansielle og politiske risici forbundet med den foreslåede MFA til Nordmakedonien.

Kommissionen peger bl.a. på, at der er en kreditrisiko forbundet med den foreslåede MFA. Kommissionen fremhæver dog, at Nordmakedonien har en lang historik som troværdig debitor med god kreditvurdering. Fornuftig finanspolitik og lave

gælds niveauer gør, at landet er rustet til at servicere sin gæld, selv i kølvandet på stigende offentlig gæld og øgede rentebetalinger. Siden 2005 har Nordmakedonien udstedt obligationer af tre omgange til en samlet værdi af 1,9 mia. euro, senest for en værdi på 700 mio. euro i marts 2021.

Herudover nævnes risikoen for svig med midlerne. Her betones det, at styringssystemerne i centralbanken og finansministeriet, it-sikkerheden, mulighederne for intern og ekstern revision samt administrations- og kontrolprocedurer alle er relativt avancerede i Nordmakedonien, hvilket mindsker sandsynligheden for svig. Assistanzen vil desuden være underlagt kontrol- og revisionsprocedurer under Kommissionens ansvar, herunder ved hjælp fra det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF).

Endeligt vurderer Kommissionen, at der er eksterne risici forbundet med en potentiel forværring af den europæiske og internationale økonomiske situation samt udviklingen i Ruslands krig mod Ukraine. Dette kan potentielt føre til en yderligere forværring af Nordmakedoniens betalingsbalance og finanspolitiske situation.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentets holdning til Kommissionens ventede forslag om MFA til Nordmakedonien kendes endnu ikke.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Ikke relevant.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget vil have statsfinansielle konsekvenser via EU-bidraget. Forslag om MFA har virkninger for EU's budget inden for rammerne af EU-bevillingerne til MFA. Et beløb svarende til 9 pct. af lånebeløbet til Nordmakedonien tilføres garantifonden på EU-budgettet i overensstemmelse med Rådets forordning nr. 480/2009 om oprettelse af en garantifond for aktioner i forhold til tredjelande.

I dette tilfælde med et lån på 100 mio. euro vil i alt 9 mio. euro således skulle tilføres garantifonden. Danmark finansierer godt 2 pct. af udgifterne i EU's budget og har således en finansieringsandel på ca. 1,6 mio. kr. af midlerne, der tilføres garantifonden.

Det foreslåede MFA-lån til Nordmakedonien på 100 mio. euro forudsættes dækket inden for rammerne af den flerårige finansielle ramme for 2021-2027.

Ved forslaget om MFA-lån til Nordmakedonien får Kommissionen tildelt beføjelser til at optage lån på kapitalmarkederne på vegne af EU, som vil kunne videreforme låneprovenuet til Nordmakedonien på lignende vilkår. Tilbagebetalingen af

de lån, som Kommissionen optager, garanteres af EU-budgettet. Der vil være en reel udgift for EU-budgettet alene i det tilfælde, hvor Nordmakedonien ikke lever op til forpligtelserne over for EU ift. tilbagebetaling af MFA-lånet, og garantien fra EU-budgettet aktiveres.

I det omfang Nordmakedoniens evt. manglende tilbagebetaling af MFA-lån ikke allerede er dækket ved hensættelser under EU-budgettet, vil det have statsfinansielle konsekvenser for Danmark via påvirkningen af EU-budgettet. Danmark finansierer som nævnt godt 2 pct. af udgifterne på EU's budget. Ved et MFA-lån på 100 mio. euro garanterer Danmark således for ca. 17,5 mio. kr. via EU's budget.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget forventes at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser for Nordmakedonien, i det omfang MFA bidrager til at understøtte Nordmakedoniens økonomiske og finansielle situation samt accelerere hensigtsmæssige strukturelle reformer. På den måde må MFA forventes at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser for Nordmakedonien, men også afledte positive effekter for EU-landene.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv erhvervsøkonomiske konsekvenser.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ventes at være generel opbakning fra EU-landene til forslaget.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen kan støtte Kommissionens forslag om MFA til Nordmakedonien på op til 100 mio. euro i lån. Assistancen og de medfølgende betingelser ventes at hjælpe Nordmakedonien i den ekstraordinære situation og understøtte landets finansielle og økonomiske situation samt give anledning til gavnlige reformer.

Regeringen støtter, at der fastlægges et aftalememorandum, hvor de Nordmakedonske myndigheder forpligter sig til at leve op til relevante økonomiske og politiske betingelser for MFA, herunder gennemførelse af reformer og overholdelse af grundlæggende rettigheder og menneskerettigheder.

Regeringen støtter ligeledes, at forslaget om MFA til Nordmakedonien afholdes inden for EU's eksisterende budgetramme til MFA.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 8: Kommenteret dagsorden vedr. Kommissionens forslag til makrofinansiel assistance til Moldova 2023-2024

KOM (2023) 53

1. Resume

Kommissionen fremlagde 24. januar 2023 på opfordring fra Moldova et forslag om udvidet makrofinansiel assistance (MFA) til Moldova i form af lån på 100 mio. euro og gavebistand på 45 mio. euro. Forslaget vil have statsfinansielle konsekvenser via EU-bidraget. Kommissionen lægger op til, at udgifterne forbundet med assistancen afholdes inden for rammerne af den flerårige finansielle ramme for 2021-2027. Sagen er ikke på dagsordenen for et kommende ECOFIN, men ventes snart vedtaget på teknisk niveau.

2. Baggrund

Kommissionen fremsatte 24. januar 2023 et forslag om udvidet makrofinansiel assistance (MFA) til Moldova på 145 mio. euro, hvoraf 100 mio. er lån, og 45 mio. er gavebistand.

MFA er et instrument i EU's eksterne samarbejde med tredjelande, som er geografisk, politisk og økonomisk tæt på EU. MFA er et krisefinansieringsinstrument, som skal lette kortvarige betalingsbalancevanskeligheder for modtagerlande. MFA kan tage form af enten lån, gavebistand eller en kombination heraf. Moldova er omfattet af EU's naboskabspolitik, samt kandidat til EU-medlemskab, og er dermed berettiget til MFA.

Det igangværende MFA-program for Moldova, som Kommissionen foreslår udvidet, blev vedtaget af Rådet og Europa-Parlamentet i april 2022. Det eksisterende MFA-program består af støtte til Moldova på i alt 150 mio. euro, heraf 120 mio. euro i lån og 30 mio. euro i gavebistand, *jf. tabel 1*, og løber frem til 2024. Første rate på 50 mio. euro blev udbetalt i august 2022.

Moldova har tidligere modtaget lån ifm. MFA-programmer fra EU. Moldova var en del af en samlet pakke med MFA-lån vedtaget i lyset af COVID-19-krisen, til ti lande omfattet af EU's naboskabspolitik. Her modtog Moldova 100 mio. euro i lån, *jf. tabel 1*. Derudover har Rådet og Europa-Parlamentet tidligere vedtaget to MFA-programmer til Moldova, således at Moldova samlet set vil have modtaget ca. 400 mio. euro i MFA-lån og bistand fra EU via de tidligere programmer og det igangværende program.

Tabel 1
MFA-assistance til Moldova fra EU

	MFA før COVID-19	MFA ifm. COVID-19	MFA fra april 2022	Forslag af 24. januar 2023
Assistance (mio. euro)				
Gavebistand	110	-	30	45
Lån	40	100	120	100
Samlet	150	100	150	145

Kilde: EU-Kommissionen

Forslaget til yderligere MFA til Moldova begrundes med, at Moldova og landets økonomi påvirkes negativt af krigen i Ukraine, energikrisen samt den generelle globale økonomiske situation. Dette har bl.a. medført fald i væksten, høj inflation, voksende underskud på de offentlige finanser, voksende offentlig gæld og en svækkelse af Moldovas valutareserve.

Kommissionen vurderer på den baggrund, at Moldova har et betydeligt finansieringsbehov, der ikke kan dækkes af eksisterende tilsagn om gavebistand eller lån fra bl.a. IMF.

Der ventes enighed om en rådsindstilling i maj 2023, der generelt fastholder Kommissionens forslag, herunder assistance på op til 145 mio. euro, der stilles til rådighed fra tidspunktet for ikrafttrædelsen af det såkaldte aftalememorandum (*Memorandum of Understanding – MoU*). Aftalememorandummet fastsætter de nærmere økonomisk-politiske betingelser, som den udvidede MFA til Moldova vil være betinget af. Aftalememorandummet aftales mellem EU og Moldova, efter Rådet og Europaparlamentet er nået til enighed om udvidet MFA til Moldova.

Forslaget om udvidet MFA til Moldova er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 212 og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

3. Formål og indhold

Økonomisk udvikling i Moldova

Moldova oplevede som følge af Ruslands krig i Ukraine, den heraf afledte energikrise samt den generelt svage globale økonomiske udvikling negativ BNP-vækst på 1,5 pct. i 2022, jf. tabel 1. I 2023 ventes BNP ifølge IMF's prognose fra december 2022 at vokse med 1,5 pct. for derefter at stige til 4,3 i 2024, svarende til den udvikling Moldova havde før COVID-19-krisen. Udsigterne er dog behæftet med betydelig usikkerhed i lyset af bl.a. den økonomiske og geopolitiske situation.

Inflationen i Moldova steg kraftigt fra 5,1 pct. i 2021 til 28,5 pct. i 2022. I 2023 ventes inflationen ifølge IMF være 13,8%, hvorefter det skønnes, at inflationen vil

stabilisere sig omkring et niveau på 5%. Udviklingen i inflationen har affødt subsidier til udsatte forbrugere samt lønstigninger i den offentlige sektor, hvilket har bidraget til den negative udvikling på Moldovas offentlige saldo.

Moldovas underskud på den offentlige saldo voksede fra 1,9 pct. af BNP i 2021 til 4,2 pct. af BNP i 2022. Underskuddet ventes ifølge IMF at stige yderligere til 6 pct. af BNP i 2023 og skønnes derefter at falde frem mod 2025 til 3,8 pct. af BNP. Det offentlige underskud i 2021 og 2022 har været medvirkende til at øge Moldovas offentlige gæld, der steg fra 32,6 pct. af BNP i 2021 til 36,0 pct. af BNP i 2022. IMF forventer, at den offentlige gæld vil stige frem mod 2024.

De geopolitiske spændinger og den medfølgende svækkelse i markedernes tillid til moldovisk økonomi har svækket Moldovas valuta, *moldoviske leu*, og medført udtræk af bankindeståender, hvilket har svækket valutareserven, som generelt har været volatil siden starten på Ruslands krig i Ukraine.

Tabel 2
Makroøkonomiske indikatorer, Moldova

	2019	2020	2021	2022*	2023*	2024*	2025*
Realøkonomiske nøgletal							
Realvækst i BNP (pct.)	3,7	-7,0	13,9	-1,5	1,5	4,3	5,0
Indbyggertal (mio.)	2,6	2,6	2,5	2,5	2,4	2,4	2,3
Inflation (pct.)	4,8	3,8	5,1	28,5	13,8	5,0	5,0
BNP pr. indbygger (USD)	4464	4377	5284	5528	5743	6128	6748
Ledighed (pct.)	5,1	3,4	2,6	2,9	3,0	3,0	3,0
Offentlige finanser							
Offentlige indtægter (pct. af BNP)	30,5	31,4	32,0	33,1	32,6	32,0	32,3
Offentlige udgifter (pct. af BNP)	32,0	36,7	34,6	37,3	38,6	36,6	36,2
Offentlig saldo (pct. af BNP)	-1,4	-5,1	-1,9	-4,2	-6,0	-4,6	-3,8
Offentlig bruttogæld (pct. af BNP)	27,9	33,1	32,6	36,0	37,9	40,3	40,0
Ekstern balance							
Betalingsbalansens løbende poster (pct. af BNP)	-9,5	-7,7	-11,3	-13,4	-11,8	-11,5	-9,9
Internationale valutareserver brutto (mia. USD)	3,1	3,8	3,9	3,5	3,9	4,3	3,4

Anm.: *Tallene for 2022-2025 er skøn.

Kilde: Kommissionen, IMF, Verdenbanken og Moldovas Finansministerie.

Moldovas finansieringsbehov

IMF estimerede i september 2022, at Moldova havde et finansieringsbehov på 370 mio. USD i 2023, der blev dækket af ydelser og lån fra IMF og andre institutioner. Siden har den geopolitiske og økonomiske udvikling medført, at finansieringsbehovet i 2023 er vokset til 803 mio. USD ifølge IMF's seneste estimat fra januar 2023. Heraf er der et udækket finansieringsbehov (dvs. et behov, der ikke allerede er dækket af ydelser og lån fra fx IMF) på 297 mio. USD.

Formålet med den foreslåede MFA er således at hjælpe Moldova med at dække en del af det anslåede finansieringsbehov i 2023 og stabilisere den makroøkonomiske situation.

Den foreslåede udvidelse af MFA på 145 mio. euro vil sammen med den eksisterende MFA dække ca. 33 pct. af det anslåede finansieringsbehov i perioden 2022-2024. Kommissionen oplyser ifm. offentliggørelsen af sit forslag til MFA, at det resterende af det anslåede finansieringsbehov ventes dækket af øvrige multilaterale og bilaterale donorer. Forslaget er dermed på linje med EU's principper om fair byrdefordeling mellem donorer. Kommissionen foreslår, at den udvidede MFA udbetales i to lige store dele ifm. de to tilbageværende rater under det eksisterende program. Kommissionen lægger op til, at første rate af den udvidede MFA ville kunne udbetales i 3. kvartal 2023 og anden rate i 3. kvartal 2024. Udbetalingerne vil afhænge af og følge implementeringen af det igangværende IMF-program samt tiltagene, der tilføjes til det eksisterende aftalememorandum.

Overensstemmelse med EU's støtte til Moldova og retningslinjer for MFA

Kommissionen vurderer, at de politiske og økonomiske betingelser for MFA til Moldova er opfyldt. Kommissionen vurderer således, at den foreslåede MFA er i overensstemmelse med de såkaldte Genval-kriterier. Genval-kriterierne indebærer, at MFA skal være af ekstraordinær karakter, at MFA skal komplementere finansiering fra IMF og Verdensbanken samt være betinget af opfyldelsen af nærmere fastlagte økonomisk-politiske betingelser samt demokratiske værdier, respekt for menneskerettigheder og retsstatsprincippet.

Betingelser forbundet med MFA

MFA til Moldova er betinget af eksistensen og løbende opfyldelse af et IMF-program. Denne betingelse er opfyldt for Moldova, hvor IMF's bestyrelse senest i december 2021 valgte at vedtage et 40 måneder langt låneprogram til Moldova på 558 mio. USD. Som følge af udbruddet af krigen i Ukraine og udviklingen i den globale økonomi er kreditrammen sidenhen blevet udvidet med 260 mio. USD.

MFA til Moldova vil ligeledes være betinget af efterlevelsen af nærmere økonomisk-politiske betingelser, som tillægges det eksisterende aftalememorandum som aftalt mellem Moldova og EU. Tilføjelserne til aftalememorandummet ventes at afspejle krisesituationen i Moldova og vil derfor have et fokus på opnåelige tiltag inden for den aftalte tidsramme. Tilføjelserne ventes bl.a. at videreføre tiltagene i det eksiste-

Økonomiministeriet

rende aftalememorandum, herunder energisektorreformer, bedre styring af offentlig og finansiel sektor, styrkelse af retsstaten samt bekæmpelse af korruption. Ydermere vil tilføjelserne komplementere Moldovas IMF-programmer. Kommissionen vil, som med de tidligere MFA-programmer, stå for den løbende overvågning af Moldovas MFA-program med inddragelse af EU-landene.

Risici forbundet med MFA til Moldova

Kommissionen vurderer, at der er en række finansielle og politiske risici forbundet med den foreslåede MFA til Moldova.

Kommissionen peger bl.a. på, at der er en risiko for, at der kan foregå svig med midlerne som følge af bl.a. manglende kvalitet i den moldoviske forvaltning og de tilstedeværende kontrol- og revisionsmekanismer i landet. Kommissionen vil derfor bl.a. sikre, at låneaftalen omfatter bestemmelser om inspektion, forebyggelse af svig, revision og inddrivelse af midler i tilfælde af svig eller korruption. Derudover vil assistancen indbetales på en separat konto i Moldovas nationalbank. Som led i den MFA Moldova modtog under COVID-19 krisen, fik kommissionen udført en vurdering af Moldovas finansielle og administrative systemer. Konklusionen var, at Moldovas systemer samt procedurer for håndtering af assistance var gode nok til et yderligere MFA-program. Assistanzen vil desuden være underlagt kontrol- og revisionsprocedurer under Kommissionens ansvar, herunder ved hjælp fra det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) og den europæiske revisionsret.

Kommissionen vurderer også, at der er risiko for, at Moldova ikke kan efterleve MFA-lånenes finansielle forpligtelser, herunder fx i tilfælde af en forværring af de offentlige finanser. Der er også en ekstern risiko forbundet med udviklingen i den globale økonomiske situation samt udviklingen på energimarkedet. En svækkelse af den europæiske og globale økonomi samt fortsat prisudsving på energimarkedet vil kunne have negativ indflydelse på Moldovas betalingsbalance og offentlige saldo og dermed begrænse evnen til at servicere gælden. Kommissionen vurderer dog, at risikoen begrænses af, at EU blot vil være én ud af flere internationale donorer, herunder IMF.

Kommissionen bemærker desuden, at krigen i Ukraine udgør en væsentlig risiko. En forværring af den geopolitiske situation vil kunne påvirke den politiske og makroøkonomiske stabilitet i Moldova negativt og have konsekvenser for landets evne til at tilbagebetale MFA-lånene.

Kommissionen nævner ydermere, at den komplekse indenrigspolitiske situation i Moldova kan skabe uro og svække reformdagsordenen i landet. Dette kan potentielt udgøre en risiko ift. Moldovas gennemførelse af IMF- og MFA-programmerne.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentets holdning til Kommissionens ventede forslag om MFA til Moldova kendes endnu ikke.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Ikke relevant.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget vil have statsfinansielle konsekvenser via EU-bidraget. Forslag om yderligere MFA til Moldova har virkninger for EU's budget inden for rammerne af EU-bevillingerne til MFA. Et beløb svarende til 9 pct. af lånebeløbet til Moldova i nærørende forslag tilføres garantifonden på EU-budgettet i overensstemmelse med Rådets forordning nr. 480/2009 om oprettelse af en garantifond for aktioner i forhold til tredjelande.

I dette tilfælde med et lån på yderligere 100 mio. euro vil i alt 9 mio. euro i 2023 således skulle tilføres garantifonden.

Det foreslåede MFA-lån til Moldova på 100 mio. euro forudsættes dækket inden for rammerne af den flerårige finansielle ramme for 2021-2027.

Ved forslaget om MFA-lån til Moldova får Kommissionen tildelt beføjelser til at optage lån på kapitalmarkederne på vegne af EU, som vil kunne videreformidle låneprovenuet til Moldova på lignende vilkår. Tilbagebetalingen af de lån, som Kommissionen optager, garanteres af EU-budgettet. Der vil være en reel udgift for EU-budgettet alene i det tilfælde, hvor Moldova ikke lever op til forpligtelserne over for EU ift. tilbagebetaling af MFA-lånet, og garantien fra EU-budgettet aktiveres.

I det omfang Moldovas evt. manglende tilbagebetaling af MFA-lån ikke allerede er dækket ved hensættelser under EU-budgettet vil det have statsfinansielle konsekvenser for Danmark via påvirkningen af EU-budgettet. Danmark finansierer godt 2 pct. af udgifterne på EU's budget. Ved et MFA-lån på 100 mio. euro garanterer Danmark således for 17,5 mio. kr. via EU's budget.

Danmark finansierer som nævnt godt 2 pct. af udgifterne i EU's budget og har således en finansieringsandel på ca. 1,6 mio. kr. af midlerne, der tilføres garantifonden, samt en finansieringsandel på ca. 7,9 mio. kr. af gavebistanden.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget forventes at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser for Moldova, i det omfang MFA bidrager til at understøtte Moldovas makroøkonomiske, finansielle og politiske stabilitet, herunder sikre øget tillid på markederne til moldovisk økonomi. På den måde må MFA forventes at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser for Moldova, men også afledte positive effekter for EU-landene.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv erhvervsøkonomiske konsekvenser.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ventes at være generel opbakning fra EU-landene til forslaget.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen kan støtte Kommissionens forslag om udvidet MFA til Moldova på 145 mio. euro. Assistancen og de medfølgende betingelser ventes at hjælpe Moldova i den akutte situation og understøtte stabilitet i landet samt Moldovas reformproces.

Regeringen støtter, at der laves tilføjelser til det eksisterende aftalememorandum, hvor de moldoviske myndigheder forpligter sig yderligere til at leve op til relevante økonomiske og politiske betingelser for MFA, herunder gennemførelse af reformer og overholdelse af grundlæggende rettigheder og menneskerettigheder.

Regeringen støtter ligeledes, at forslaget om udvidet MFA til Moldova afholdes inden for EU's eksisterende budgetramme til MFA.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.